

Aan:

- Provinciale Staten van Zuid-Holland
- de raden van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid

Uw brief van	Verzenddatum	11 juli 2025	
Uw kenmerk	Dossier		
Reactie op	Zaaknummer	Z-24-454931	
Onderwerp	Ons kenmerk	D-25-2559368	(Gelieve bij correspondentie dit nummer te vermelden)
	Behandeld door	E. Numan	

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij sturen wij u de begroting 2026 en de jaarrekening 2024 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZH). Het algemeen bestuur (AB) stelde beide documenten vast op 10 juli 2025.

Begroting 2026

De in de Wgr voorgeschreven algemene financiële en beleidsmatige kaders zijn opgenomen in deel I van de voorliggende ontwerpbegroting. De begroting is gebaseerd op de door het AB vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2026 en is meerjarig in evenwicht.

In de nieuwsbrieven over de vorige AB-vergaderingen meldden wij u al wat OZH doet om een bijdrage te leveren aan het verminderen van de financiële problematiek van de gemeenten vanaf 2026. OZH beziet of en hoe kan worden bezuinigd en met welke inhoudelijke keuzes de gemeenten zelf kunnen bijdragen aan het beheersbaar houden van hun financiële positie. Op verzoek brachten wij ook in beeld welke besparingen al vanaf 2025 mogelijk zijn. De uitwerking van de bestuursopdracht zag op vier thema's:

- Kosten van de interne bedrijfsvoering.
- Kostenbesparingen bij de deelnemers door meer omgevingstaken door OZH te laten uitvoeren.
- Efficiëntie in processen.
- Inhoudelijke keuzes van de deelnemers (individueel of regionaal).

Daarnaast staat OZH voor een aantal eigen opgaven: het aanvullen van het weerstandsvermogen (zie hierna) en de verplichting om te voldoen aan de landelijke robuustheidseisen voor omgevingsdiensten. Ook moet OZH veel investeren in het werven van nieuw personeel vanwege de lastige arbeidsmarkt. OZH kan veel besparing realiseren als het lukt de externe inhuur verder te verminderen. Aanvullend is het belangrijk dat ook de kwaliteit van de dienstverlening en de taakuitvoering op orde blijft, zo hebben het DB en AB eerder uitgesproken.

Als uitwerking van de voorstellen die in november 2024 aan het AB zijn gedaan is in de begroting 2026 een tariefverlaging toegepast van 2,7% in 2026, waardoor de tarieven ten opzichte van 2025 slechts met 0,34% stijgen (oorspronkelijk zou de totale index 3,04% zijn voor 2026) en een extra tariefverlaging van 0,5% op de index vanaf 2027. Het DB wijst hier wel nadrukkelijk op het risico dat het realiseren van een gedeelte van de tariefsverlaging in sterke mate afhankelijk is van de mogelijkheid om de kosten van externe inhuur daadwerkelijk terug te dringen, gelet op de arbeidsmarkt. Daarnaast realiseert OZHZ een besparing van € 255.000 middels het doorvoeren van een lager niveau van taakuitvoering. Dat is 0,8% van het opdrachtbudget. Per saldo is daarmee 4% van de beoogde 5% bezuiniging in beeld. De besparing kan nog hoger uitvallen wanneer de effecten van het verder "lean" organiseren van processen en de nieuwe werkwijze wachtdienst kunnen worden gekwantificeerd.

In de eveneens bijgevoegde bestuursnotitie voor het AB van 10 juli 2025 over de ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting (die u ook al na het DB van 26 juni 2025 van ons heeft ontvangen) is verduidelijkt dat OZHZ uitgaat van een collectieve besparing van 5% door efficiencymaatregelen en gemeenschappelijke inhoudelijke keuzes. De besparingen worden hoger, al naar gelang meer gemeenten individueel beslissen over te gaan tot een bredere uitvoering van de VTHA-taken door OZHZ. Deelnemers die meer wensen te besparen kunnen dit ook doen door beleidskeuzes te maken die impact hebben op de specifieke taken die OZHZ voor hen uitvoert. Wij rapporteren periodiek over de voortgang in de bestuursrapportages. Het houdt dus niet op bij de reeds toegezegde ombuigingen.

De ingekomen zienswijzen leidden tot een aanvullende toelichting in de begroting 2026 over het doortrekken voor 70% van de incidentele omzet uit het jaar als zijnde "structureel". Op basis van het verleden is de constatering namelijk dat deze incidentele omzet, regiobreed beschouwd, een structureel karakter heeft. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe is 70% van deze omzet doorgetrokken. Dit biedt OZHZ mede in het kader van benodigde bezuinigingen op met name externe inhuur de mogelijkheid om hier vast personeel op in dienst te nemen. Doet OZHZ dit niet dan zal dat betekenen dat de tarieven moeten stijgen. In de bijdrage van de deelnemers is dit echter nog niet verwerkt (zie ook bijlage 1), zodat het voor de deelnemers incidenteel blijft. De frictiebepaling uit de bijdrageverordening is hierop niet van toepassing. In het DB en AB is er overigens op gewezen dat OZHZ hiermee weliswaar begrotingstechnisch meer zekerheid krijgt, maar er tegelijkertijd bij de individuele deelnemers geen prikkel is om structurele taken ook daadwerkelijk met structureel budget te financieren. Met andere woorden, de onderliggende oorzaak dat een aantal deelnemers te weinig structureel budget inbrengen voor de uitvoering van die structurele taken lossen we hiermee niet op. Dat vraagstuk blijft dus nog steeds actueel en moeten we blijven agenderen. Opdracht van het DB aan OZHZ is om de toepassing van de genoemde 70% goed te monitoren, gelet op de bezuinigingsopgave, de uitwerking van de missie-visie-strategie en de wijze van financieren van structurele taken door de deelnemers. Het grijpt immers op elkaar in. In de rapportages moet worden benoemd waar OZHZ tegenaan loopt.

Jaarrekening 2024 en bestemming van het rekeningresultaat

In de jaarstukken 2024, die bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II), doet OZHZ verslag over de uitvoering van de begroting 2024 en de daarin opgenomen speerpunten en prestatie-indicatoren. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde resultaten, zowel

beheersmatig als financieel. OZHZ rapporteert daarnaast naar elk van de opdrachtgevers over de uitvoering van de individuele jaarprogramma's.

OZHZ sluit 2024 af met een positief resultaat van € 604.106. Het AB besloot op 10 juli 2025 dit positieve resultaat toe te voegen aan het weerstandsvermogen. Dit conform de eerder in het bestuur (AB 6 juli 2023) gemaakte afspraken om het weerstandsvermogen binnen een periode van maximaal 4 jaar weer op het niveau van het risicoprofiel te brengen middels toekomstige positieve resultaten en, als deze niet toereikend zijn, via een aanvullende bijdrage van de deelnemers. Aanleiding voor de aanwending van het weerstandsvermogen had destijds te maken met het besluit van het bestuur om de tarieven tussentijds niet te indexeren naar aanleiding van de cao-verhoging. Daarmee komt het weerstandsvermogen ultimo 2025, uitgaande van een positief jaarresultaat in 2025, naar verwachting weer op het vereiste niveau. Het weerstandsvermogen voldoet daarmee ook weer aan de landelijke robuustheidseisen voor omgevingsdiensten.

Hoogachtend,

Namens het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid,

J.M.L. Tolsma

Plv. secretaris Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Deze brief is digitaal vastgesteld en is daarom niet ondertekend.

Bijlagen:

- Begroting 2026 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, vastgesteld door het algemeen bestuur op 10 juli 2025, met daarin ook opgenomen de bestuursnotitie voor het AB van 10 juli 2025 over de ingekomen zienswijzen en reacties op voorgenomen bestemming rekeningresultaat
- Jaarrekening 2024, vastgesteld door het algemeen bestuur op 10 juli 2025

Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.

Begroting 2026

Vastgesteld door het AB op 10 juli 2025

Inhoud

I	Algemene doelstellingen en ontwikkelingen	2
1.	Inleiding.....	2
2.	Missie, visie en kernwaarden	2
3.	Bestuur	3
4.	Planvorming	4
5.	Ontwikkelingen.....	5
6.	Financiële uitgangspunten van de begroting 2026	5
II	Kritische prestatie-indicatoren	7
1.	Algemene kentallen.....	7
2.	Vergunningen en meldingen	8
3.	Toezicht en handhaving	8
4.	Beoordeling en beschikkingen bodem.....	9
III	Financiën.....	10
1.	Algemeen	10
2.	Baten	12
3.	Lasten	13
4.	Reserves	15
IV	Paragrafen.....	16
1.	Inleiding.....	16
2.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	16
3.	Onderhoud kapitaalgoederen	20
4.	Financiering.....	21
5.	Bedrijfsvoering.....	23
V	BIJLAGEN	30
Bijlage 1	Omzet 2025 en 2026	30
Bijlage 2	Informatie voor verbonden partijen	31
Bijlage 3	Balans meerjarig	32
Bijlage 4	Begroting 2026 Structureel en incidenteel	34

I Algemene doelstellingen en ontwikkelingen

1. Inleiding

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) bestaat sinds 2011. De gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bundelen sindsdien hun krachten bij de uitvoering van omgevingstaken: vergunningen, toezicht en handhaving en de inhoudelijke expertise die nodig is om deze taken goed uit te kunnen voeren en gemeenten en provincie te kunnen adviseren bij hun ambities in de leefomgeving: beleid, plannen en lokale regelgeving.

OZHZ werkt continu aan het verder verbeteren van de kwaliteit van zijn dienstverlening. Extra aandacht is er voor de relatie met de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers en de professionaliteit van de bedrijfsvoering. Een landelijk en een provinciaal traject geven bovendien al enige tijd impulsen voor verdere verbetering en optimalisering.

2. Missie, visie en kernwaarden

“De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid draagt bij aan een veilige, gezonde, duurzame en leefbare omgeving.”

Missie

“OZHZ voert omgevingstaken uit voor de provincie Zuid-Holland en de gemeenten in Zuid-Holland Zuid. OZHZ verleent vergunningen, houdt toezicht, handhaaft waar nodig en handelt klachten af. Specialisten op het gebied van lucht, geluid, bodem en externe veiligheid ondersteunen bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Ook houdt OZHZ toezicht op natuurgebieden in de provincie. OZHZ voert deze taken efficiënt en met kennis van het gebied uit en draagt daarmee bij aan een veilige, gezonde, duurzame en leefbare omgeving.”

Visie

“OZHZ creëert samen met de gemeenten en de provincie een veilige, gezonde, duurzame en economische vitale leefomgeving voor inwoners en bedrijven. De medewerkers van OZHZ doen dat op een transparante, oplossingsgerichte, efficiënte wijze, met kennis van het gebied. De focus ligt daarbij op het leveren van een concrete bijdrage aan maatschappelijk gewenste ontwikkelingen. OZHZ biedt daarvoor een professionele werkomgeving, geeft ruimte aan de eigen ontwikkeling en stimuleert integraal denken en handelen.”

OZHZ legt in 2025 een voorstel voor aan het bestuur om de missie en visie te actualiseren, en daaraan ook een strategie en een slogan te koppelen. De achtergronden hiervan zijn als volgt.

Omgevingsdiensten werken namens de gemeenten en provincie in een dynamische omgeving. Maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van circulariteit, klimaat, energiegebruik en natuur, technologische ontwikkelingen bij bedrijven, de woningbouwopgave en veranderingen in wet- en regelgeving maken dat het werk steeds complexer wordt, en ook steeds meer afhankelijk van goede data. OZHZ bereidt zich hierop voor, samen met zijn deelnemers, andere omgevingsdiensten, medeoverheden en maatschappelijke partners. Extra opgave voor de organisatie is bovendien het vinden en behouden van goede en ervaren medewerkers en, met het oog op 2026 en verder, het beheersbaar houden van de kosten onder gelijktijdige continuering van de kwaliteit van de dienstverlening.

Mede vanwege deze ontwikkelingen concludeerde de externe visitatiecommissie eind 2023 dat zij geen beeld had gekregen waar OZHZ over 5 jaar wil staan. Of dat OZHZ een aantal perspectieven of scenario's voor de toekomst heeft verkend. Het bestuur gaf toen aan de organisatie daar ook niet op te bevragen, maar dat dit misschien wel ten onrechte was. Naar het oordeel van de visitatiecommissie kan het ontwikkelen van dit soort perspectieven of scenario's bijdragen aan integraal werken en het vermogen van OZHZ vergroten om proactief op ontwikkelingen in te spelen. En samen met bestuur en deelnemers na te gaan wat er moet gebeuren om de gewenste toekomst dichterbij te brengen en daarin meer focus aan te brengen. De visitatiecommissie verwees daarbij ook naar het traject van de samenwerkende vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland.

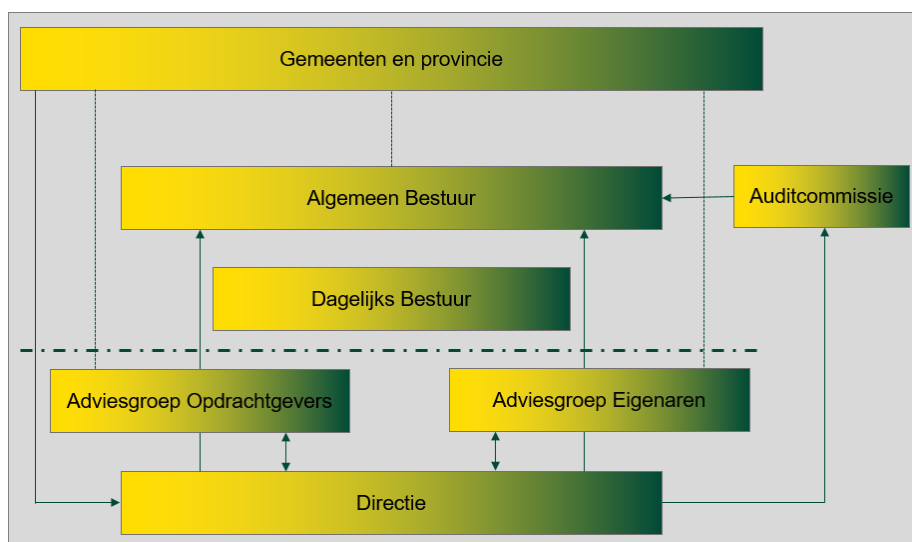
3. Bestuur

OZHZ is een gemeenschappelijke regeling. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het beheer van de dienst en de algemene kwaliteit van werken ligt bij het dagelijks bestuur (DB). De gemeenten en de provincie zijn individueel opdrachtgever van OZHZ en zijn ook elk voor zich bestuurlijk verantwoordelijk voor het uitvoeringsbeleid van de taken die OZHZ voor hen uitvoert. Het opdrachtgeverschap voor regionale taken en programma's en de zorg voor een uniform uitvoeringsbeleid ligt bij het algemeen bestuur (AB).

Naast het DB en AB heeft OZHZ een auditcommissie. Deze bestaat uit 3 leden van het AB, die geen DB-leden zijn. Deze commissie adviseert het AB over financiële zaken en bedrijfsvoeringsaspecten, in het bijzonder over de gang van zaken rond beleid en de financiële zaken die ermee samenhangen (planning en controlcyclus). De auditcommissie richt zich op alle activiteiten die van belang zijn voor een adequate beheersing van OZHZ op het gebied van rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid ten aanzien van de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van het AB.

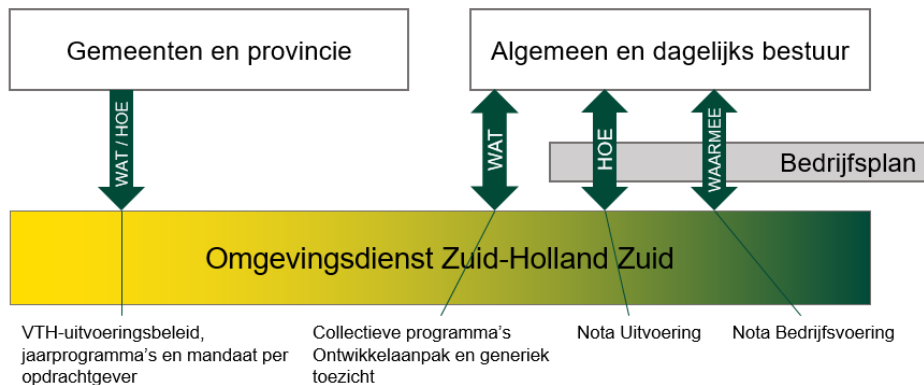
De directeur van OZHZ legt over het functioneren van de dienst verantwoording af aan het DB. Bij de voorbereiding van de vergaderingen van DB en AB adviseren twee adviesgroepen de directie:

- Vanuit de collectieve opdrachtgeversrol: de Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO).
- Vanuit de eigenaarsrol: de Adviesgroep Eigenaren (AGE).

4. Planvorming

Het AB is zowel collectief eigenaar als collectief opdrachtgever. OZHZ werkt met vier vormen van plannen.

1. *Individuele jaarprogramma's gemeenten en provincie*

De opdrachten voor OZHZ (wat) staan in de individuele jaarprogramma's per gemeente en provincie.

2. *Collectieve programma's: Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 en Generiek Toezicht*

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien daarnaast in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Deze opgaven zijn van dermate omvang en belang dat gekozen is voor een programmatische, doelgerichte aanpak. Voor 2022 tot en met 2025 heeft OZHZ meerdere programmalijnen, die aansluiten op wat de regio het hardst nodig heeft, wat op rijksniveau speelt en die passen in de huidige collegeprogramma's. Deze aanpak (de 'innovatieagenda' van OZHZ) bestaat 4 programma's:

- Werken met de Omgevingswet.
- Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling.
- Samen meer grip op milieuschade.
- Beter benutten van data.

De ontwikkelaanpak werkt met jaarschijven. Dit maakt een meerjarige aanpak mogelijk. We behouden daarmee ook flexibiliteit (en dus ook budgetruimte) om in te spelen op actuele opgaven. De Ontwikkelaanpak wordt in 2025 geëvalueerd.

Generiek toezicht betreft projectmatig en activiteit gericht toezicht bij gemeentelijke bedrijven in de hele regio Zuid-Holland Zuid. Met ingang van 2025 staat het generieke toezicht in het Programma Toezicht Midden, op basis van de nieuwe Nota VTH.

3. *Nota Uitvoering*

De wijze waarop de dienst inhoudelijk de taken uitvoert (het hoe) staat in het uitvoeringsbeleid dat de gemeenten en provincie zelf hebben vastgesteld. In 2024 is aan elke gemeente gevraagd de herziene 'Nota Vergunningen, Toezicht & Handhaving (VTH) voor de gemeentelijke taken door OZHZ 2025 – 2028' vast te stellen. Voor provinciale taken werkt OZHZ aan de hand van het provinciale uitvoeringsbeleid. Alle gemeenten en de provincie passen bovendien de *Landelijke Handhavingstrategie Omgevingsrecht* toe voor de taken die OZHZ voor hen uitvoert.

Het bestuur van OZHZ is zelf niet bevoegd om uitvoeringsbeleid vast te stellen voor de uitvoering van de VTH-taken. Vanuit communicatieve aspecten is wel een Nota Uitvoering vastgesteld, die de beleidskaders van gemeenten en provincie samenvat en nieuwe ontwikkelingen benoemt. OZHZ actualiseert de Nota Uitvoering in 2025.

4. *Nota Bedrijfsvoering*

De Nota Bedrijfsvoering geeft de meerjarige kaders voor de bedrijfsvoering. Op grond van deze kaders richt OZHZ zijn organisatie in. Zo wordt de effectieve en efficiënte uitvoering van de taken structureel geborgd. De kaders maken het ook mogelijk om adequaat in te spelen op de uitdagingen van de toekomst. Tot slot biedt de nota duidelijkheid over de afspraken die OZHZ individueel kan maken met de opdrachtgevers.

De nota geldt voor de periode 2022 - 2026. Landelijke en regionale ontwikkelingen maken dat de nota toe is aan actualisering. OZHZ pakt dit in 2025 op.

5. Ontwikkelingen

In de richtlijnen voor de begroting 2026 (AB 28 november 2024) benoemden we de meest relevante ontwikkelingen:

- Ombuigingen en overige financiële opgaven. OZHZ werkt de door het AB gegeven bestuursopdracht inzake de financiële ombuigingen in 2025 verder uit en rapporteert erover in de BURAPs.
- Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies (VTHA). Dit betreft het voldoen aan de robuustheidseisen voor omgevingsdiensten, de implementatie (waar nodig) van de follow-up van het IBP-VTH, de versterking van de samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en verder implementatie van de Nota VTH.
- Als inhoudelijke onderwerpen zijn genoemd: Zeer Zorgwekkende stoffen, effecten van de Omgevingswet, het regionaal uitvoeringsniveau voor bodemtaken, de Circulaire agenda en Energiebesparing. Aanvullend is in de voorjaarsnotabrief van OZHZ aan de gemeenten het onderwerp indirecte lozingen / Kaderrichtlijn Water toegevoegd.

6. Financiële uitgangspunten van de begroting 2026

De gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de regio Zuid-Holland Zuid werken met eenduidige kaders voor de begroting. Daarnaast stelt de provincie Zuid-Holland (PZH) jaarlijks de provinciale (financiële) uitgangspunten op en aandachtspunten voor de meerjarenbegroting. Op grond van de regionale en provinciale kaders beslist het AB elk jaar in november over de kaders of richtlijnen voor de begroting van het jaar t+2 van OZHZ.

Het AB stelde op 28 november 2024 de kaders (richtlijnen) voor de begroting 2026 vast. Deze zijn de basis voor de voorliggende begroting. Het besluit van het AB was als volgt.

1. Het AB stelde de inhoudelijke onderwerpen voor de begrotingsrichtlijnen 2026 vast. Deze zijn verwerkt in de voorjaarsbrief die OZHZ in maart 2025 stuurde naar de gemeenten en provincie. De daarin opgenomen onderwerpen zijn hiervoor al samengevat.

2. Inzake de indexering besloot het AB als volgt:

- Het uurtarief 2026 te indexeren met 3,04%. Daarnaast een besparing door te voeren van 2,7%. Per saldo bedraagt de tariefontwikkeling daarmee 0,34%.
- Het uurtarief 2026 komt daarmee uit op € 112,83.
- De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's) en inwonerbijdrage 2026 te indexeren met 0,34%.
- De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage én tarieven 2026 te indexeren met 0,34%.
- Indien opdrachtgevers hun jaarprogramma niet of met een lager percentage indexeren, dit te beschouwen als een volumetaakstelling waarop de frictiebepaling van de bijdrageverordening OZHZ van toepassing is.

3. Verder besloot het AB:

- De collectieve bijdrage voor de asbestdaken (€ 75.000 vanaf 2025) te beëindigen en de collectieve bijdrage voor de ontwikkelaanpak te verminderen met € 100.000 vanaf 2026. Het besluit over de beëindiging van de bijdrage aan E-noses (€ 80.000 vanaf 2026) wordt in de loop van 2025 aan het AB voorgelegd. Dit is al verwerkt in de voorliggende begroting.
- De besparingen in 2025 ten gevolge van de regionale taakuitvoering bouwtaken gemeente Hardinxveld-Giessendam (0,3%) en externe budgetten (0,3%) in te zetten om het weerstandsvermogen versneld op te bouwen. In totaal gaat het om een bedrag van € 190.000.

II Kritische prestatie-indicatoren

1. Algemene kentallen

Het AB heeft in de bijdrageverordening de kaders voor financiën en kwaliteit opgenomen. In de algemene prestatie indicatoren is de naleving van deze verordening opgenomen. Naast het rapporteren van (financiële) gegevens als zodanig, is ook het tijdig bespreken en tussentijds informeren en communiceren met de opdrachtgevers een belangrijke algemene prestatie indicator.

Met de deelnemers zijn prestatieafspraken gemaakt. OZHZ moet deze afspraken binnen een bandbreedte van 90% - 110% realiseren. Essentieel voor het behalen van de omzetdoelstelling is de productiviteit van de medewerkers. Voor een sluitende exploitatie van OZHZ is het noodzakelijk dat de productieve medewerkers voor gemiddeld 1.381 uur per FTE productief zijn. De gemiddelde productiviteit is 1.381 uur per FTE.

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke (VTH) taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van een verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Tegen deze achtergrond hanteert OZHZ de doelstelling van een gemiddelde flexibele schil van 10%. Het aandeel overhead (ondersteuning en management) wordt begrensd op 27,3% van de totale formatie, inclusief de capaciteit van de flexibele schil met overheadtaken. Zie hierover de Nota Bedrijfsvoering.

Vanuit het Interbestuurlijk Programma voor de versterking van het VTH-stelsel wordt sinds 2024 gerapporteerd over een tweetal aanvullende prestatie-indicatoren:

- De landelijke robuustheidscriteria, waartoe onder andere ook behoren de VTH-kwaliteitseisen waarover OZHZ al enkele jaren rapporteert.
- De uitvoering van het plan van aanpak vanwege de externe visitatie.

Speerpunt	Prestatie indicator
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening), de landelijke robuustheidscriteria en het plan van aanpak vanwege de externe visitatie	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de landelijke robuustheidscriteria. Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma. Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten. Projecten uit het plan van aanpak vanwege de externe visitatie worden volgens planning uitgevoerd.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgangs- en 1 maal per jaar jaarrapportages volgens planning in jaarprogramma.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per 2 maanden vindt gesprek met de gedeputeerde plaats. 2 maal per jaar met wethouders. 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.
Klanttevredenheid	Het gemiddelde van het klanttevredenheidsonderzoek is minimaal een 7.
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.381 uur.
Flexibele schil	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%.

Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%.
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.

OZHZ levert expertise op het gebied van o.a. geluid, lucht, bodem, externe veiligheid, energiebesparing en circulaire economie aan de gemeenten en provincie voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, te beoordelen is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de beste aanpak (indien een geschikte applicatie weer beschikbaar is). OZHZ voert regulier klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. De door de inwoners en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator
Tijdige vergunningverlening	<u>Vergunningen onder de Omgevingswet</u> : 95% van de vergunningen wordt binnen de wettelijke termijn verleend. <u>Bodembeschikkingen</u> : Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.
Juridische kwaliteit	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.

3. Toezicht en handhaving

OZHZ voert in opdracht van gemeenten en provincie toezichts- en handhavingstaken uit. Hierbij hanteert OZHZ de landelijke handhavingstrategie die alle gemeenten en de provincie als onderdeel van hun uitvoeringsbeleid hebben vastgesteld. Kritische prestatie-indicatoren in deze zijn de toezichtdichtheid (TD) en naleving (NA). Deze zijn als volgt omschreven:

- TD is het percentage uitgevoerde planmatige controles in een verslagperiode ten opzichte van het aantal geplande controles in het jaarprogramma.
- NA is het aantal uitgevoerde initiële controles zonder overtredingen ten opzichte van het aantal uitgevoerde initiële controles aan het einde van een verslagperiode.

Speerpunt	Prestatie indicator
Toezichtdichtheid en naleving provincie	<u>Provincie Grijs:</u> TD grijs = 100% NA grijs >= pm <u>Provincie Groen:</u> TD groen = 100% NA groen >= pm
Toezichtdichtheid en naleving gemeenten	<u>Gemeenten:</u> TD = 100% NA Risico Midden >= 30% NA overig >= 70%
Juridische kwaliteit	80% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.

4. Beoordeling en beschikkingen bodem

OZHZ levert expertise op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan de gemeenten en provincie voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, te beoordelen is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de beste aanpak. OZHZ voert regulier klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

Voor de beoordelingen en beschikkingen bodem voert OZHZ periodiek een klanttevredenheidsonderzoek uit, omdat bij deze taak sprake is van een relatief kleine klantenkring. OZHZ rapporteert hierover alleen in de jaarstukken en niet in de tussentijdse rapportages.

Beoordeling en beschikking bodem	
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.
Risicobeheersing	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.

III Financiën

1. Algemeen

De ontwerpbegroting 2026 is gebaseerd op de door het AB vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2026 (zie I, paragraaf 6). Onderstaande tabel geeft het meerjarige begrotingsbeeld.

Begroting 2025-2029 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Aangepaste begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten							
Inwonerbijdrage	2.508.571	2.614.768	2.615.419	2.624.311	2.624.311	2.624.311	2.624.311
Wettelijke taken	29.032.507	28.320.921	32.064.082	31.347.586	31.347.586	31.347.586	31.347.586
Offerte- en subsidietaken	2.756.505	2.481.048	3.252.289	2.364.169	2.150.812	2.150.812	2.150.812
Overige baten	272.239	52.130	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	34.569.822	33.468.867	38.131.790	36.536.066	36.322.709	36.322.709	36.322.709
Lasten							
Personeelskosten	29.011.241	26.784.015	31.830.957	30.405.917	30.237.849	30.266.355	30.258.176
Kapitaallasten	443.930	512.631	521.116	430.399	459.494	430.988	439.167
Ondersteuning SGD	1.827.958	2.126.904	1.937.279	1.996.172	1.996.172	1.996.172	1.996.172
Huisvesting	610.074	817.880	756.896	773.548	773.548	773.548	773.548
Overige bedrijfskosten	1.680.082	1.887.982	1.862.786	1.879.317	1.879.317	1.879.317	1.879.317
Additionele productkosten	661.105	1.019.602	923.469	795.619	795.619	795.619	795.619
Onvoorzien	1.997	165.745	189.163	181.405	180.710	180.710	180.710
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	34.236.387	33.314.760	38.021.665	36.462.377	36.322.709	36.322.709	36.322.709
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	333.435	154.107	110.125	73.689	-0	0	-0
Onttrekkingen aan reserves	270.669	-	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	604.104	154.107	110.125	73.689	-0	0	-0

Bedragen in €

De begroting is meerjarig in evenwicht.

Het positieve bedrijfsresultaat in 2024 wordt aangewend voor het aanvullen van het weerstandsvermogen. Daarmee komt het weerstandsvermogen ultimo 2025 weer op het vereiste niveau. Het voldoet daarmee ook weer aan de landelijke robuustheidseisen voor omgevingsdiensten.

Met ingang van 2026 geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen ook dat de notitie overhead van toepassing is. Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-terminen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. In bijlage 4 is de begroting 2026 enerzijds verdeeld naar structureel en incidenteel en anderzijds naar overhead en primair. De door het Algemeen Bestuur op 20 maart 2025 vastgestelde nota Overhead vormt de basis hiervoor.

Financieel technische uitgangspunten

Bij het opstellen van de financiële begroting 2026 en het financieel meerjarenperspectief zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Baten

De ramingen voor de baten zijn gebaseerd op:

- De jaarprogramma's 2025 van Gemeenten en Provincie wat resulteert in een verwacht werkaanbod van ca. 314.000 declarabele uren.
- De begroting 2025.
- Het vastgestelde tarief ad € 112,83 per uur.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2024.

OZHZ heeft voor het jaar 2026 voor het eerst de incidentele omzet uit het jaar 2025 voor 70% doorgetrokken als zijnde "structureel". Op basis van het verleden is de constatering namelijk dat deze incidentele omzet een structureel karakter heeft. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe hebben we 70% van deze omzet doorgetrokken. Dit biedt OZHZ mede in het kader van benodigde bezuinigingen op met name externe inhuur de mogelijkheid om hier vast personeel op in dienst te nemen. In de bijdrage van de deelnemers is dit echter nog niet verwerkt (zie ook bijlage 1), zodat het voor de deelnemers incidenteel blijft. De frictiebepaling uit de bijdrageverordening is hierop niet van toepassing.

Lasten

- Conform de september-circulaire 2024 d.d. 17 september 2024 is rekening gehouden met een gemiddelde loonkostenstijging met behulp indexcijfer cf. prijs overheidsconsumptie, beloning medewerkers ad 3,4%.
- Conform de september-circulaire 2024 d.d. 17 september 2024 is rekening gehouden met een gemiddelde prijsstijging met behulp indexcijfer cf. prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc) ad 2,2%.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2024.
- Het hiervoor, onder 'Baten', beschreven werkaanbod vraagt een benodigde formatie voor het primaire proces van 226,5 fte (die we met vast en flex realiseren).
- Er wordt rekening gehouden met een declarabiliteitsnorm van 1381 uur per fte.
- Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-termen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend "Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces";
- De formatieomvang van bedrijfsvoering bedraagt 65,2 fte.
- Om mogelijke tegenvallers adequaat te kunnen opvangen wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van € 181.000. Deze post staat ter beschikking van het dagelijks bestuur.
- De effecten van een mogelijke nieuwe CAO zijn als volgt ingeschat:
 - o 01-04-2025: 4,05%.
 - o 01-01-2026: 2,00%.
 - o 01-04-2026: 0,60%.

2. Baten

Inwonerbijdrage (€ 2,6 mln.)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget, te zien als een algemeen dekkingsmiddel. De inwonerbijdrage heeft een omvang van € 2,6 mln. Vanuit de inwonerbijdrage worden gedekt:

- Kosten voor instandhouding van het bestuur en bedrijfsvoering van de dienst.
- De taken en werkzaamheden van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs, die indirect ten goede komen aan alle opdrachtgevers en producten, zoals relatiebeheer, kwaliteitszorg, externe communicatie en rapportages, etc.
- De regionale uitvoering van de wachtdienst.

Wettelijke taken (€ 31,3 mln.)

De wettelijke taken omvatten producten en prestaties die per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers (gemeenten en provincie) in rekening worden gebracht. Het regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vormt daarbij het bestuurlijke vastgestelde kader. Jaarlijks vindt nacalculatie plaats aan de hand van de geleverde prestaties. De wettelijke taken Bouw- en Woningtoezicht worden eveneens op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. Het betreft de PZH en de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Molenlanden¹.

De omzetraming is gebaseerd op de meerjarige doorwerking van de jaarprogramma's. Bijlage 1 bevat het overzicht van de jaarprogramma's per opdrachtgever.

In de aangepaste begroting 2025 is duidelijk te zien dat ten opzichte van de primaire begroting 2025 de baten sterk zijn toegenomen met ruim € 4,6 mln. Dit wordt verklaard door zowel toegenomen omzet op wettelijke taken van zowel de gemeenten (als voorbeeld de overdracht van de bouwtaken door de gemeente Hardinxveld-Giessendam naar OZHZ) als provincie maar ook op de offerte- en subsidietaken. Dit betreft dan ook deels incidentele baten die we dan structureel niet kunnen verwerken in de meerjarige prognose waardoor de langdurige baten daalt van € 38,1 mln naar € 36,5 mln.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I, paragraaf 5. Ontwikkelingen.

Offerte en subsidietaken (€ 2,4 mln.)

Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Afrekening vindt plaats op basis van gerealiseerde kosten of een vaste opdrachtsom.

Daarnaast ontvangt OZHZ subsidiebijdragen of kan er sprake zijn van detachering van personeel. In de raming is ook rekening gehouden met BRIKS²-taken die worden uitgevoerd voor de provincie Zuid-Holland en de DCMR. Uitgangspunt voor de structurele raming is de realisatie van afgelopen jaren en de ontwikkelingen die inmiddels realistisch worden ingeschat (bijv. toekenning van subsidies). In 2025 is sprake van een totale omzet ad € 3,3 mln waarvan € 1,2 mln incidenteel is. Dit betekent voor 2026 en later dat we vooralsnog uitgaan van een structurele omzet ad € 2,1 mln (en voor het jaar 2026 specifiek nog incidenteel een bedrag voor SPUK energie ad € 213.000).

¹ Het betreft enkel de uitvoering van toezicht bouw.

² Vergunningverlening en toezicht met betrekking tot bouwen, reclame, inrit, kappen en slopen.

Overige baten (€ 200.000)

Dit betreft renteopbrengsten. De realisatie van 2024 laat een opbrengst zien van € 272.000,-. Het is aannemelijk om deze opbrengst met inachtneming van enige voorzichtigheid meerjarig te verwerken.

3. Lasten

Personeelskosten (€ 30,4 mln.)

De personeelskosten zijn gebaseerd op de vaste formatie (€ 26,3 mln.) en de flexibele capaciteit (€ 2,0 mln.) van OZHZ. De salarislasten zijn berekend op basis van de werkelijke loonkosten. Daarbij is rekening gehouden met schaafrictie, individuele rechten, pensionering en de verwachte CAO wijziging voor de jaren 2025 tot en met 2026. Wij hebben deze CAO wijziging ingeschat op een wijziging van 6,65% over de jaren 2025 en 2026.

We gaan voor de begroting 2026 uit van een verhouding vast/flex van 90%/10% en bouwen dit in de jaren 2027 tot en met 2029 resp. af naar 94%/6%, 94,5%/5,5% en 95%/5%.

Een gezonde verhouding tussen het structurele en incidentele budget brengt OZHZ beter in staat om een robuuste organisatie op te bouwen rondom de kerntaken. Daarnaast vormt het voor OZHZ een uitdaging om de vaste formatie te kennen werven/behouden waardoor soms inhuur de enige oplossing is op korte termijn.

Kapitaallasten (€ 430.000)

De kapitaallasten worden gevormd door enerzijds reeds gedane investering die voor de komende jaren conform het afschrijvingsbeleid worden afgeschreven. Anderzijds hebben we een investeringsbegroting opgesteld om de huidige faciliteiten in het kader van het nieuwe werk concept (hybride werken) te kunnen continueren.

OZHZ verwacht tot slot in 2026 en volgende jaren investeringen op ICT gebied om met name laptops, mobiele telefoons, enz. regulier te vervangen conform het afschrijvingsbeleid. Dat geldt ook voor reguliere vervanging van meubilair en huisvesting.

Ondersteuning SGD (€ 2,0 mln.)

Met ingang van 1 januari 2022 voert de Servicegemeente Dordrecht de taken uit die tot dan door het SCD werden uitgevoerd. Voor OZHZ gaat het om taken op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. De overeenkomst betreft de ICT (€ 1,6 mln.) en overige dienstverlening, zoals inkoop, juridisch kenniscentrum en verzekeringen (€ 420.000). De paragraaf "Bedrijfsvoering" (deel IV) bevat meer achtergrondinformatie.

Huisvesting (€ 774.000)

OZHZ is gevestigd in het pand Post120 in Dordrecht. De huurkosten worden doorbelast door de verhuurder op basis van de getekende huurovereenkomst. De huisvestingskosten zijn opgebouwd uit de kale huurprijs en servicekosten en worden jaarlijks geïndexeerd.

Overige bedrijfskosten (€ 1,9 mln.)

De overige bedrijfslasten betreffen onder meer, print- en drukkosten, bedrijfsgezondheidszorg, kwaliteitszorg, externe advieskosten en telefoonkosten. De grootste onderdelen binnen deze begrotingspost zijn de software onderhoud (€ 1.167.000), facilitaire kosten (€ 148.000), externe expertise en accountant (€ 127.000), leaseauto's (€ 88.000), verzekeringspremies (€ 82.000), telefonie (€ 38.000) en voorlichting en communicatie (€ 61.000).

In de raming is rekening gehouden met € 150.000 aan extra kosten voor versterking van de functies van privacy en gegevensbescherming en informatiebeveiliging. Uitgangspunt is dit te doen in samenwerking met de omgevingsdiensten Zuid-Holland.

Additionele productkosten (€ 0,8 mln.)

Binnen deze begrotingspost zijn de additionele productkosten verantwoord voor de taakuitvoering van OZHZ. Daarbij gaat het om kosten die worden gemaakt door OZHZ en vervolgens een op een worden doorbelast aan de opdrachtgevers. Tegenover de additionele productiekosten staat dus een overeenkomstige omzet. Ook het materiële budget van de provincie Zuid-Holland voor het uitvoeren van de provinciale taken is binnen deze begrotingspost verantwoord.

Onvoorzien (€ 181.000)

De post onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedraagt 0,5% van de totale lasten voor reservering. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen (deel IV).

4. Reserves

4.1 Mutaties reserves

Onderstaand de meerjarige mutaties van de reserves:

Reserves	Beginsaldo	2025	2026	Saldo
Algemene reserve	169	604	0	773
Materieel budget PZH	155	0	0	155
Ontwikkelaanpak	26	0	0	26
Werkconcept	34	0	0	34
Onverdeeld resultaat	604	-604	0	0
Totaal	988	0	0	988

*Bedragen * € 1.000*

Algemene reserve

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. De toename in 2025 betreft het positieve resultaat 2024.

Materieel budget PZH

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH.

Ontwikkelaanpak

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De ontwikkelaanpak (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak.

Onverdeeld resultaat

Het financieel resultaat 2024 bedraagt +/- € 604.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen.

De geraamde exploitatieresultaten 2025 - 2029 zijn nog niet verwerkt in het overzicht. Conform de regionale afspraken worden deze toegevoegd aan het weerstandsvermogen indien dat onder het vereiste niveau zit. In totaal gaat het om € 184.000.

IV Paragrafen

1. Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat in de Programmabegroting in elk geval de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen Lokale heffingen, Verbonden partijen en Grondbeleid zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. Bijlage 2 bevat informatie voor de paragraaf verbonden partijen van de deelnemers. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1 Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

2.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ.

Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel. De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel restrisico	Benodigde weerstand-capaciteit
1 Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Flexibele schil Tarifiëring	377	189
2 Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil	849	637
3 Ziekteverzuim	Hoger dan norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Laag	Verzuimbeleid	548	137
4 SGD samenwerking	Hogere kosten	Exploitatieverlies	Laag	Medium	Bestuurlijk overleg	140	70
5 Omgevingswet	Omzetsdaling	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling Separaat wetgevingstraject	pm	pm
Totaal benodigd weerstandsvermogen						1.914	1.033

Bedragen x € 1.000,-

Stand jaarrekening 2024

Waarschijnlijkheid

Ze er hoog	Kans > 75%
Hoog	Kans > 50% en < 75%
Medium	Kans > 25% en < 50%
Laag	Kans < 25%

Impact

Groot	financieel risico > € 400.000
Medium	financieel risico > € 150.000 en < € 400.000
Klein	financieel risico < € 150.000

Algemeen

In de jaarrekening 2024 is een voordelig exploitatieresultaat gepresenteerd van ruim € 0,6 mln. Dit resultaat wordt ten gunste gebracht van het weerstandsvermogen van OZHZ. Het AB heeft besloten om in vier jaar (2023-2026) het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau te brengen, door in elk geval de (eventuele) positieve rekeningresultaten uit die jaren, toe te voegen aan de algemene reserve (en dus niet terug te geven aan de deelnemers).

Voor het jaar 2024 is sprake van een positief resultaat. Dit resultaat draagt bij aan het weer op peil brengen van het weerstandsvermogen. De verwachting is dat we met het resultaat 2025 het weerstandsvermogen weer op peil hebben gebracht.

1. Bezuiniging wettelijke taken

Met de uitvoering van wettelijke taken is een budget van circa € 31,4 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 377.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- De gemeenten hebben een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten. Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 189.000.

2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa € 2,8 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar en met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 849.000).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 637.000.

3. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een laag risico is reëel gezien de ervaringscijfers over 2024 (uitkomst ziekteverzuim over 2024 is 4,81%); de financiële impact met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is groot (€ 548.000), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op laag (25%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 137.000.

4. SGD samenwerking

Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw dienstverlenings- en financieringsmodel van de Servicegemeente Dordrecht. De financiële effecten van dit model zijn op dit moment nog niet te overzien. Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid accepteert een risico tot een bandbreedte van 7,5% van het offertebedrag voor de jaren 2026 en 2027. Het offertebedrag bedraagt € 1.862.000. De kans wordt ingeschat op medium (50%).

Beheersmaatregelen:

- Actief overleg met deelnemers.
- Marktverkenning.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 70.000.

5. Herziening omgevingsrecht

De Omgevingswet heeft betrekking op bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, natuur, infrastructuur en ontgrondingen en raakt daarmee rechtstreeks het werkdomein van OZHZ. Thans lopende separate wetstrajecten als de eerdergenoemde Wkb en de VTH-kwaliteitseisen zullen op termijn (deels of geheel) onderdeel worden van de Omgevingswet. Gekozen is voor een Omgevingswet als raamwerk, waarbij uitwerking van diverse vraagstukken en onderwerpen die voor de uitvoeringspraktijk cruciaal zijn, in onderliggende regelgeving plaatsvindt. Op dit moment is er nog veel onzekerheid over de impact voor OZHZ en zijn opdrachtgevers.

Beheersmaatregelen

Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.

Benodigde weerstandscapaciteit

Gegeven de onzekerheden kan de financiële impact nog niet worden bepaald.

2.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2024 bedroeg € 334.000. Na verrekening met het positieve resultaat 2024 (€ 604.000) ontstaat een weerstandsvermogen van € 938.000. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 1.033.000 benodigd. Door toevoeging van het positieve resultaat 2025 komt het weerstandsvermogen ultimo 2025 uit op het vereiste niveau.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120.
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij de SGD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware).
- Leasecontracten voor het wagenpark.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

Omschrijving	Boekwaarde 2023	Boekwaarde 2024
a Huisvesting	756.442	600.478
b ICT en audiovisuele investeringen	221.690	181.009
c Meubilair	202.836	165.059
d Software	13.554	50.705
e Bedrijfsmiddelen	5.759	13.456
f Vaartuigen	1.482.602	2.626.535
	2.682.883	3.637.242

Bedragen x €

Onderstaand zijn de meerjarig geplande investeringen aangegeven:

Groep	2025	2026	2027	2028	2029
Meubilair	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Huisvesting	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
ICT	185.000	185.000	185.000	185.000	185.000
Vaartuigen	-	-	-	-	-
Software	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Bedrijfsmiddelen	20.000	5.000	5.000	5.000	30.000
Totaal	285.000	270.000	270.000	270.000	295.000

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de sfeer van huisvesting. Daarbij hoorden niet alleen de investeringen in het gebouw, maar ook de aanschaf van laptops voor alle medewerkers, docking stations voor alle werkplekken op kantoor, verbeterde audiovisuele apparatuur in de vergader- en projectruimtes, etc. Op deze apparatuur wordt snel afgeschreven, dat resulteert in het feit dat er jaarlijks geïnvesteerd moet worden in vernieuwing van dergelijke hardware.

Voor wat betreft meubilair worden jaarlijks diverse nieuwe bureaustoelen en bureaus aangeschaft voor de arbo-verantwoorde thuiswerkplek en op het kantoor van OZHZ. Daarnaast leert de ervaring dat er gemiddeld 3 tot 5 aangepaste bureaustoelen moeten worden aangeschaft voor medewerkers met bijzondere beperkingen. Ook is voorzien dat de komende drie jaar de sloten van alle locker-kastjes moeten worden vervangen.

Op het gebied van huisvesting zullen er in 2026 aanpassingen moeten worden gedaan in de pantry's, nu de wegwerpbekers zijn vervangen door aardewerken bekertjes en er meer afwas-capaciteit nodig is. Ook zullen in nauw overleg met de duurzaamheidsadviseurs van OZHZ nog andere energiebesparende maatregelen worden genomen en zijn er gesprekken met de verhuurder over het klimaatsysteem.

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur "om niet" overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De bijdrage van PZH aan de vaartuigen is geen investeringsbijdrage maar een bijdrage in de kapitaallasten en wordt derhalve niet op de investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 8, tweede lid, van de Financiële en controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

4. Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 20 maart 2025) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasury functie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

4.1 Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

4.2 Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

4.3 Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

4.4 Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Voor 2026 bedraagt deze limiet 8,5% van € 36,4 miljoen = € 3,1 miljoen.

4.5 Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren. OZHZ heeft geen financieringsvormen met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar en verwacht deze ook niet aan te gaan in 2026. De renterisico norm bedraagt voor 2026: € 7,3 miljoen.

4.6 Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

4.7 Leningenportefeuille

Voor het begrotingsjaar 2026 heeft OZHZ geen langlopende leningen in de portefeuille. De liquiditeitspositie is momenteel ruim voldoende.

Tot slot kan, op grond van onderstaande financiële indicatoren, worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	33,8%	7,8%	5,6%	5,1%	4,6%	4,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	33,8%	7,8%	5,6%	5,1%	4,6%	4,2%
Solvabiliteitsratio	6,9%	8,4%	8,4%	8,5%	8,6%	8,7%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%

Een lage netto schuldquote houdt in dat OZHZ een flexibele begroting heeft. Concreet zitten middelen maar voor een beperkt deel vast in onderdelen als kapitaallasten en is bijsturing van de begroting dus voor een deel mogelijk.

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen eigen vermogen en de totale passiva. Bij een tekort aan eigen vermogen staan de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling garant voor het aanvullen van het eigen vermogen.

De structurele exploitatieruimte is de post onvoorzien, die onderdeel is van het weerstandsvermogen.

4.8 Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln. aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afoming en overboeking aangescherpt. BNG roomt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 200.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.

5. Bedrijfsvoering

De Nota Bedrijfsvoering 2022 - 2026 van OZHZ geeft de kaders weer voor de bedrijfsvoering. Verdere uitwerking vindt plaats in de paragrafen bedrijfsvoering, financiering, weerstandsvermogen en onderhoud kapitaalgoederen van deze begroting.

5.1 Personeel & Organisatie

HR-agenda 2025-2026

De HR-agenda zal zich in 2025-2026 wederom richten op het doel een aantrekkelijke (potentiële) werkgever te zijn waar gekwalificeerde medewerkers samen werken in zelforganiserende teams. Net als in voorgaande jaren verwacht OZHZ in 2025 en ook in 2026 in te moeten zetten op het op orde brengen en behouden van de capaciteit, dit door in te zetten op actieve werving en behouden van medewerkers. De toename van het werkaanbod in aantal, omvang en complexiteit gaat gepaard met een grote krapte op de arbeidsmarkt. Dit is niet alleen het geval bij complexe technische functies zoals adviseur lucht en adviseur externe veiligheid, maar ook bij andere functies, met name senior functies. De huidige arbeidsmarkt leidt ook tot krapte op de inhuurmarkt en hoge tarieven. De normale inhuur buffer bij vacatures komt daarbij onder druk te staan. Het doel is om aantal inhuurmedewerkers fors terug te brengen.

OZHZ speelt hierop in door middel van diverse wervingscampagnes, waaronder specifieke werving voor ervaren senioren om ervoor te zorgen dat er voldoende kennis en ervaring behouden blijft. Daarnaast zetten we in op optimalisatie van de samenwerking met SGD en het inzetten van recruitmentbureaus. Daarnaast zet OZHZ in op samenwerking met de andere omgevingsdiensten binnen de provincie en door deel te nemen aan de landelijke *employerbranding* campagne (vergroten van de naamsbekendheid van omgevingsdiensten). Tevens wordt onderzocht of regionaal recruitment opgezet kan worden met de andere Omgevingsdienst in Zuid-Holland. Tot slot zullen we in 2025 nog meer dan voorgaande jaren inzetten op het zelf opleiden van medewerkers binnen diverse vakgebieden, met de verwachting dat dit in 2026 doorloopt.

Voor het behoud van medewerkers maakt OZHZ gebruik van diverse methodes voor diverse doelgroepen. Denk hierbij aan een opleidingsprogramma voor jonge startende medewerkers, specifieke acties voor medewerkers tussen de 35 en 55 jaar en medewerkers van 55 jaar en ouder. Tevens hebben we een aanschouwelijk onboardingsprogramma waarin nieuwe medewerkers de organisatie en collega's leren kennen.

Daarnaast biedt OZHZ voldoende opleidings- en ontwikkelmogelijkheden binnen de organisatie. Ook wordt er in 2025 gestart met het treffen van voorbereidingen voor het actualiseren van het functiewaarderings- en beloningssysteem, deze is aan herziening toe. De implementatie loopt door in 2026. Dit is geen uitputtende opsomming, uit exitgesprekken met vertrekkende medewerkers haalt OZHZ nieuwe signalen op die vertrekpunt zijn voor nieuwe (doelgroep) acties om medewerkers te behouden.

De medewerkers moeten ook zijn toegerust om hun taken met de vereiste kwaliteit te kunnen uitvoeren. Opleiding en training zijn belangrijk om te kunnen blijven voldoen aan de verplichte VTH-kwaliteitseisen die gemeenten en provincie in hun verordeningen hebben opgenomen. Hier draagt het strategisch opleidingsplan aan bij.

Naast het capaciteitsvraagstuk richt de HR-agenda zich ook op het welzijn van medewerkers. In 2025 in elk geval door het uitvoeren van een Preventief Medisch Onderzoek (PMO) en het inzetten op verzuimpreventie, de doorgroeimogelijkheden en vitaliteitsbeleid, als uitvloeisel van het onderzoek uit 2023 naar de Psychosociale Arbeidsbelasting. Een en ander met doorloop naar 2026.

Aanpak van het ziekteverzuim

Vanwege een relatief hoog ziekteverzuimpercentage in 2022 (6,6%) is met de arbodienst Bezig de strategie uitgezet om de medewerkers zo snel mogelijk weer op de been te krijgen. Dit wierp zijn vruchten af want in 2023 is het ziekteverzuimpercentage gedaald naar 4,6%. Hiermee valt het percentage onder de norm van 5%, dit is doorgezet naar 2024 (4,81%). Preventie en terugbrengen van het ziekteverzuim en psychisch verzuim blijft de komende jaren een belangrijke uitdaging.

5.2 Data en ICT

OZHZ streeft ernaar om in 2025 en 2026 op een professioneel niveau met data te werken en hoogwaardige dataproducten te leveren. De organisatie zet stappen om te evolueren van spreadsheets naar volwaardige dataproducten met verbeterde datakwaliteit, data-analyse en dashboarding. Dit ondersteunt zowel de VTH-taken als de bedrijfsvoering. Om deze ambitie te realiseren, werkt OZHZ sinds 2023 met het programma *Beter benutten van data*. Vanaf 2025 wordt dit programma verder geïmplementeerd, met een focus op het verhogen van de datavolwassenheid en het stimuleren van een datagedreven werkwijze binnen de organisatie. De in 2024 nieuw ingerichte Unit Data en ICT heeft als doel extra focus en expertise te bieden op het gebied van data en ICT-dienstverlening.

Belangrijke aandachtsgebieden in 2025-2026

- Heldere en stevige regie op Data en ICT door de implementatie van data governance-kaders (rollen, eigenaarschap en gedocumenteerde processen en ICT-architectuur).
- Ontwikkeling van informatieproducten om data effectief te benutten binnen OZHZ en datagedreven werken te bevorderen, evenals het vergroten van digitale vaardigheden en AI-geletterdheid.
- Verkrijgen van inzicht en overzicht in data en ICT ter ondersteuning van strategische planning en de verdere ontwikkeling van de visie.

Met een duidelijke regie op Data en ICT wordt aangesloten op de strategische doelstellingen van de organisatie en wordt inzicht verkregen in datakwaliteit en ICT-architectuur. Door samenwerking met andere omgevingsdiensten, zoals via het Datalab, wordt kennis gedeeld en innovatie gestimuleerd. Bovendien wordt data ingezet voor informatieproducten ter ondersteuning van monitoring en de optimalisatie van werkzaamheden en middelen, zoals planningsrapportages en datakwaliteitsmonitoring. Ook wordt ingezet op de ontwikkeling en implementatie van integrale oplossingen voor vraagstukken in de fysieke leefomgeving, zoals omgevingsdossiers in OpenWave en kaarten ter ondersteuning van de uitvoering van VTHA-taken.

Door een toekomstvisie op data-analyse te ontwikkelen op operationeel, tactisch en strategisch niveau, wordt inzichtelijk gemaakt hoe data de kerntaken van OZHZ efficiënter kan ondersteunen en zowel risico- als resultaatgericht kan optimaliseren.

Middels continue monitoring en verbetering van de inrichting van processen wordt het applicatielandschap efficiënter en gebruiksvriendelijker, en wordt de kwaliteit van de infrastructuur gewaarborgd. Data-analyse, informatieproducten en gebruiksvriendelijk ingerichte ICT-systemen helpen om werk- en bedrijfsprocessen nog beter in te richten en de besluitvorming te verbeteren.

Aanbestedingstrajecten

De aanbesteding voor de vervanging van het DMS is in 2023 gestart. In 2025 wordt de implementatie afgesloten. We gebruiken het momentum van de DMS vervanging om tegelijk een aantal legacy-applicaties uit te faseren. De Unit Data en ICT werkt nauw samen met inkoop om tijdig en doelgericht aanbestedingen uit te voeren en deze te combineren met noodzakelijke functionele verbeteringen. In 2025 starten de aanbestedingen voor een VTH-applicatie en een ERP systeem. Dit zal naar verwachting een doorloop hebben naar 2026.

Beter benutten van data

Het programma *Beter benutten van data* is gericht op het verhogen van de datavolwassenheid binnen de organisatie en het stimuleren van een data- en informatie gedreven werkwijze. Dit omvat het aanbrengen van structuur in de dataorganisatie en het optimaliseren van datastromen. Daarnaast wordt er actief ingezet op datakwaliteitsmonitoring door middel van dashboards.

Werkprocessen worden geoptimaliseerd door de transitie naar een datagedreven werkwijze te ondersteunen. Het eigenaarschap over data en processen wordt gestimuleerd binnen alle lagen van de organisatie, waardoor de verantwoordelijkheid voor data breed wordt gedragen.

Informatiebeveiliging en privacy

Daarnaast streven wij in 2025/2026 ernaar de veiligheid van data te waarborgen door een robuust informatiebeveiligingsbeleid en actief risicomanagement. Continue monitoring en onderhoud zorgen ervoor dat potentiële problemen vroegtijdig wordenesignaleerd en opgelost. OZHZ werkt samen met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten op het gebied van informatiebeveiliging. Dit omvat de aanstelling van verschillende IB-functies en de ontwikkeling van een gezamenlijk IB-beleid. Specifieke aandacht gaat uit naar rechten- en rollenbeheer en de naleving van wet- en regelgeving, BIO en NIS2.

Het beleid voor informatiebeveiliging en privacy wordt in 2025 geactualiseerd.

Dienstverlening SGD

Omwillen van het streven naar een hogere kwaliteit van dienstverlening, meer mogelijkheden tot maatwerk, meer innovatiekracht en een streven naar efficiency, is in 2022 de dienstverlening van het voormalige Servicecentrum Drechtsteden ondergebracht binnen de ambtelijke organisatie van de gemeente Dordrecht (hierna: SGD). Bij de start is de afspraak gemaakt dat na 2 jaar een evaluatie plaatsvindt gericht op de inhoudelijke bijsturing van de taakuitvoering en de overeenkomst. Deze evaluatie is eind 2023 uitgevoerd. Regionaal willen partijen de ruimte nemen om samen weloverwogen keuzes te maken over welke adviezen zij al dan niet overnemen.

De huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) met SGD loopt tot 1 januari 2026. Voor de periode daarna heeft OZHZ de mogelijkheid om het contract al dan niet te verlengen. OZHZ wilde de uitkomsten van genoemde evaluatie betrekken bij het te nemen besluit. Ook zou een nieuwe PDC en een nieuw kostenverdeelmodel worden ontwikkeld die eveneens relevant zijn voor het nemen van dat besluit. Echter, omdat de evaluatie van de SGD tegelijkertijd plaatsvond heeft die ontwikkeling stilgelegen. Om de continuïteit van de dienstverlening veilig te stellen is besloten de huidige DVO voor 2 jaar te verlengen, dus voor 2026 en 2027. Omdat het kostenverdeelmodel nog helemaal niet bekend is, heeft SGD berekend wat de huidige DVO in 2026 zou gaan kosten, en is aangegeven dat het nieuwe kostenverdeelmodel maximaal 7,5% meer of minder zal gaan kosten dan de huidige DVO. OZHZ loopt daarmee een risico van 7,5% (van de contractwaarde van € 1,9 mln). Het DB ging daarmee akkoord. Dit geeft OZHZ de tijd om in 2025 een bredere oriëntatie te doen op de organisatie van de PIOFACH-functies. Gelet op de belangrijke informatie over de toekomstige dienstverlening door het SGD die naar verwachting in juni 2025 beschikbaar komt, is het voornemen om het DB en AB in september / oktober 2025 te informeren over de uitkomsten van deze brede oriëntatie. Dat geeft nog voldoende tijd, namelijk 2,5 jaar, om daarna stappen te ondernemen om deze functies eventueel anders te gaan organiseren.

Per 1 januari 2026 gaat de relatie tussen SGD en de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen wijzigen. De samenwerkingsverhouding wordt vormgegeven op basis van partnerschap, waarin gemeenten en gemeenschappelijke regelingen eenzelfde positie en dezelfde invloed krijgen in de collectieve samenwerking. Daarnaast vormt operational excellence de focus van de dienstverlening. De uitgangspunten dienen als basis voor de vormgeving van de samenwerking en voor verdere uitwerking van het sturings-, financierings-, diensten- en kostenverdeelmodel van de SGD. De uitwerking van dit model moet uiteindelijk leiden tot een aanbod op basis waarvan partijen een definitief bestuurlijk besluit kunnen nemen over de voortzetting van de samenwerking vanaf 2026. Voor OZHZ geldt dat, volgens afspraak, uiterlijk eind 2025 een besluit moet worden genomen over de voortzetting van de dienstverlening vanaf 1 januari 2028.

Opschoning van het archief

Het toezicht op de informatiehuishouding van OZHZ is ingevolge de archiefverordening van OZHZ belegd bij de gemeentearchivaris van Dordrecht. Deze brengt jaarlijks verslag uit aan het DB over de kwaliteit van de archieffunctie. De archivaris concludeerde in 2024 dat het informatie- en archiefbeheer van OZHZ grotendeels goed op orde is. Deze conclusie is onder meer gebaseerd op het feit dat OZHZ in de afgelopen jaren de door de Archiefwet- en regelgeving vereiste ordeningsstructuur en het metadataschema vastgesteld heeft. Ook beschikt OZHZ over JOIN Zaak & Document voor de duurzame archivering van digitale archiefbescheiden. In 2025 wordt dit vervangen door Djuma. Verder oordeelde de archivaris dat er een goed calamiteitenplan aanwezig is om de risico's op schade aan de archieven als gevolg van een eventuele calamiteit te kunnen minimaliseren.

De archivaris sprak wel zorg uit over het stilvallen van de kwaliteitscontroles en de opgave ten aanzien van de selectie en vernietiging van dossiers, zowel papier als digitaal. In de afgelopen jaren is een forse inhaalslag gemaakt ten aanzien van het archief in eigen huis; in 2024 is een start gemaakt aan het opstellen van een projectplan om het papieren archief dat op externe locatie (Oasis te Almere) staat te bewerken. Dit wordt in 2025 verder afgerond en opgepakt. Daarnaast worden de kwaliteitscontroles met de implementatie van het nieuwe DMS opnieuw opgestart en wordt selectie en vernietiging van de digitale dossiers opgezet als onderdeel van de implementatie van Djuma.

Openbaarheid conform de Wet open overheid (Woo)

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt sinds de jaarstukken 2022.

OZHZ handelt de meeste ingekomen verzoeken op basis van de Woo af op basis van het verleende mandaat van de gemeenten en provincie Zuid-Holland. In de jaarstukken wordt daarvan verslag gedaan. Daarnaast kan op basis van de Woo een verzoek worden ingediend bij de bestuursorganen van de gemeenschappelijke regeling. Dat komt echter zelden voor.

Veel meer dan de Wob legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. De Woo bevat een verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën openbaar te maken. Deze verplichting zal echter niet voor alle categorieën tegelijk gaan gelden. In 2025 werkt OZHZ aan implementatie van de tweede fase. Dit betreft de actieve openbaarmaking van onder andere stukken van het AB en DB (mede vanwege de inwerkingtreding van de vijfde wijziging van de gemeenschappelijke regeling) en jaarplannen en jaarverslagen van de organisatie. Deze implementatie vindt plaats binnen de bestaande budgetten. De derde fase, die naar verwachting Q2 van 2026 ingaat, draait om de actieve openbaarmaking van, voor zover voor OZHZ van belang, convenanten, Woo-besluiten op aanvraag (inclusief de openbaar gemaakte documenten) en klachtenoordelen. De vierde fase, het actief openbaar maken van beschikkingen, is voor OZHZ het meest intensief. Hiervoor dient voldoende ruimte in de budgetten en personeelsplanning beschikbaar te zijn. Wanneer deze fase gereed moet zijn is nog onduidelijk,

maar OZHZ streeft naar actieve publicatie vanaf eind 2026. De mogelijkheden voor een regionaal publicatieplatform worden samen met de SGD in beeld gebracht en aanbesteed.

5.3 Communicatie

In 2025 en 2026 zet OZHZ communicatie weer strategisch in. Dit geldt zowel voor landelijke en regionale ontwikkelingen, zoals veranderingen in het VTH-stelsel, als voor expertise en advies. Bijvoorbeeld om ondernemers tijdig de juiste informatie te laten aanleveren. Daarnaast zetten we in op arbeidsmarktcommunicatie om specialistische functies te werven. Ook staat in 2026 de aanbesteding van een nieuwe website (bouw en hosting) op de planning. Enkele belangrijke speerpunten:

- Optimaliseren van de website- en contentstrategie.
- Aanbesteding van de nieuwe website (bouw en hosting).
- Medewerkers binden en boeien.
- Arbeidsmarktcommunicatie (wervingscampagnes voor specialistische functies).
- Samenwerking met andere omgevingsdiensten (bijv. op arbeidsmarktcommunicatie en gezamenlijke websitestrategie).
- Inzetten op gedragsbeïnvloeding, zowel intern als extern (zoals ondernemers vooraf beter informeren om overtredingen te voorkomen).

Website- en contentstrategie

We optimaliseren onze website- en contentstrategie door doelgerichte communicatie via de website, LinkedIn en Instagram. Wat communiceren we, voor wie, en hoe zetten we dit effectief in? Ook ontwikkelen we samen met andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten een verbeterde websitestrategie. De aanbesteding van de nieuwe website in 2026 wordt hierin meegenomen, waarbij we nauw samenwerken met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten.

Arbeidsmarktcommunicatie blijft een belangrijk aandachtspunt. Samen met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten werken we binnen 'Betere Wereldbaan' aan gerichte wervingscampagnes. Binnen OZHZ zetten we vooral in op het werven van specialistische functies.

Daarnaast zien we dat het aantal persvragen en de complexiteit ervan toenemen. OZHZ zet daarom in op goede persvoorlichting. We investeren ook in betere communicatie met de omgeving en verbeteren de schrijfvaardigheid van medewerkers. Voor projecten ontwikkelen we op maat gemaakte communicatiestrategieën met passende middelen.

Interne communicatie

Een prettige werkomgeving behouden is essentieel. Dit doen we onder andere door interne bijeenkomsten te organiseren, intranetgebruik te stimuleren en werkafspraken helder te communiceren. We blijven inzetten op verbindende initiatieven en spelen in op de behoeften van medewerkers. In een krappe arbeidsmarkt is het cruciaal om medewerkers te binden en te boeien. Interne en externe communicatie versterken elkaar hierin.

Gedragsinzichten

OZHZ blijft werken met gedragsinzichten om doelgroepen effectief te bereiken. Wetenschappelijke kennis helpt ons om communicatie beter af te stemmen. Dit passen we direct toe, bijvoorbeeld in brieven aan ondernemers.

Bij complexere vraagstukken werken we samen met een gedragsexpert en het gedragslab van DCMR. Ook zoeken we hierin afstemming met andere omgevingsdiensten, gemeenten en de provincie.

5.4 Huisvesting

In 2024 is een belangrijke stap gezet door het manifest MVOI te ondertekenen. Er liggen met name kansen op het gebied van onze faciliteiten en inkoop. Denk hierbij aan het gericht bezig zijn met energiezuinig werken, duurzame mobiliteit stimuleren en verantwoord inkopen van o.a. meubilair. In 2025 worden de ambities voor de komende jaren vastgesteld. Om beter invulling te geven aan het verbod om wegwerpbekers is een contract aangegaan met CupX. Zij leveren herbruikbare bekers die centraal worden gereinigd in een wasstraat bemand door medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het concept bevalt zeer goed.

Om te zorgen voor een snellere doorstroom in het werkcafé, waar werkende en pauzerende medewerkers veel samen komen, staat er een kleine verbouwing gepland. Er wordt in ieder geval een uitbreiding van de pantry gemaakt op een andere plek zodat de huidige pantry geen bottleneck meer vormt. Deze kosten zijn al meegenomen in de begroting van 2025.

In 2025 is de eerste batch kluissloten vervangen vanwege ouderdom. De volgende batch wordt vervangen in 2026 en de laatste in 2027. Naast de sloten is er ook onderhoud nodig aan de vloeren en wanden. OZHZ zit inmiddels ruim 9 jaar in het kantoor Post120. Denk hierbij aan schilderwerkzaamheden en het grondig reinigen en mogelijk zelfs vervangen van vloerdelen.

In 2025 start er een volledig nieuwe schoonmaakdienst. OZHZ heeft opnieuw aanbesteed waarbij meer focus is gelegd op kwaliteit, duurzaamheid en SROI. Hiermee voldoet OZHZ beter aan de gestelde eisen en wensen.

5.5 Interne beheersing

Rechtmatigheidsverantwoording

De commissie BBV geeft via de Kadernota rechtmatigheid 2024 haar visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording van de decentrale overheden conform artikel 75, lid 2 BBV.1 Het boekjaar 2023 was het eerste jaar waarin het opnemen van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken verplicht is gesteld door de wetgever.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van processen, controleert de rechtmatigheid en rapporteert hierover. De accountant toetst de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en neemt dit mee in de accountantsverklaring.

Er is een intern controleplan opgesteld, dat in 2024 is uitgevoerd. Uitgangspunt daarbij is de minimale variant waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording, zoals in 2021 door het AB is vastgesteld. Ondanks dat OZHZ heeft gekozen voor de minimale variant komt er veel af op de organisatie. In 2024 heeft OZHZ zich gericht op hoe de interne controle voldoende kwaliteit heeft om de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen maar wat ook past bij de omvang van de organisatie. In 2025 en daarna gaan we dit verder ontwikkelen en invulling geven aan de adviezen zoals in de managementletter beschreven.

V BIJLAGEN

Bijlage 1 Omzet 2025 en 2026

Inwonerbijdrage

Omschrijving	2025	2026
	Structureel	Structureel
Gemeente Alblasserdam	82.105	82.384
Gemeente Dordrecht	485.429	487.079
Gemeente Gorinchem	150.070	150.580
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	73.849	74.100
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	126.686	127.117
Gemeente Hoeksche Waard	354.521	355.726
Gemeente Molenlanden	179.428	180.038
Gemeente Papendrecht	132.103	132.552
Gemeente Sliedrecht	102.384	102.732
Gemeente Zwijndrecht	182.624	183.245
Provincie Zuid-Holland	746.220	748.757
	2.615.419	2.624.310

Jaarprogramma

Omschrijving	2025		2026	
	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel
Gemeente Alblasserdam	1.903.710	37.227	1.902.307	26.148
Gemeente Dordrecht	9.757.304	1.000.656	9.752.988	702.841
Gemeente Gorinchem	715.550	29.361	712.953	20.623
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	1.493.682	23.245	1.495.600	16.327
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	650.957	46.325	647.606	32.538
Gemeente Hoeksche Waard	2.043.525	107.288	2.024.851	75.357
Gemeente Molenlanden	2.069.203	156.319	2.062.484	109.795
Gemeente Papendrecht	665.942	83.617	663.691	58.731
Gemeente Sliedrecht	666.074	31.489	664.369	22.117
Gemeente Zwijndrecht	1.135.736	41.943	1.130.869	29.460
Provincie Zuid-Holland	8.834.138	570.791	8.795.020	400.912
	29.935.821	2.128.261	29.852.738	1.494.848

De incidentele omzet in het jaar 2026 betreft 70% van de incidentele omzet 2025 (incl. indexering) die ter dekking van de begroting als structureel is aangemerkt.

Bijlage 2 Informatie voor verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht.																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de bestuursorganen van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht en andere opgedragen taken.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2024;	De omzet betreft de realisatie 2024. <table> <tr><td>Alblasserdam</td><td>€ 1.825.579,12</td></tr> <tr><td>Dordrecht</td><td>€ 11.502.313,33</td></tr> <tr><td>Gorinchem</td><td>€ 1.034.085,96</td></tr> <tr><td>Hardinxveld-Giessendam</td><td>€ 688.594,33</td></tr> <tr><td>Hendrik-Ido-Ambacht</td><td>€ 716.469,17</td></tr> <tr><td>Hoeksche Waard</td><td>€ 2.309.271,90</td></tr> <tr><td>Molenlanden</td><td>€ 2.254.071,16</td></tr> <tr><td>Papendrecht</td><td>€ 970.204,75</td></tr> <tr><td>Sliedrecht</td><td>€ 903.487,19</td></tr> <tr><td>Zwijndrecht</td><td>€ 1.287.581,60</td></tr> <tr><td>Provincie</td><td>€ 9.774.760,09</td></tr> <tr><td>TOTAAL</td><td>€ 33.266.418,60</td></tr> </table>	Alblasserdam	€ 1.825.579,12	Dordrecht	€ 11.502.313,33	Gorinchem	€ 1.034.085,96	Hardinxveld-Giessendam	€ 688.594,33	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 716.469,17	Hoeksche Waard	€ 2.309.271,90	Molenlanden	€ 2.254.071,16	Papendrecht	€ 970.204,75	Sliedrecht	€ 903.487,19	Zwijndrecht	€ 1.287.581,60	Provincie	€ 9.774.760,09	TOTAAL	€ 33.266.418,60
Alblasserdam	€ 1.825.579,12																								
Dordrecht	€ 11.502.313,33																								
Gorinchem	€ 1.034.085,96																								
Hardinxveld-Giessendam	€ 688.594,33																								
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 716.469,17																								
Hoeksche Waard	€ 2.309.271,90																								
Molenlanden	€ 2.254.071,16																								
Papendrecht	€ 970.204,75																								
Sliedrecht	€ 903.487,19																								
Zwijndrecht	€ 1.287.581,60																								
Provincie	€ 9.774.760,09																								
TOTAAL	€ 33.266.418,60																								
d) de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 31-12-2023 € 654.962 31-12-2024 € 988.399 <i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 31/12/2023 € 7.896.055 31/12/2024 € 13.240.152																								
e) de omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2024 bedraagt € 604.106.																								

Bijlage 3 Balans meerjarig

[illegible]

Begroting van 31 december (in duizenden €)												
	2024		2025		2026		2027		2028		2029	
PASSIVA												
PASSE PASSIVA												
<i>Eigen vermogen</i>	909.399		1.009.922		1.172.251		1.172.251		1.172.252		1.172.251	
E11 Algemene reserve	169.201	714.229	102.420	73.689	467.109	0	467.109	0	467.109	0	467.109	
E12 Bestemmingsreserve	236.092		236.092		236.092		236.092		236.092		236.092	
E13 Saldo van de rubrieking	604.106											
<i>Reservatietoelagen</i>	31.509		31.509		31.509		31.509		31.509		31.509	
V11 Voorzieningen	31.509		31.509		31.509		31.509		31.509		31.509	
<i>Particuliëres</i>												
TOTAAL PASSE PASSIVA	1.009.899		1.109.422		1.283.711		1.283.711		1.283.712		1.283.711	
LIJVENDE PASSIVA												
<i>Particuliëres</i>	1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920	
Dreft hebben van overige partijen (begeleiders van de jaar)												
V14 Dreft hebben van overige partijen (begeleiders van de jaar)	1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920	
<i>Overige</i>												
Overige passiva	11.009.657		11.009.409		10.009.349		10.009.349		10.009.349		10.009.349	
V15 Overige passiva (begeleiders van de jaar)												
V16 Overige passiva (begeleiders van de jaar)	1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920	
V17 Overige passiva (begeleiders van de jaar)	1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920	
V18 Overige passiva (begeleiders van de jaar)	1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920	
V19 Overige passiva (begeleiders van de jaar)	1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920		1.009.920	
TOTAAL LIJVENDE PASSIVA	11.009.657		11.009.409		10.009.349		10.009.349		10.009.349		10.009.349	
TOTAAL PASSIVA	21.009.556		22.013.831		23.293.060		23.293.060		23.293.061		23.293.060	

Bijlage 4 Begroting 2026 Structureel en incidenteel

Begroting 2026 OZH	Structureel		Incidenteel		Totaal
Baten	primair	overhead	primair	overhead	
Inwonerbijdrage	2.624	-			2.624
Wettelijke taken	31.348	-			31.348
Offerte- en subsidietaken	2.151	-	213		2.364
Overige baten	200	-			200
Totaal baten	36.323	-	213	-	36.536
Lasten					
Personeelskosten	23.716	6.690	-		30.406
Kapitaallasten	277	154			431
Ondersteuning SCD	-	1.996			1.996
Huisvesting	-	774			774
Overige bedrijfskosten	1.086	793			1.879
Additionele productkosten	796				796
Onvoorzien	129	52			181
Overige bijzondere posten	-	-			-
Totaal lasten	26.004	10.459	-		36.463
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	10.319	-10.459	213		73
Onttrekkingen aan reserves	-				-
Toevoegingen aan reserves	-				-
Gerealiseerd resultaat	10.319	-10.459	213		73
Bedragen × EUR 1.000					
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	2.624		-		2.624

Bestuursnotitie

Datum 10 juli 2025

Onderwerp Zienswijzen op de ontwerpbegroting 2026

De ontwerpbegroting 2026 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) is op 10 april 2025 voor zienswijze aangeboden aan de raden en Provinciale Staten. Zij zijn tevens in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2024. Verzocht is de zienswijzen voor 10 juni 2025 aan OZHZ toe te zenden.

De ingekomen zienswijzen leiden tot een aanvullende toelichting in de begroting 2026 over het doortrekken voor 70% van de incidentele omzet uit het jaar als zijnde “structureel”. Op basis van het verleden is de constatering namelijk dat deze incidentele omzet een structureel karakter heeft. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe is 70% van deze omzet doorgetrokken. Dit biedt OZHZ mede in het kader van benodigde bezuinigingen op met name externe inhuur de mogelijkheid om hier vast personeel op in dienst te nemen. Doet OZHZ dit niet dan zal dat betekenen dat de tarieven moeten stijgen. In de bijdrage van de deelnemers is dit echter nog niet verwerkt (zie ook bijlage 1), zodat het voor de deelnemers incidenteel blijft. De frictiebepaling uit de bijdrageverordening is hierop niet van toepassing.

Deze bestuursnotitie geeft het algemene beeld van de zienswijzen en de reactie van OZHZ. Voorafgaand aan de bespreking in het AB op 10 juli 2025 bericht OZHZ, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, de raden en Provinciale Staten over het oordeel van het DB over de ingekomen zienswijzen en de conclusies die het daaraan verbindt.

Overzicht van de ingekomen zienswijzen

Onderstaand een overzicht van aangeleverde zienswijzen:

	Zienswijze ontvangen:
Alblasserdam	V
Dordrecht	V
Gorinchem	V
Hardinxveld-Giessendam	V
H-I-Ambacht	V
Hoeksche Waard	V
Molenlanden	V
Papendrecht	V
Sliedrecht	V
Zwijndrecht	V
Provincie Zuid-Holland (PZH)	V

De ingebrachte zienswijzen zien op de volgende onderwerpen:

- 1) De jaarstukken en voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2024.
- 2) Voorbereiding op het ravijnjaar 2026.
- 3) De ontwerpbegroting 2026.
- 4) Overig.

Ad 1) Jaarstukken en voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2024

De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht en Zwijndrecht en PZH melden expliciet dat zij instemmen met het voorstel om het rekeningresultaat toe te voegen aan het weerstandsvermogen.

Aanvullend merken de gemeenten Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Papendrecht op dat zij ervan uitgaan dat, indien het weerstandsvermogen conform afspraak is gerealiseerd, toekomstige positieve rekeningresultaten terugvloeien naar de gemeenten. Daarnaast verzoekt Hardinxveld-Giessendam tijdig te worden geïnformeerd als de meerjarenbegroting afwijkende vooruitzichten laat zien en daarbij aan te geven welke beheersmaatregelen genomen kunnen worden. Zwijndrecht verwijst naar haar bekende standpunt dat zij alleen een minimale reserve-omvang bij gemeenschappelijke regelingen wenselijk acht.

Sliedrecht meldt niet te kunnen instemmen met het voorgenomen voorstel aan het algemeen bestuur om het positieve resultaat toe te voegen aan het weerstandsvermogen. Hoewel het voorstel degelijk is onderbouwd, is de gemeente van mening dat dit voorstel via de gebruikelijke route van een begrotingsvoorstel zou moeten lopen. Sliedrecht licht toe dat zij eraan hecht dat er geen bestemmingsreserves, worden opgebouwd maar voor concrete plannen concrete verzoeken worden gedaan tot aanpassing van de begroting. Graag ziet de gemeente toekomstige zienswijzen in deze lijn opgesteld.

Reactie van OZHZ

De ingekomen reacties geven geen aanleiding tot aanpassing van de begroting. De opmerkingen over toekomstige positieve resultaten zijn in lijn met de bestaande regionale afspraken. Ook informeren wij u tussentijds als de financiële vooruitzichten veranderen. OZHZ berekent jaarlijks bij de begroting het minimaal benodigde weerstandsvermogen op grond van gekwantificeerde risico's. Eventuele overschotten komen via de resultaatbestemming van de jaarrekening ten gunste van de eigenaren. Buiten het weerstandsvermogen hanteert OZHZ geen algemene reserves.

Inzake de reactie van Sliedrecht is in het AB op 10 juli 2025 nogmaals toegelicht dat het voorstel gebaseerd is op een reeds eerder genomen besluit van het AB. Enkele jaren geleden is een negatief rekeningresultaat ten laste van het weerstandsvermogen gebracht met de afspraak om binnen een periode van 4 jaar dit weer terug te brengen op het gewenste/vereiste niveau. Daarnaast is het niet juist dat een voorstel om het rekeningresultaat te bestemmen via een begrotingsvoorstel zou moeten lopen.

Ad 2) Voorbereiding op het ravijnjaar 2026 / financiële ombuigingen

Vrijwel alle gemeenten spreken hun waardering uit over het resultaat van de bestuursopdracht inzake de ombuigingsmogelijkheden. Genoemd wordt onder andere de gezette stappen richting kostenbeheersing, kwaliteitsverbetering en versterking van de financiële positie. De gerichte focus op interne efficiëntie,

taakuitvoering, procesoptimalisatie en samenwerking met deelnemers sluit aan bij de eigen ambities om publieke middelen doelmatig en doeltreffend in te zetten. De uitvoering van de voorgenomen bezuinigingen vraagt om inzet van zowel OZHZ als de deelnemende gemeenten. Dit vereist adequate monitoring, en men ziet de rapportage over de voortgang met belangstelling tegemoet.

Dordrecht merkt op dat een besparing wordt bereikt van circa 3,5% (deels tarief, deels besparing op activiteiten). Dat is een goede ontwikkeling, maar hiermee wordt het afgesproken doel van 5% nog niet behaald. De gemeente verzoekt daarom om aanvullende voorstellen uit te werken, waarmee de totale 5% kan worden gerealiseerd. Met het terugleggen bij de eigenaren van de invulling van de laatste 1% door middel van het beleggen van taken bij OZHZ kan de gemeente niet akkoord gaan.

Papendrecht constateert dat uit de begroting blijkt dat voor 2026 een besparing wordt bereikt van ca 4% in 2026/2027 en dat daarmee de ombuigingsdoelstelling van 5% voor een groot deel wordt bereikt. Wel wordt deze tariefsverlaging weer volledig opgeslokt door loon- en kostenstijgingen waardoor per saldo toch een tariefsverhoging nodig is voor 2026 van 0,34%. Inmiddels is er ook een nieuw concept-CAO voor 2026/2027. De gemeente verzoekt de ontwerpbegroting aan te passen als dit akkoord afwijkt van de prognose voor loon- en kostenstijgingen waarmee rekening is gehouden in de ontwerpbegroting. Tot nu toe worden deze prijsstijgingen steeds buiten de ombuigingsdoelstelling gehouden. De gemeente vraagt daarom om dit onderwerp te agenderen voor het volgende AB en de mogelijkheden van een nieuwe bestuursopdracht te bespreken en dit te betrekken bij de richtlijnen voor uw begroting 2027 e.v. Daarnaast wijst de gemeente op de mogelijke financiële gevolgen van de veranderde geopolitieke situatie.

Zwijndrecht merkt op dat OZHZ de aangekondigde ombuigingen heeft verwerkt in de begroting 2026. Richting 2027 roept de gemeente op om eind 2025 aan te geven hoe de overige 0,5% bezuiniging ingevuld gaat worden.

Alblasserdam spreekt de verwachting uit dat zij, naast de gekozen volumebeperking in 2024 en de bezuiniging van 2% in 2025 in 2026 minder gaat afnemen dan OZHZ heeft opgenomen in de conceptbegroting voor 2026, vanwege de flinke bezuinigingsopgave. Constatering is dat er de afgelopen jaren sprake was van een onderbesteding en de eerste cijfers van dit jaar ook lijken te wijzen op een onderbesteding. De gemeente wil dan ook graag samen met OZHZ kijken of er voor 2026 scherper kan worden begroot. Hiermee hoopt zij dat eventuele bezuinigingen voor OZHZ in de praktijk weinig nadelige effecten hebben. In oktober 2025 bespreekt de gemeente graag hoe het beste kan worden omgegaan met de eventuele bezuinigingen.

Reactie van OZHZ

OZHZ gaat uit van een collectieve besparing van 5% door efficiencymaatregelen en gemeenschappelijke inhoudelijke keuzes. De besparingen worden hoger, al naar gelang meer gemeenten individueel beslissen over te gaan tot een bredere uitvoering van de VTHA-taken door OZHZ. Deelnemers die meer wensen te besparen kunnen dit ook doen door beleidskeuzes te maken die impact hebben op de specifieke taken die OZHZ voor hen uitvoert. Wij rapporteren u periodiek over de voortgang in de bestuursrapportages. Het houdt dus niet op bij de reeds toegezegde ombuigingen.

De suggestie van Papendrecht om de indexering te betrekken bij de bezuinigingsopgave delen wij echter niet. De bijdrageverordening stelt dat de bijdrage aan OZHZ jaarlijks wordt geïndexeerd. Het niet indexeren

zou een additionele taakstelling betekenen. Bovendien ontvangt u hiervoor compensatie via het Gemeentefonds.

OZHZ heeft absoluut oog voor de financiële opgaven van uw gemeenten en provincie. Wij leveren onze bijdrage met een ambitieus ombuigingsprogramma. Dat moeten wij combineren met complexe opgaven, zoals de krappe arbeidsmarkt, het kunnen voldoen aan de landelijke robuustheids- en andere kwaliteitseisen, enzovoort. OZHZ kan zich daarom niet vinden in de suggestie om een additionele bestuursopdracht te verstrekken. We zien inderdaad een grote maatschappelijke onzekerheid, maar anderzijds zien we ook een vertraging van de bezuiniging op het Gemeentefonds naar 2028. Verder willen wij u nog wijzen op de toenemende druk op, en daarmee gepaard gaande uitdagingen en maatschappelijke aandacht voor, een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.

OZHZ waardeert de positief kritische reacties en blijft onverminderd de balans bewaken tussen financiële ruimte, personele inzet en de kwaliteit van dienstverlening.

Ad 3) De ontwerpbegroting 2026

Incidentele omzet voor 70% structureel verwerkt in de begroting

De gemeenten Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht en Zwijndrecht maken opmerkingen over de manier van begroten waarbij 70% van de incidentele omzet wordt aangemerkt als structureel. Dit komt onverwacht en sommige gemeenten geven aan er niet mee te kunnen instemmen, omdat zij structurele taken al structureel financieren.

Reactie van OZHZ

OZHZ begrijpt de ingekomen reacties over de manier van begroten waarbij 70% van de incidentele omzet wordt aangemerkt als structureel. Een aantal gemeenten financiert de structurele taken inderdaad al op structurele wijze. Een aanpassing van de ontwerpbegroting doet meer recht doet aan de feitelijke situatie.

Met de begroting geven wij een zo reëel mogelijk financieel beeld. De financiële ramingen zijn enerzijds gebaseerd op harde verplichtingen en toezeggingen, zoals het structurele budget van de jaarprogramma's. Anderzijds maken we een inschatting van de verwachte omzet en kosten, op grond van ervaringen in het verleden en een blik op toekomstige ontwikkelingen. Op deze manier zijn wij het beste in staat om onze organisatie toekomstbestendig in te richten, zowel in financiële als personele zin. Uiteraard met de benodigde flexibiliteit om te kunnen afschalen, als het werkaanbod structureel vermindert.

In dat licht is het noodzakelijk om de verwachte incidentele omzet van de deelnemers in de begroting en het jaarprogramma mee te nemen in de ramingen. Voorzichtigheidshalve doen we dit niet voor de volle honderd procent, maar nemen we zeventig procent van de huidige incidentele omzet aan. Zouden we dat niet doen, dan zouden we alleen met extra inhuur (en dus hoge kosten) kunnen inspelen op een extra vraag, los van het feit of dat überhaupt lukt. Ook zou het tarief in dat geval aanmerkelijk hoger komen te liggen. Immers, een deel van de vaste lasten lopen door en moet dan over een kleiner aantal uren worden uitgesmeerd. Wanneer vervolgens, zoals realistisch is, de omzet toch hoger is leidt dat tot een exploitatieoverschot. Dit overschot wordt weliswaar aan de deelnemers uitgekeerd, doch deze is lager als gevolg van de hogere kosten door late inhuur. Hiermee doen OZHZ en de deelnemers elkaar te kort.

Bijlage 1 bevat de bijdrage per deelnemer. Deze bestaat uit de reguliere structurele bijdrage (inwonerbijdrage en jaarprogramma), vermeerderd met 70 procent van de geraamde incidentele omzet. De inwonerbijdrage en het structurele deel van het jaarprogramma zijn bindend voor u als deelnemer. Op dit deel is ook de frictiebepaling in de bijdrageverordening van toepassing. Het incidentele deel van het jaarprogramma is een inschatting van OZHZ. Dit deel is niet bindend. De frictiebepaling van de bijdrageverordening is niet van toepassing. Een deelnemer kan dit budget dus afbouwen, zonder dat daarvoor een frictievergoeding voor verschuldigd is.

Gelet op de ingekomen reacties passen wij bijlage 1 van de ontwerpbegroting 2026 zodanig aan dat duidelijk is welk deel van de bijdrage structureel en daarmee bindend is en welk deel incidenteel en niet bindend.

Overige opmerkingen over de ontwerpbegroting 2026

Dordrecht onderschrijft het belang van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel. De rekening van de uitvoeringskosten mag echter niet zomaar bij de gemeenten komen te liggen. Ook het Rijk zal zijn aandeel moeten nemen. Waar dit traject toch leidt tot meer kosten voor gemeenten wil zij daar met een begrotingswijziging vroegtijdig bij worden betrokken. Ook wordt opgemerkt dat de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen leiden tot veel wijzigingen in het werk bij OZHZ. Het blijft de komende jaren van belang om die veranderingen en meerkosten zo goed als mogelijk in beeld te houden of te brengen. De gemeente kan OZHZ verder volgen in de nieuwe en actuele onderwerpen die in de ontwerpbegroting staan genoemd. Vooralsnog krijgt de gemeente geen of weinig rijksmiddelen voor deze belangrijke nieuwe thema's, zodat de inzet vanuit bestaande middelen zal moeten worden gefinancierd, bijvoorbeeld door projecten of prioriteiten te wijzigen of actualiseren. Tenslotte wijst de gemeente op de voorjaarsbrief van OZHZ en daarin opgenomen verzoek om binnen het gemeentelijk jaarprogramma het aandeel incidenteel budget te verlagen en het aandeel structureel budget te verhogen. Binnen het Jaarprogramma van Dordrecht heeft het incidenteel budget een omvang van circa € 1 miljoen of 10% van het totale jaarprogramma. OZHZ vraagt in de eerste plaats om het structureel maken van het budget voor de E-agenda. Juist deze middelen zijn echter binnen de Dordtse begroting niet structureel geborgd. Deze budgetten zijn ook niet verankerd in een rijksbijdrage. Of en in welke mate de gemeente aan het verzoek tegemoet kan komen vraagt verdere afstemming over de flexibiliteit bij wijziging in bijvoorbeeld het aanbod van werk. De raad draagt het college daarom op dit verder met OZHZ uit te werken en hier een besluit over te nemen.

Gorinchem constateert dat de begroting 2026 is gebaseerd op de begrotingsrichtlijnen 2025, die het AB op 30 november 2024 vaststelde. De begroting 2026 en de meerjarenraming begroting 2027-2029 zijn structureel in evenwicht. Geheel conform eerder gemaakte afspraken past OZHZ, met het oog op het ravijnjaar 2026, een tariefverlaging toe van 2,7% en een extra verlaging van 0,5% vanaf 2027.

Hardinxveld-Giessendam verzoekt om in beeld te brengen waar bovenwettelijke taken inhoudelijk overlappen met gemeentelijke activiteiten, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Het is logisch dat zowel OZHZ als de gemeente zich met deze onderwerpen bezighouden. Het is belangrijk dat OZHZ en de gemeente elkaar aanvullen en versterken. Voorkomen moet worden dat er overlap in expertises ontstaat, wat kan leiden tot onduidelijkheid over welke taken en kennis bij welke organisatie is belegd.

Hoeksche Waard laat weten dat zij de inzet om de ombuigingen in de ontwerpbegroting te verwerken waardeert. De gemeente ziet daarom af van het indienen van een zienswijze.

Papendrecht merkt op dat de uitvoeringskracht onder druk staat. Samenwerking en innovatie zijn noodzakelijk. De gemeente ziet de uitwerking van businesscase voor mogelijk kansrijke overdracht van taken met interesse tegemoet. Verder wijst de gemeente er op dat enkele voorstellen uit de voorjaarsbrief van OZHZ aan het college nog niet zijn opgenomen in de begroting. Zij beoordeelt nut en noodzaak bij het eigen jaarprogramma 2026. In het verlengde daarvan zullen eventueel benodigde mutaties in budgetten worden verwerkt in de Perspectiefnota 2026 van de gemeente (voorjaar 2026). Tenslotte merkt Papendrecht op dat zij, voorafgaand aan de begrotingscyclus 2027 en samen met de regiogemeenten, een kaderbrief wil opstellen.

Sliedrecht wijst op de inwerkingtreding van de Omgevingswet waardoor er mogelijk aanvullende specifieke afspraken nodig zijn op verschillende milieuthema's. De gemeente wijst ook op de overgang van bodemtaken naar het gemeentelijke bevoegde gezag. De exacte uitwerking en gevolgen hiervan op de werkzaamheden van OZHZ zijn op dit moment nog onvoldoende duidelijk. Voor de gemeente als opdrachtgever is het van belang om tijdig beter inzicht te krijgen in de gevolgen van deze ontwikkelingen voor de aard en omvang van de werkzaamheden die OZHZ voor Sliedrecht uitvoert. Verzoek is daarom om de gemeente Sliedrecht medio augustus 2025 een eerste evaluatie te geven ten aanzien van de uitvoering en de (mogelijke) financiële impact van deze ontwikkelingen.

PZH stemt in met vaststelling van de ontwerpbegroting 2026. De meerjarenraming 2026-2028 wordt voor kennisgeving aangenomen. Opgemerkt wordt dat een aantal ondergeschikte (aandachts-) punten nog kan worden meegenomen in de definitieve begroting 2026. Dit betreft:

- PZH stemt in met de verhoging van de uurtarieven en de geraamde totale provinciale structurele bijdrage. Deze verhogingen in 2026 zijn in overeenstemming met het eerder genomen besluit in het AB OZHZ van 29 november 2024.
- PZH verzoekt om de deelnemers in 2026 regelmatig op de hoogte te houden in welke mate de nog door te voeren efficiëncymaatregelen daadwerkelijk worden gerealiseerd. Het is goed om inzicht te hebben in welke mate de efficiëncymaatregelen daadwerkelijk het gewenste effect hebben bereikt. Mocht gedurende 2026 blijken dat de kwaliteit van de uitvoering onder druk komt te staan dan is het van belang dat daarover in een zo vroeg mogelijk stadium het gesprek met de (individuele) opdrachtgevers wordt gevoerd.
- PZH zal voor aanvullende opdrachten een nader gespecificeerde opdrachtbrief (inhoud en budget) verstrekken.
- PZH wijst op de bandbreedte van 5-10% van de risico's van de Omgevingswet. De onzekerheid van deze bandbreedte maakt dat het bepalen van de omvang niet realistisch is. De VNG heeft het onderzoek naar de financiële impact van de Omgevingswet inmiddels stopgezet. OZHZ zal onderzoeken hoe het risico van de Omgevingswet is te kwantificeren en hierover afstemmen met de andere omgevingsdiensten.

Tenslotte vermeldt PZH dat aan de in de provinciale kaderbrief 2026 opgenomen onderwerpen Doorontwikkeling Omgevingsdiensten, IBP-VTH, Omgevingswet, Herstructurering Gemeentefonds 2026 en MVOI naar tevredenheid aandacht is besteed. Voor wat betreft IBP-VTH benadrukt PZH dat de in de

kaderbrief genoemde robuustheidcriteria voor onder meer innovatiebudget (1%) ook in financiële zin zijn verwerkt in de begroting 2026.

Reactie van OZHZ

OZHZ deelt de mening dat het Rijk zijn aandeel moet nemen in de uitvoeringskosten van het (vervolg op het) Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel. Op landelijk niveau zijn hierover afspraken gemaakt tussen het Rijk en de koepels van VNG en IPO. Buiten de personele inzet van medewerkers van omgevingsdiensten en de begroting van OmgevingsdienstNL (de 'branchevereniging' van directeurs van omgevingsdiensten) is het niet zo dat omgevingsdiensten er apart extra aan bijdragen. OZHZ zal wel de benodigde middelen moeten vrijmaken om te voldoen aan landelijke eisen met betrekking tot de robuustheid en de kwaliteitscriteria. Dan gaat het met name om investeringen in tijd en geld op het gebied van expertise, competenties en ICT. Uitgangspunt is dat OZHZ deze kosten opvangt in de eigen exploitatie, afgesproken budgetten met de opdrachtgevers (inwonerbijdrage en jaarprogramma) of additionele bijdragen en subsidies van het Rijk. Mocht dit inhoudelijke of financiële consequenties hebben, dan leggen wij deze voorafgaand aan u voor.

Inzake het in beeld brengen van de meerkosten van de Omgevingswet wijst OZHZ op het onderzoek van de VNG naar de effecten van de Omgevingswet. Dat onderzoek is stopgezet. De VNG-commissie constateert namelijk dat er nu geen zinnige uitspraken over kunnen worden gedaan. OZHZ onderzoekt zelf wel de administratieve verplichtingen vanwege de Omgevingswet. Er zijn, in vergelijking met de situatie van voor de Omgevingswet, thans veel extra administratieve handelingen nodig vanwege de nieuwe opzet met MBA's (milieubelastende activiteiten). Het blijft echter lastig om dat goed in beeld te brengen, wat ook blijkt uit het stopzetten van het onderzoek bij de VNG. Een en ander is ook in het AB van 20 maart 2025 aan de orde geweest, met de oproep aan de gemeenten om bij de VNG aan te kaarten om dit goed te monitoren en er actie op te ondernemen.

Waar deelnemers aangeven dat nieuwe en actuele onderwerpen (zoals zeer zorgwekkende stoffen, de circulaire agenda en de Kaderrichtlijn water) vanuit bestaande middelen moeten worden gefinancierd, dan wel door projecten of prioriteiten te wijzigen of te actualiseren, zal OZHZ met hen bespreken welke prioriteiten zij dan willen stellen. Overigens zullen wij bij de begrotingsrichtlijnen 2027 een actueel beeld geven van de benodigde budgetten van de bodemtaken en overige onderwerpen.

Overlap in expertises en werkzaamheden van OZHZ en zijn deelnemers moet inderdaad zoveel mogelijk worden voorkomen. Specifiek voor wat betreft de taakuitvoering in het kader van duurzaamheid en circulariteit geldt dat wij deze goed afstemmen en dat de werkzaamheden en rolverdeling voortkomen uit de wensen en behoeften van de deelnemers.

Ad 4) Overig

Hardinxveld-Giessendam spreekt haar waardering uit voor de werkzaamheden die door OZHZ in 2024 zijn uitgevoerd. Daarbij wil de gemeente de uitvoering van de bouwtaken van Hardinxveld-Giessendam naar OZHZ per 1 januari 2025 uitlichten. 2024 stond in het teken van het opstellen van de businesscase en de voorbereiding op de overdracht van deze taken. De gemeente stelt voor om in het najaar een eerste evaluatie uit te voeren.

Hendrik-Ido-Ambacht is positief over de transparante wijze waarop OZHZ de verschillende scenario's voor kostenbeheersing heeft gepresenteerd, inclusief de mogelijke rol van gemeenten in het verschuiven van taken. Zo kwam de OZHZ met een voorjaarsbrief, waarin is aangegeven dat er vanaf 2026 bezuinigingen mogelijk zijn op verschillende werkzaamheden. De bezuinigingen komen voort uit lagere bestedingen in de afgelopen jaren. Wat de gemeente betreft biedt dit een constructief kader om in gesprek te blijven over verdere optimalisering van de samenwerking.

Zwijndrecht noemt de inwerkingtreding van de Omgevingswet als belangrijke mijlpaal waarbij in de voorbereiding en totstandkoming door betrokken partijen veel tijd in geïnvesteerd is om te komen tot inhoudelijke en financiële afspraken. Bij de inwerkingtreding zijn de bodemtaken gedeeltelijk overgegaan van provincie naar gemeente(n) als bevoegd gezag. Het niet meekomen van benodigd budget voor deze extra taak zorgt, mede gezien de bezuinigingen, voor een extra uitdaging in de uitvoering. Het verkrijgen van meer inzicht in bronnen van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) heeft in 2024 een vervolg gekregen waarin de uitvraag bij bedrijven om hier informatie over aan te leveren, aan heeft bijgedragen. De E-agenda als versnelling van de energietransitie liep tot 2024 waarbij het onderdeel energietoezicht inmiddels wordt uitgevoerd als basistaak door OZHZ. In 2024 is ook het Circulaire regio overleg ontstaan, waarin de gemeenten en OZHZ vanuit een circulaire agenda belangrijke stappen zetten om te komen tot de nationale doelstellingen van 50% circulair in 2030 en een volledige circulaire economie in 2050. Samenwerking op beleidvorming, uitwisseling van kennis en krachtenbundeling op het onderwerp spelen daarin een belangrijke rol waarin OZHZ als belangrijke partner fungeert. De gemeente dankt daarom OZHZ voor de inzet in 2024.

Reactie van OZHZ

Wij onderschrijven deze aandachtspunten van de respectievelijke gemeenten. Met Hardinxveld-Giessendam zullen separaat afspraken worden gemaakt om de uitvoering van de bouwtaken te evalueren.

Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.

Jaarstukken 2024

Voorlopige jaarstukken voor het DB van 10 april 2025

Vastgesteld door het AB op 10 juli 2025

Inhoud

Inhoud

Inhoud	1
Voorwoord	3
Deel I: Jaarverslag.....	5
1. Wat deed OZHZ in 2024?	6
2. Bestuurlijke ontwikkelingen	7
2.1 Uitvoering van de Omgevingswet.....	7
2.2 Overgang van bodemtaken	7
2.3 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	8
2.4 Stikstof en soortenbescherming.....	9
2.5 Energieagenda, energielabel C en personenmobiliteit	9
2.6 Bouwopgave	10
2.7 Circulaire economie	10
2.8 Algemene financiële context.....	11
2.9 Uitdagingen in de bedrijfsvoering van OZHZ.....	12
2.10 Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving	13
3. Kritische Prestatie indicatoren (KPI's)	15
3.1 Algemene kpi	15
3.2 Vergunningen en meldingen	19
3.3 Toezicht en handhaving.....	20
3.4 Beoordelingen en beschikkingen bodem.....	22
4. Wat heeft het gekost?	23
4.1 Overzicht van baten en lasten 2024.....	23
4.2 Baten	24
4.3 Lasten.....	25
4.4 Reserves	27
5. Paragrafen	29
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	29
5.2 Onderhoud kapitaalgoederen.....	33
5.3 Financiering	34
5.4 Bedrijfsvoering	38

5.5 Openbaarheidsparagraaf	41
Deel II: Jaarrekening 2024	44
1. Balans per 31 december 2024	45
1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	47
1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2024	50
1.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	59
2. Overzicht van baten en lasten 2024	62
3. Rechtmatigheidsverantwoording	64
4. Wet normering topinkomens (WNT)	65
5. Begrotingsrechtmatigheid	67
Bijlage 1: Verbonden partijen	69
Bijlage 2: Overzicht van taakvelden	70
Bijlage 3: Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen	71

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2024 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Een jaar waarin we mooie resultaten behaalden. Het is het jaar dat de Omgevingswet in werking trad, we het manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachten en Inkopen (MVOI) tekenden en invulling gaven aan de nieuwe Nota VTH 2025-2028. We hielden toezicht bij bedrijven, bijvoorbeeld in de glastuinbouw. Maar werkten ook nauw samen met andere omgevingsdiensten. Samen werkten we aan de grote opgave om de regio veilig, gezond én duurzaam te houden.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II). Het jaarverslag bevat informatie over relevante ontwikkelingen, de kritische prestatie-indicatoren, de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen. De jaarrekening bevat de balans, het overzicht van baten en lasten en specifieke verantwoordingen. Over de uitvoering van de jaarprogramma's van onze gemeenten en de provincie Zuid-Holland stellen we afzonderlijke jaarverslagen op.

In de jaarrekening staat het financiële resultaat van 2024 centraal. We sluiten het jaar af met een positief saldo - een prestatie om trots op te zijn in een periode van toenemende financiële uitdagingen.

Er is veel werk verzet het afgelopen jaar. Te veel om in dit voorwoord volledig te zijn. Toch noem ik een paar voorbeelden. Na veel voorbereiding trad de Omgevingswet dit jaar in werking. Goed voorbereid deden we de eerste ervaringen op. Dit jaar lag de focus op nazorg, het monitoren van ervaringen en het

evalueren van werkafspraken. En op voorlichting aan ondernemers en samenwerken met gemeenten. Samenwerken is immers cruciaal om vooruitgang te boeken.

Dit jaar zijn we ook druk geweest met de implementatie van de [nieuwe Nota VTH 2025 – 2028](#). Die is bestuurlijk vastgesteld. Zo stond de uitrol van de nieuwe Nota VTH voor de gemeentelijke taken centraal. Met het programma 'meer grip op milieuschade' versterken we onze vergunningen-, toezicht en handhavingsaanpak. Vanuit het programma onderzochten we onder andere hoe we onze wachtdienst konden verbeteren. Om zo de wachtdienst efficiënter in te richten én een kwaliteitsslag te maken.

Daarnaast staan de omgevingsdiensten voor een andere belangrijke taak: het voldoen aan de landelijke vastgestelde robuustheidscriteria. Daar hebben we ons in 2024 weer vol voor ingezet. Ik ben trots op wat we hebben bereikt, wat betekent dat we voldoende capaciteit en deskundigheid in huis hebben om onze taken goed uit te kunnen voeren. We blijven ons inspannen om deze normen te handhaven. Zo beschermen we de leefomgeving, het milieu en de natuur in onze regio.

Daarnaast bezochten onze toezichthouders ook dit jaar weer veel bedrijven. Bijvoorbeeld in de horeca, bij veehouderijen en bij bedrijven met natte koeltorens. We controleerden dit jaar ook de glastuinbouw. Het waterschap is bevoegd gezag voor directe lozingen op het (oppervlakte)water. We voerden controles daarom

samen uit.

Bovendien ontwikkelden we het branchedashboard voor data van bedrijven in onze regio door. Dit draagt bij aan het efficiënter uitvoeren van ons toezicht. Zo spoorden we bedrijven op die hun milieubelastende activiteiten niet bij ons meldden.

Ook intern hebben we veel bereikt. We gaven vorm aan de nieuwe unit Data & ICT en slaagden erin om datavraagstukken aan te pakken. Niet onbelangrijk om te noemen is de ondertekening van het manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI). We hebben een belangrijke rol in het beschermen van onze leefomgeving. Door aan te sluiten bij het Manifest maken we als opdrachtgever en inkoper duurzame keuzes. We zijn de eerste omgevingsdienst in Nederland die op deze manier een verschil maakt.

In 2024 zetten we ook weer in op arbeidsmarktcommunicatie. Samen met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten zijn en blijven we op zoek naar deskundige collega's met een passie voor hun omgeving. Dat doen we onder de slogan: de Betere Wereldbaan. In 2025 gaan we hiermee door.

Dit jaar startte ook de pool administratief toezicht (AT). Een ander initiatief van de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. Het is een manier van toezicht houden, waarbij gegevens uit verschillende bronnen worden opgehaald. Op basis hiervan worden vragen voor een controle of rapport opgesteld met als doel: een beter naleefgedrag door bedrijven.

Dank en waardering voor alle medewerkers die zich in 2024 weer hebben ingezet voor een veilig, gezond en duurzaam Zuid-Holland Zuid.

Meindert Stolk
voorzitter OZHZ

Deel I: Jaarverslag

1. Wat deed OZHZ in 2024?

Voor de inwoners en ondernemers

Bekijk de online jaarverslagomgeving van OZHZ. Daar leest u het hele jaar door over de laatste vergunningsprocedures en toezichtsacties. We nemen u ook mee in onze verhalen over de meest actuele onderwerpen. Van het eerste jaar Omgevingswet tot aan het vrijhouden van onze bodem, lucht en water van ZZS. Van gezamenlijke ondermijningsacties tot aan onze rol als het gaat om lichthinder. U leest interviews met experts en ziet wat onze adviezen in de praktijk betekenen.

Het is de online omgeving waar iedereen kan zien wat OZHZ betekent voor de leefomgeving. U, maar ook iedere inwoner, ondernemer, raadslid, ambtenaar of samenwerkingspartner. Binnen de omgeving klikt u verder als u meer wilt weten over wat we gedaan hebben in een bepaalde gemeente of vanuit een van onze programma's.

Scan de bijgaande QR-code met uw mobiele telefoon of kijk op www.ozhz.nl/jaarverslag-2024/

2. Bestuurlijke ontwikkelingen

In dit hoofdstuk doen we verslag van de belangrijkste ontwikkelingen in 2024:

- Uitvoering van de Omgevingswet.
- Overgang van bodemtaken.
- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).
- Stikstof en soortenbescherming.
- Energieagenda, energielabel C en personenmobiliteit.
- Bouwopgave.
- Circulaire economie.
- Algemene financiële context.
- Uitdagingen in de bedrijfsvoering van OZHZ.
- Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving.

2.1 Uitvoering van de Omgevingswet

OZHZ heeft inhoudelijke en financiële basisafspraken gemaakt met gemeenten over de consequenties van de Omgevingswet. Deze gelden met ingang van 1 januari 2024. OZHZ neemt het initiatief om met de opdrachtgevers in gesprek te blijven over de goede werking van deze afspraken. OZHZ monitort daartoe actief de uitvoering van de Omgevingswet.

2024 stond in het teken van het opdoen van ervaringen met de Omgevingswet. Er werd gekeken of alle techniek werkt, regionaal werd de samenwerking opgezocht en er was aandacht voor de overgang van programma naar de lijn bij veel gemeenten. Daarnaast waren er regelmatig gesprekken met opdrachtgevers over de praktijkervaringen met de Omgevingswet en de invloed hiervan op werkafspraken. Een voorbeeld hiervan is het integraal beoordelen van ingekomen vergunningaanvragen. Ook is samen met de gemeenten in ZHZ een project gestart voor regionale samenwerking voor milieuthema's in het Omgevingsplan. Het doel van de samenwerking is om te komen tot harmonisering van milieuregels in omgevingsplannen bij de 10 gemeenten in ZHZ. Voor onderwerpen waarvoor (nog) geen harmonisering mogelijk of gewenst is en gemeenten eigen keuzes willen maken, richt de samenwerking zich op het delen van voorbeelden, documenten, kennis en ervaringen. Door samen te werken wordt het proces efficiënter, zowel voor de gemeenten als voor OZHZ.

Ook hebben we aanvullende specifieke afspraken gemaakt over een aantal taken (bodemsanering, natuurwetgeving, lucht en geluid). Uitgebreide uitwerking hiervan vond plaats in de individuele jaarprogramma's 2025. Inbedding van deze afspraken kan vragen om maatwerk per opdrachtgever. Indien het niet in de jaarprogramma's past dan worden extra financiële afspraken gemaakt.

2.2 Overgang van bodemtaken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet ging het bevoegd gezag over de bodemtaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten. Het provinciaal bestuur blijft echter op grond van het overgangsrecht verantwoordelijk voor lopende saneringen, nazorgtrajecten en grondwater. Ten opzichte van BURAP I en II zijn er geen ontwikkelingen te melden op dit dossier. Wij melden eerder al het volgende.

Voor de bodemtaken en apparaatskosten worden geen specifieke extra middelen in het gemeentefonds gestort. Financiering van de bodemtaken dient te geschieden uit de algemene uitkering waarmee alle uit de Omgevingswet voortvloeiende taken dienen te worden gefinancierd. Het nieuwe Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN) bodem biedt een basis voor de begroting van de VTH-taken voor bodem. 2024 is het eerste jaar waarin risicogericht bodemtoezicht plaatsvindt op basis van het RUN-bodem. Daarbij brengt OZHZ de financiële consequenties in kaart ten behoeve van de jaarprogrammering 2025. OZHZ adviseerde de gemeenten in de voorjaarsbrief (ten behoeve van de begroting 2025 van de deelnemers) om, naast het structurele budget, ook het incidentele budget opnieuw te reserveren. Verder bestaat de mogelijkheid dat gemeenten aanspraak kunnen maken op specifieke uitkeringen die door het ministerie beschikbaar worden gesteld om bepaalde verontreinigingen aan te pakken. De gemeenten zijn dit voorjaar door OZHZ benaderd om ondersteuning te bieden bij het doen van een dergelijke aanvraag daar waar dat aan de orde is.

Tot slot kan op basis van de eerste ervaringen met de Omgevingswet gezegd worden dat het behandelen van meldingen meer tijd vergt dan voorheen. Dat komt in de eerste plaats doordat uitgezocht moet worden of de melding onder het overgangsrecht valt en al dan niet moet worden getoetst aan het oude recht. Is dat niet het geval, dan moet de melding beoordeeld worden in het kader van het nieuwe recht waar nog ervaring mee moet worden opgedaan.

2.3 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

ZZS zijn voor mens en milieu gevaarlijke stoffen. Negatieve effecten kunnen zich zowel op korte als op lange termijn voordoen. De actuele ontwikkelingen rondom de PFOA-emissies van Chemours krijgen inmiddels op regionaal, provinciaal en landelijk niveau veel bestuurlijke en maatschappelijke aandacht. Ook tankcleaners staan in de belangstelling.

Vanuit het budget 2024 voor de Ontwikkelaanpak is de uitvraag aan gemeentelijke bedrijven opgeschaald. Door dit uit te besteden is in korte tijd veel informatie verkregen rondom het aanwezig zijn van ZZS. Het blijkt dat van de circa 12.000 gescande veiligheidsinformatiebladen ongeveer 30% ZZS bevat. Kijkende naar de verdeling over de bedrijven blijkt dat bij 85% van de uitgevraagde bedrijven één of meerdere ZZS aanwezig zijn. Goed om te melden is dat uit de follow-up over de uitvraag van 2023 blijkt dat de bedrijven actief aan de slag zijn gegaan om de hoeveelheid ZZS in bedrijfsvoering te minimaliseren. Vanuit de inventarisatie komt veel informatie binnen, het is derhalve een opgave om te bepalen wat relevant is voor de verschillende medewerkers van OZHZ die hierbij betrokkenheid hebben en dit voor hen snel en goed inzichtelijk en beschikbaar te maken. In 2024 zijn afspraken gemaakt om dit uniform te registreren. In 2025 wordt deze werkwijze intern uitgerold en verder getoetst. Continue aandacht voor dit thema blijft nodig, onder andere voor het ontwikkelen van een data- en risicogerichte werkwijze voor (nieuwe) ZZS-en en het ontwikkelen van VTH-werkwijzen voor meldingsplichtige MBA's onder de Omgevingswet.

De provincie Zuid-Holland vraagt om het onderwerp ZZS vanaf 2026 goed te integreren in de vaste afspraken in de jaarprogramma's van de Omgevingsdiensten. De actualiteit van de provinciale vergunningen is beoordeeld voor alle milieuthema's inclusief ZZS. Veel afvalverwerkende bedrijven zijn in bezit van een geactualiseerde vergunning uit 2020 of 2021. In deze vergunningen zijn ZZS-voorschriften opgenomen. OZHZ heeft deze ZZS-voorschriften tegen het licht gehouden en beoordeeld of deze nog goed passen bij wat redelijkerwijs van het bedrijf kan worden verwacht. Hierbij is gekeken naar de DCMR-standaard die is ontwikkeld voor het opstellen van voorschriften omtrent ZZS, maar ook de verplichtingen die rechtsreeks volgen uit het BAL (Omgevingswet).

Opgemerkt wordt dat een aantal van de voorschriften niet meer voldoende passend zijn. Bij de actualisatie van de vergunning wordt dit meegenomen.

2.4 Stikstof en soortenbescherming

De stikstofproblematiek en de uitspraak van de Raad van State leiden tot uitdagingen op het gebied van vergunningverlening. In de Wet stikstofreductie en natuurverbetering is opgenomen dat in 2035 tenminste 74% van de 'kritische depositiewaarden' (KDW) niet meer wordt overschreden. Het thema stikstof raakt de grotere opgaven van gemeenten, zoals woningbouw en economische ontwikkelingen. OZHZ adviseert de gemeenten bij vragen en door middel van nieuwsberichten over de actualiteiten op het gebied van stikstof en bij vragen.

In 2024 keken we hoe de inwerkingtreding van de Omgevingswet van invloed is op het thema stikstof. Bijvoorbeeld door het vervallen van de onlosmakelijkheid constateerden we dat er geen automatische check meer is op stikstof bij een bouwaanvraag. Ook is er een nieuwe informatieplicht voor stikstofemissies voor bouwen en slopen. We adviseerden over deze ontwikkelingen en hielpen bij vragen van de gemeenten. Daarnaast hebben we in 2024 periodiek afgestemd met Omgevingsdienst Haaglanden en de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland over de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van stikstof zoals jurisprudentie.

Op het gebied van soortenbescherming is belangrijk dat de woningeigenaar bij isolatiewerkzaamheden rekening moet houden met de eventuele aanwezigheid van vleermuizen in spouwmuren. Dit is een extra stimulans voor gemeenten om soortenmanagement-plannen (SMP's en pre-SMP's) op te stellen. OZHZ kan de gemeenten adviseren ten aanzien van SMP's. Met 5 gemeenten in de Drechtsteden zijn daarover al afspraken gemaakt.

OZHZ controleert namens de provincie Zuid-Holland op de voorschriften die in deze SMP's zijn opgenomen en op andere ontheffingen en vergunningen die door de Omgevingsdienst Haaglanden worden afgegeven ten aanzien van beschermde soorten.

2.5 Energieagenda, energielabel C en personenmobiliteit

Energieagenda

De E-agenda is een vierjarig programma van OZHZ om de energietransitie in de regio te versnellen. Het programma stopt in 2025. Het heeft bijgedragen aan de besparingsdoelen van de Regionale Energiestrategieën (RES). Het doel om 16 TJ energie te besparen is gerealiseerd. De toezichttaken binnen de E-agenda behoren tot de basistaak van OZHZ. Het stimulerende spoor (de inzet van preventieve instrumenten om bovenwettelijke duurzame maatregelen te stimuleren) is noodzakelijk, omdat met alleen wettelijk verplichte maatregelen de RES-doelstellingen niet worden gerealiseerd.

Doorzetten van het energieprogramma is noodzakelijk. We spelen in op de behoeften van onze opdrachtgevers en van landelijke en lokale ontwikkelingen. Om de energiebesparingsdoelstelling kracht bij te zetten stelt het rijk extra middelen in een SPUK-subsidie beschikbaar voor additioneel toezicht op energiebesparing. Voor OZHZ gaat het om circa € 250.000 per jaar tot en met 2026.

Energietabel C

Sinds 1 januari 2023 moeten alle kantoren groter dan 100 m² voorzien zijn van energietabel C of hoger. OZHZ voert het toezicht uit indien de gemeenten dat verzoeken. Veel kantoren hebben inmiddels een label C of hoger.

OZHZ doet label C-controles op dit moment voor alle gemeenten behalve voor Hoeksche Waard, Molenlanden en Hardinxveld-Giessendam. Sliedrecht, Gorinchem en Zwijndrecht doen mee op offertebasis, de anderen hebben budget in het jaarprogramma.

Personenmobiliteit

Vanaf maart 2025 controleren de omgevingsdiensten de rapportageplicht personenmobiliteit. Bedrijven met meer dan 100 fte moeten vanaf 1 juni 2024 de personenmobiliteit registreren. OZHZ bracht de financiële consequenties van deze nieuwe taak in kaart ten behoeve van de jaarprogrammering 2025. Gemeenten ontvangen hiervoor middelen via het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, als onderdeel van de bredere regeling voor uitvoeringslasten klimaatbeleid. We informeren de gemeenten over het aantal bedrijven met meer dan 100 fte in hun regio en het plan van aanpak voor uitvoering.

2.6 Bouwopgave

Onderzoekers verwachten een dip in de woningbouwproductie de komende twee jaar vanwege de prijsstijgingen en stikstofproblematiek. Tegelijkertijd is er sprake van een forse bouwopgave. Verwachting is dat de dip meer dan gecompenseerd wordt in de jaren daarna. De uitdaging is daarom om de capaciteit bij gemeenten en OZHZ beschikbaar te houden. OZHZ en gemeenten maken hierover waar mogelijk en gewenst nadere afspraken. OZHZ voert op dit moment de bouwtaken uit voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht en voor de provincie Zuid-Holland, en deels voor Molenlanden. Met ingang van 2025 voert OZHZ deze taken ook voor Hardinxveld-Giessendam. Ambitie is om dit voor meer gemeenten te gaan doen. Deze ambitie is ook onderdeel van de uitwerkingsopgave van de bestuursopdracht als bedoeld in paragraaf 2.10.

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) heeft gevolgen voor alle gemeenten. Per saldo leidt het nieuwe stelsel structureel tot meerwerk voor de gemeenten. Vooralsnog is in 2024 de Wkb alleen voor nieuwbouw in gevolgklasse 1 in werking getreden. De planning was dat per 1 juli 2025 ook verbouw in gevolgklasse 1 onder de Wkb zou komen te vallen, maar de minister heeft laten weten dat dat wordt uitgesteld.

2.7 Circulaire economie

Er is een landelijk grondstoffenakkoord waarin we streven naar 50% circulair in 2030 en 100% circulair in 2050. Een circulaire economie is niet alleen nodig voor het milieu, maar ook voor een weerbare inclusieve economie die veel minder afhankelijk is van schaarse goederen. Wetgeving wordt aangepast om een circulaire economie te stimuleren, maar we zien ook dat de huidige wetgeving soms een belemmering is bij het streven naar een circulaire economie. OZHZ bereidt zich voor op deze veranderingen, omdat deze directe gevolgen hebben voor de VTH-taken. Waar bijvoorbeeld het Landelijke Afvalbeheerplan het toetsingskader was, wordt dit het Circulair Materialenplan. Het AB is op 11 juli 2024 geïnformeerd over de stappen die OZHZ neemt om circulariteit in de regio aan te jagen.

Zo organiseren we meerdere keren per jaar het circulaire regio overleg waar alle gemeenten uit de regio Zuid-Holland Zuid aan deelnemen. Bij deze overleggen en in de gesprekken met de 10 gemeenten kwam naar voren dat bij alle gemeenten veelal dezelfde thema's spelen. Daarom kwamen we, in samenspraak met de provincie Zuid-Holland, op het idee om regionaal de krachten te bundelen op het thema circulair. Want met een regionale krachtenbundeling zetten we middelen efficiënt in, delen we kennis en netwerk en bouwen we voort op wat er al loopt. We focussen ons hierbij op de thema's bouw, bedrijvigheid en beleid. Op 24 januari 2025 is een bestuurlijke

bijeenkomst over deze regionale krachtenbundeling georganiseerd. Als de gemeenten de krachten willen bundelen, gaan we in 2025 circulair met elkaar samenwerken en inzetten op actielijnen die vallen onder de drie thema's.

Daarnaast zetten we onze LMA-data in om gemeenten te ondersteunen in verschillende vraagstukken. We zetten de data per bedrijventerrein, voor heel de gemeente of voor de gehele regio in. Hiermee brengen we de (grootste) afvalstromen in kaart, waarna vervolgens gekeken en besproken wordt hoe we deze stromen kunnen verminderen of hergebruiken in de regio.

2.8 Algemene financiële context

De inflatie, toekomstige begrotingsruimte en krappe arbeidsmarkt leiden al enige tijd tot grote (financiële) onzekerheid bij gemeenten, provincie en OZHZ. In 2024 speelde het volgende.

Eerste begrotingswijziging 2024 vanwege extra tariefsverhoging

Het AB stelde op 28 maart 2024 de eerste wijziging van de begroting 2024 vast. Dit vanwege het besluit van het AB van 30 november 2023 om de tarieven voor 2024 (extra) te verhogen met 2%. Voorafgaand is een zienswijzeprocedure gevolgd bij de raden en PS.

Bestuursopdracht financiële ombuigingen 2026

Het AB stelde op 28 maart 2024 de bestuursopdracht vast over de bijdrage van OZHZ aan het verminderen van de financiële problematiek van de gemeenten. Deze luidde:

"Het nader uitwerken van bezuinigingsmogelijkheden en/of inhoudelijke keuzes die bijdragen aan het beheersbaar houden van de financiële positie van de gemeenten en provincie. Uitgangspunt is een collectieve aanpak langs de volgende lijnen: a) externe budgetten OZHZ, b) efficiëntie in processen, c) inhoudelijke keuzes van de deelnemers (individueel of regionaal) en d) kostenbesparingen bij de deelnemers door taken regionaal uit te laten voeren. De uitwerking krijgt gestalte in nauwe samenwerking met de ambtelijke vertegenwoordigers van gemeenten en provincie. Bestuurlijke agendering van de resultaten vindt plaats bij de Begrotingsrichtlijnen 2026."

OZHZ rapporteerde op 28 november 2024 aan het AB over de uitkomsten van de bestuursopdracht en de mogelijke besparingen. Daarbij merkte OZHZ op dat de besparing hoger wordt wanneer de effecten inzake het verder "lean" organiseren van processen en de nieuwe werkwijze van de wachtdienst kunnen worden gekwantificeerd. De besparingen nemen verder toe als gemeenten meer omgevingstaken onderbrengen bij OZHZ. De besparingen in 2025 ten gevolge van de regionale taakuitvoering en externe budgetten zet OZHZ in om het weerstandsvermogen versneld weer op te bouwen. Het AB gaf OZHZ de opdracht om in de reguliere verantwoordingsrapportages te rapporteren over de voortgang van de ombuigingsmaatregelen en de voorstellen nader uit te werken. Tevens werd opdracht gegeven om in 2025 een nader voorstel te ontwikkelen inzake terugdringen van de rapportagelast.

Negatief financieel resultaat ten laste van het weerstandsvermogen

Het DB stelde op 11 april 2024 de voorlopige jaarrekening 2023 vast. Overeenkomstig de verwachtingen was sprake van een negatief financieel resultaat 2023 van € 629.000. Conform eerdere besluitvorming besloot het AB op 11 juli 2024 het negatieve resultaat ten laste te brengen van het weerstandsvermogen en zijn afspraken gemaakt om het weerstandsvermogen weer op niveau te brengen vanuit de positieve jaarresultaten 2024 - 2026.

Mocht het weerstandsvermogen dan nog niet op peil zijn dan zal een aanvullende bijdrage worden gevraagd aan de deelnemers, zo was al besloten in het AB van 6 juli 2023.

2.9 Uitdagingen in de bedrijfsvoering van OZHZ

Krappe arbeidsmarkt

We zien landelijk een tekort aan ervaren personeel op het domein van de leefomgeving. Dit speelt inmiddels op alle fronten; van bouwkundig personeel (vergunningverleners, constructeurs, toezichthouders), milieuspecialisten (bijvoorbeeld voor externe veiligheid, lucht en geluid) tot ICT-adviseurs. In de landelijke media is ook al aandacht geweest voor bijv. de tekorten aan toezichthouders.

OZHZ is zeer actief in het werven van nieuwe medewerkers en werkt daarbij waar mogelijk samen met de andere omgevingsdiensten in de provincie en het land. Begin 2024 is een landelijke campagne van start gegaan om het werken bij omgevingsdiensten te promoten en de naamsbekendheid te vergroten:

www.werkenbijdeomgevingsdiensten.nl. Deze campagne is in het laatste kwartaal verder geïntensiveerd met radio- en digital out of home reclame (zoals de reclameschermen op stations). Met actieve werving doet OZHZ er alles aan om al het werk op het afgesproken kwaliteitsniveau uit te voeren, binnen de wettelijke termijnen. Gelijk met de landelijke campagne heeft OZHZ een groot aantal vacatures opengesteld met als doel door het aannemen van vast personeel de inhuur verder af te kunnen bouwen. Inhuur is namelijk fors duurder dan eigen personeel.

Er zijn diverse vacatures ingevuld, tegelijkertijd werd nogmaals bevestigd dat het bijzonder lastig is om ervaren senior medewerkers te werven. Alleen een vacature openstellen en deze onder de aandacht brengen via social media en job boards is niet meer genoeg. OZHZ is in gesprek met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om gezamenlijk één of meerdere recruiters aan te nemen. Daarnaast is een interne taskforce opgericht die gaat kijken hoe de senior functies aantrekkelijker gemaakt kunnen worden zowel qua inhoud als waardering. Ook zal het sollicitatieproces waar mogelijk nog verder worden gestroomlijnd. Naast dat er altijd een bepaalde hoeveelheid "echte" senioren noodzakelijk is, focust OZHZ zich ook steeds meer op zelf opleiden van personeel. Uiteraard brengen zowel opleiden als hoger waarderen van de senioren functies significante kosten met zich mee.

Aanpassingen in de bedrijfsvoering

OZHZ blijft de bedrijfsvoering herzien om effectief in te spelen op al deze ontwikkelingen. Naast de vorming van de unit Data en ICT kijkt OZHZ naar de mogelijkheden in het financieringsmodel om innovatie, de noodzakelijke opbouw en het behoud van expertise, het inwerken van nieuwe medewerkers en het inregelen van nieuwe taken te faciliteren. Ook het verminderen van de administratieve lastendruk heeft hoge prioriteit. Dit heeft effect op de indicatoren van de Nota Bedrijfsvoering. Voorbeelden zijn de productiviteit, overhead, flexibele capaciteit en de tariefstructuur.

In het kader van de bestuursopdracht over de financiële ombuigingen werkte OZHZ onder andere uit welke kostenbesparingen mogelijk zijn bij het hanteren van een kleinere flexibele schil, door het LEAN organiseren van bepaalde processen, door de administratieve lasten bij offertes terug te dringen en door minder rapportagelasten.

Evaluatie dienstverlening SGD en verlenging van de huidige DVO

Omwillen van het streven naar een hogere kwaliteit van dienstverlening, meer mogelijkheden tot maatwerk, meer innovatiekracht en een streven naar efficiency, is in 2022 de dienstverlening van het voormalige Servicecentrum Drechtsteden ondergebracht binnen de ambtelijke organisatie van de gemeente Dordrecht (hierna: SGD). Bij de start is de afspraak gemaakt dat na 2 jaar een evaluatie plaatsvindt gericht op de inhoudelijke bijsturing van de taakuitvoering en de overeenkomst. Deze evaluatie is eind 2023 uitgevoerd. Regionaal willen partijen de ruimte nemen om samen weloverwogen keuzes te maken over welke adviezen zij al dan niet overnemen.

De huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) met SGD loopt tot 1 januari 2026. Voor de periode daarna heeft OZHZ de mogelijkheid om het contract al dan niet te verlengen. OZHZ wilde de uitkomsten van genoemde evaluatie betrekken bij het te nemen besluit. Ook zou een nieuwe PDC en een nieuw kostenverdeelmodel worden ontwikkeld die eveneens relevant zijn voor het nemen van dat besluit. Echter, omdat de evaluatie van de SGD tegelijkertijd plaatsvond heeft die ontwikkeling stilgelegen. Om de continuïteit van de dienstverlening veilig te stellen is besloten de huidige DVO voor 2 jaar te verlengen, dus voor 2026 en 2027. Omdat het kostenverdeelmodel nog helemaal niet bekend is, heeft SGD berekend wat de huidige DVO in 2026 zou gaan kosten, en is aangegeven dat het nieuwe kostenverdeelmodel maximaal 7,5% meer of minder zal gaan kosten dan de huidige DVO. OZHZ loopt daarmee een risico van 7,5% (van de contractwaarde van € 1,9 mln). Het DB ging daarmee akkoord. Dit geeft OZHZ de tijd om de komende periode een bredere oriëntatie te doen op de organisatie van de PIOFA-functies. Gelet op de belangrijke informatie over de toekomstige dienstverlening door het SGD die naar verwachting in juni 2025 beschikbaar komt, is het voornemen om het DB en AB in september / oktober 2025 te informeren over de uitkomsten van deze brede oriëntatie. Dat geeft nog voldoende tijd, namelijk 2,5 jaar, om daarna stappen te ondernemen om deze functies eventueel anders te gaan organiseren.

Per 1 januari 2026 gaat de relatie tussen SGD en de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen wijzigen. De samenwerkingsverhouding wordt vormgegeven op basis van partnerschap, waarin gemeenten en gemeenschappelijke regelingen eenzelfde positie en dezelfde invloed krijgen in de collectieve samenwerking. Daarnaast vormt operational excellence de focus van de dienstverlening. De uitgangspunten dienen als basis voor de vormgeving van de samenwerking en voor verdere uitwerking van het sturings-, financierings-, diensten- en kostenverdeelmodel van de SGD. Begin januari 2025 heeft SGD laten weten dat de uitwerking van dit model in mei 2025 zal leiden tot een aanbod op basis waarvan partijen een definitief bestuurlijk besluit kunnen nemen over de voortzetting van de samenwerking vanaf 2026. Voor OZHZ geldt dat, volgens afspraak, uiterlijk eind 2025 een besluit moet worden genomen over de voortzetting van de dienstverlening vanaf 1 januari 2028.

2.10 Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving

OZHZ was ook in 2024 betrokken bij het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (het IBP), een rijksbreed traject ter versterking van de VTH-taken van omgevingsdiensten. Landelijk is inmiddels gezorgd voor een duurzaam vervolg na afloop van dit programma, vastgelegd in samenwerkingsafspraken tussen het Rijk, IPO, VNG, UvW en ODNL. Daarnaast versterken de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland de onderlinge samenwerking.

Plan van aanpak robuustheidscriteria

Het AB stelde op 28 maart 2024 het plan van aanpak inzake de robuustheidscriteria vast. Het bevat de acties om te gaan voldoen aan de eisen over de hoogte van het opleidingsbudget en over business-intelligence (het werken met data). OZHZ voldoet al aan de overige robuustheidseisen. De stand van het weerstandsvermogen is een aandachtspunt. Zie hierover ook het volgende hoofdstuk.

In opdracht van het ministerie analyseerde Twynstra Gudde alle ontvangen plannen van aanpak. In oktober 2024 vond een gesprek plaats met OZHZ over de positieve bevindingen van IenW naar aanleiding van het plan van aanpak. De staatssecretaris heeft er vertrouwen in dat OZHZ per 1 april 2026 volledig robuust is. Eind december 2024 rapporteerde OZHZ voor het eerst aan het ministerie over de voortgang van het plan van aanpak. Inhoudelijk kan worden verwezen naar het volgende hoofdstuk.

In het plan van aanpak verwijst OZHZ naar de samenwerking tussen de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Deze is sinds 2021 versterkt en heeft al tot mooie resultaten geleid op het gebied van werving van personeel, kennisdeling en samenwerking van opsporingsmedewerkers, en de inrichting van een gezamenlijk datalab. Grote maatschappelijke transities op het gebied van energie en circulaire economie en actuele onderwerpen zoals de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) raken bovendien steeds meer de uitvoering van de taken van de omgevingsdiensten. Hiervoor is nieuwe expertise nodig die tijdig aangetrokken of opgebouwd moet worden. Op deze onderwerpen en specialismen en ook op enkele onderwerpen van bedrijfsmatige aard intensiveren de omgevingsdiensten hun samenwerking. Hiertoe is een gezamenlijke strategie en een samenwerkingsprogramma opgesteld. Deze worden in Q1 van 2025 bestuurlijk geagendeerd.

Plan van aanpak vanwege de externe visitatie

Het AB stelde op 28 maart 2024 ook het plan van aanpak vast vanwege de externe visitatie. De visitatiecommissie constateerde een aantal sterke punten. OZHZ presteert operationeel goed, is sterk in de relatie en communicatie, is gericht op samenwerking en heeft een pragmatische instelling. Te verbeteren valt de daadwerkelijke realisatie van de noodzaak tot doorontwikkeling en te reflecteren op de redenen waarom dat soms niet goed lukt, de implementatie en consequenties van het concept van zelforganisatie en het ontwikkelen van perspectieven op de toekomst. Het plan van aanpak bevat de acties om hieraan een vervolg te geven. Deels kunnen deze verbeteringen worden gerealiseerd in de samenwerking met de andere omgevingsdiensten, mede in het licht van de Zuid-Hollandse doorontwikkeling en van de robuustheidscriteria. Voor de meeste aanbevelingen geldt dat OZHZ deze kan meenemen bij al lopende trajecten en plannen.

De actie om een visie op de toekomst te ontwikkelen is opgepakt en wordt in 2025 bestuurlijk geagendeerd. Een eerste bespreking met het DB vond in januari 2025 plaats.

3. Kritische Prestatie indicatoren (KPI's)

OZHZ rapporteert in de bestuursrapportages en in de jaarstukken over de kritische prestatie-indicatoren (kpi) die met de deelnemers zijn afgesproken. De bijdrageverordening en de Nota Bedrijfsvoering bevatten bijvoorbeeld de kaders voor financiën en kwaliteit van de uitvoering die aan de kpi ten grondslag liggen. Daarnaast rapporteert OZHZ over de kpi die gaan over de uitvoering van de VTH-taken en die voortvloeien uit (landelijke) trajecten ter versterking van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

3.1 Algemene kpi

OZHZ wordt voor meer dan 90% gefinancierd op basis van geleverde producten. Met de opdrachtgevers zijn prestatieafspraken gemaakt die OZHZ op jaarbasis binnen een bandbreedte van 90% - 110%, moet realiseren. De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor adviestaken zijn gemeenten niet verplicht om opdrachten neer te leggen bij OZHZ. Wel onderschrijft het bestuur het preferred suppliership van OZHZ.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2024
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de landelijke criteria voor robuustheid van omgevingsdiensten, waaronder de VTH-kwaliteitseisen.	Zie de tabel op de volgende bladzijde voor robuustheid en kwaliteitseisen.
	Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma.	Realisatie PZH 94,8% Er is sprake van onderbesteding, maar realisatie blijft binnen bandbreedte.
	Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten	Realisatie gemeenten: Het gewogen gemiddelde van 98,8% bevindt zich op totaalniveau binnen de bandbreedte.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgang- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.	De jaarrapportage 2024 en voortgangsrapportages 2024 zijn conform planning opgesteld.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats;	Het periodiek overleg met de gedeputeerde en wethouders heeft in de verslagperiode consequent plaatsgevonden. Ook de ambtelijk MARAP overleggen zijn conform planning gevoerd.
	2 maal per jaar met wethouders;	
	1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.	

Robuustheidscriteria

Het AB stelde op 28 maart 2024 het plan van aanpak vast inzake de robuustheidscriteria. In de BURAPs rapporteert OZHZ over de stand van zaken. Een van de onderdelen van de robuustheidscriteria betreft de VTH-kwaliteitseisen voor de kritische massa die al enkele jaren in de begroting van OZHZ als kpi is opgenomen. De tabel hieronder is ten opzichte van BURAP II niet gewijzigd. De teksten bij de *** zijn waar nodig geactualiseerd.

1	Randvoorwaarden	OZHZ voldoet aan alle randvoorwaarden.	
2	Innovatieagenda en -budget <i>Kpi: innovatiekalender en 1% van de begroting besteden aan innovatie.</i>	Innovatie verloopt via de meerjarige programma's van de Ontwikkelaanpak. Het budget is ± eur. 1 mln en voldoet daarmee aan de norm.	
3/4	Opleidingsplan en -budget <i>Kpi: opleidingsbudget is ten minste 3% van loonsom.</i>	Het opleidingsplan bevat alle verplichte elementen. Het opleidingsbudget voldoet met 1,55% niet aan de gestelde norm.	(*)
5/6	Informatiegestuurd werken en business intelligence <i>Kpi: business intelligence strategie en unit bestaande uit ten minste 3 FTE. Kpi: de omgevingsdienst beschikt over een business-intelligence (BI) strategie.</i>	OZHZ werkt grotendeels al informatiegestuurd. Acties om dit verder te versterken en te structureren lopen al. Per 1 januari 2024 is de nieuwe unit Data en ICT operationeel.	(**)
7	VTH-kwaliteitseisen	OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen.	(***), (***)
8	Congruentie en samenhang werkgebied	OZHZ is in staat bij te dragen aan de maatschappelijke opgaven in Zuid-Holland Zuid. Er is sprake van een sterke (bestuurlijke) congruentie in de regio.	
9	Omvang werkprogramma <i>Kpi: de norm van € 16,5 miljoen voor basistakenpakket en milieureguleerde plustaken.</i>	De omvang van het werkprogramma is circa € 20 mln. en voldoet daarmee aan de norm.	
10	Eigen werknemers <i>Kpi: minimaal 80% medewerkers in eigen dienst.</i>	De flexibele capaciteit bedraagt op dit moment 16,4%, waarmee aan deze norm voor robuustheid wordt voldaan.	(****)
11	Mogelijkheden voor taakuitbreiding	Die mogelijkheden zijn er zeker. OZHZ voert echter geen actief acquisitiebeleid. Het is aan de opdrachtgevers om al dan niet extra taken bij OZHZ te beleggen. Daarover worden dan nadere afspraken gemaakt (businesscase).	(*****)
12/13	Afspraken over taakvermindering	Afspraken over taak/budgetvermindering staan in de gemeenschappelijke regeling en in de bijdrageverordening. Er is vooralsnog geen directie relatie met de nieuwe normen voor robuustheid. Daarover kunnen nadere procesafspraken worden gemaakt.	
14	Algemene reserve <i>Kpi: weerstandratio is ten minste 0,8%.</i>	Het weerstandsvermogen voldoet aan de norm.	(*****)
15/16/17	Alsnog realiseren van robuustheid	Niet van toepassing.	

(*) Kpi is verwerkt in de begroting 2025.

(**) Kpi is verwerkt in de begroting 2025.

(***) OZHZ implementeert vanaf Q4 de applicatie MyForms om het voldoen aan de VTH-kwaliteitseisen voor wat betreft de kritische massa doorlopend te kunnen monitoren, daarover te rapporteren en op tijd bij te sturen. Daarnaast geeft de applicatie goede informatie die kan worden gebruikt voor de strategische personeelsplanning en het strategisch opleidingsplan. Een en ander is ook onderdeel van de subsidieaanvraag inzake robuustheid die in januari 2025 bij ODNL is ingediend. Zie verder de toelichting op de volgende pagina.

(****) Kpi is tevens onderdeel van financiële ombuigingen 2026 e.v. (bijstellen verhouding eigen medewerkers – inhuur). Bij de richtlijnen voor de begroting 2026 (AB van 28 november 2024) zijn voorstellen gedaan.

(*****) Kpi is tevens onderdeel van financiële ombuigingen 2026 e.v. (beleggen van aanvullende omgevingstaken op regionaal niveau). Bij de richtlijnen voor de begroting 2026 zijn voorstellen gedaan.

(*****) In de nulmeting (najaar 2023) stond deze nog op groen. Het weerstandsvermogen dient echter te worden aangevuld vanuit positieve bedrijfsresultaten 2024, 2025 en 2026 en eventueel aanvullende bijdrage van de deelnemers. Het is tevens onderdeel van financiële ombuigingen 2026 e.v. In december 2024 is aan het ministerie van lenW gerapporteerd dat op dat moment de weerstandsratio 0,46 bedroeg.

VTH-kwaliteitscriteria

De omgevingsdiensten in Zuid-Holland hebben afspraken gemaakt hoe zij in hun jaarstukken rapporteren over de VTH-kwaliteitscriteria. Hierna is de ingevulde tabel opgenomen over de procescriteria. Voor de deskundigheidsgebieden is het niet mogelijk het afgesproken format te gebruiken. In de eerste tussenrapportage aan het ministerie van lenW over de robuustheid rapporteerde OZHZ eind december 2024 over het onderdeel VTH-kwaliteitscriteria dat de nieuwe applicatie MyForms wordt geïmplementeerd om doorlopend te kunnen monitoren of aan de eisen voor kritische massa wordt voldaan, daarover te rapporteren en op tijd bij te sturen. Gemeld werd dat de meer gedetailleerde meting op de criteria het beeld lijkt te geven dat OZHZ op minder punten voldoet dan eerder werd aangenomen. De meting is ten tijde van het schrijven van deze jaarrekening 2024 nog niet afgerond.

Voor de totstandkoming van producten zoals vergunningen, controles en handhavingsacties zijn diverse werkprocessen nodig. Transparantie en bestuurlijke vastlegging spelen daarin een belangrijke rol. De procescriteria samen leiden tot een sluitende cyclus en kwaliteitsborging. Daarbij is de "BIG-8" gehanteerd (beleidslevenscyclus). Daarnaast bevat de tabel hieronder informatie over de criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten. Deze criteria bepalen de minimale ondergrens binnen de werkprocessen. Het gaat bijvoorbeeld om criteria met betrekking tot de diepgang waarmee getoetst wordt, het gebruik van de landelijke handhavingsstrategie en (landelijke) prioriteiten.

Documenten en toelichting	
1. Rapportage en Evaluatie	
Verantwoording van prestaties, mensen en middelen	Tussentijdse en jaarrapportages en actuele website
Probleem analyse VV (inclusief afhandelen meldingen)	Nota VTH ¹
Probleem analyse T&H	Nota VTH
Vergelijking en auditing	Externe visitatie
2. Strategisch beleidskader	
Prioriteit en meetbare doelstellingen VV	Nota VTH
Prioriteit en meetbare doelstellingen T&H	Nota VTH
3. Operationeel beleidskader	
Strategie en basiswerkwijze	Nota VTH
Beleid R.O. ten aanzien van VV	Nota VTH
Objectieve criteria beoordelen en beslissen VV	Nota VTH
Naleefstrategie T&H	Nota VTH
Toezicht strategie	Nota VTH
Sanctiestrategie	LHSO

¹ Met Nota VTH wordt hier steeds verwezen naar de Nota VTH voor gemeentelijke taken en de Nota VTH voor provinciale taken.

Gedooagstrategie	Nota VTH
4. Planning en controle	
Borging personele en financiële middelen	Begroting en jaarprogramma's, formatieplanning
Uitvoeringsprogramma VV en T&H	Individuele en collectieve jaarprogramma's
Organisatorische condities	Functiescheiding op organisatieniveau, roulatie toezichthouders, wachtdienst 24/7
Kwaliteitsborging	Handboeken en werkinstructies, interne auditing door het kwaliteitsteam
5. Voorbereiden	
Protocollen en werkinstructies VV	Aanwezig, actualisering loopt
Protocollen en werkinstructies T&H	Aanwezig, actualisering loopt
Protocollen voor communicatie en informatiebeheer	Communicatie: afspraken met gemeenten en provincie Informatiebeheer: handleidingen en procesbeschrijvingen
Interne en externe afstemming	Werkinstructies en samenwerkingsafspraken
6. Uitvoering	
Uitvoering ondersteunende voorzieningen VV en T&H	ICT-voorzieningen, voertuigen, naslagwerken, veiligheidsvoorzieningen, opleidingen
7. Monitoren	
Monitoring	Met name outputgericht en bij generiek toezicht ook outcomegericht

Overige kpi

Bij de uitvoering van de jaarprogramma's voor de gemeenten (gewogen gemiddelde van de realisatie is 98,8%) presteert OZHZ over het algemeen binnen de bandbreedte. Het beeld per opdrachtgever is divers. Zes van de tien gemeenten blijven binnen de afgesproken bandbreedte, twee gemeenten zijn onder de bandbreedte uitgekomen en twee gemeenten zijn boven de bandbreedte uitgekomen. De uitvoering van het jaarprogramma van de provincie komt uit op 94,8% en valt binnen de bandbreedte. OZHZ heeft op individuele basis afspraken gemaakt over de verrekening van over- en onderbestedingen met alle opdrachtgevers.

Speerpunt	Prestatie Indicator	Realisatie 2024
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.388 uur. De productiviteitsnorm bedraagt daarmee 66,7%	De productiviteit bedraagt 64,6%.
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%	Het overheadpercentage is 27,1%.
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%	De flexibele capaciteit bedraagt 17,8%.
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.	Het ziekteverzuim bedraagt 4,8%.

Het productiviteitspercentage van de eigen medewerkers blijft achter bij de norm. Dit komt mede vanwege de instroom van veelal relatief jonge en onervaren medewerkers. Daardoor is sprake van een intensieve inwerkperiode.

Doelstelling is een gemiddelde flexibele schil van 10% en 90% eigen formatie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden. Onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Ook op de taakvelden waar structurele financiering onzeker is (bijvoorbeeld bodem, energietoezicht) ligt het percentage inhuur bewust een stuk hoger dan gemiddeld. Er is sprake van een relatief hoog aantal vacatures (7% van de vaste formatie). Daarmee komt de flexibele capaciteit met 17,8% veel hoger uit dan de norm. Er wordt bekeken op welke wijze de bezetting op niveau gebracht kan worden.

De vacatures hangen samen met de krappe arbeidsmarkt en nieuwe opdrachten met vaak een incidenteel karakter. De werving van nieuwe medewerkers en het boeien en binden van huidige medewerkers is topprioriteit. Zie hoofdstuk I.

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage was in 2024 met 4,81% lager dan de norm van 5%. Vanuit het management wordt er in nauwe samenwerking met de arbodienst actief gestuurd op verzuim. We begeleiden zieke medewerkers actief bij herstel en ondersteunen medewerkers om verzuim te voorkomen. Het verzuimbeleid dat bestaat uit preventie en begeleiding zorgen voor een verzuimpercentage dat binnen de norm blijft.

3.2 Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2024
Tijdige en geïntegreerde vergunningen	<u>Regulier</u> : 99% van de reguliere vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn.	96% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
	<u>Uitgebreid</u> : 95% van de uitgebreide vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn. Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging.	53% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de rechtbank/Raad van State dan wel de bezwaarschriftencommissie	100% van de zaken is in stand gebleven.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.	Over geheel 2024 is er geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd.

Onder de Omgevingswet gelden de termijnen van orde voor alle procedures. Voor 2025 willen we daarom de reguliere en uitgebreide procedures samenvoegen met een KPI van 95%. Niet alleen omdat voor beide

procedures de termijn van orde geldt, maar ook omdat de uitgebreide procedure onder de Omgevingswet een uitzondering is geworden.

Ten opzichte van de resultaten zoals gerapporteerd bij BURAP II van 2024 zien we een lichte stijging in de realisatie van de KPI. Hiermee wordt het effect van sturing zichtbaar. De normen van de KPI's voor zowel de reguliere als de uitgebreide procedures zijn los van elkaar niet behaald voor 2024, maar wanneer we deze procedures op dit moment al zouden samenvoegen, resulteert dat in een realisatie van de KPI van 95%, waarbij we de norm dus wel behalen. Er zijn onder de Omgevingswet nog maar weinig uitgebreide procedures. Dit zorgde in de eerste periode van 2024 al voor een percentage waardoor de KPI al niet meer behaald kon worden. En juist doordat er nog maar weinig uitgebreide procedures zijn, heeft het percentage hierdoor niet veel kunnen stijgen. Dit is dan ook de reden waarom we deze kpi vanaf 2025 samenvoegen.

3.3 Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Bij toezicht wordt informatie verzameld en een oordeel gevormd over het feit of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en regels gestelde eisen. Onder handhaving wordt verstaan het opleggen van sancties (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk) indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

"TD is gedefinieerd als het percentage uitgevoerde periodieke controles in een verslagperiode t.o.v. het aantal geplande periodieke controles in het jaarprogramma."

"NA-initieel is gedefinieerd als het aantal uitgevoerde periodieke controles zonder overtredingen t.o.v. het aantal uitgevoerde periodieke controles aan het einde van een verslagperiode."

Speerpunt	Prestatie indicator	Resultaten 2024
Betrouwbaarheid Provincie	<u>Provincie Grijs:</u>	
	TD = 100%	TD grijs = 118%
	NA-initieel >= 60% ¹	NA-initieel = 33%
	<u>Provincie Groen:</u>	
	TD = 100%	TD groen = 100%
	NA-initieel >= 80% ¹	NA-initieel = 80%
	<u>Provincie Bouw en sloop:</u>	
	NA-initieel >= 90% ¹	NA-initieel = 95%
Betrouwbaarheid Gemeenten	<u>Gemeenten RUN² milieu periodiek toezicht:</u>	
	TD milieu = 100%	TD = 93%
	NA-initieel >= 60%	NA-initieel = 45%

¹ De norm is nog niet formeel vastgesteld

² Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN)

Betrouwbaarheid Gemeenten AL, DO, ML	<u>Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht:</u>	
	Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden. TD integraal = 100% NA-initieel >= 60%	TD = 89% NA-initieel = 40%
	<u>Gemeenten Bouw en sloop (incl. asbest):</u>	
	Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht.	
	Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vast te stellen. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is.	
	NA-initieel >= 70%	NA-initieel = 97%
Risicobeheersing	80% van de zaken die bij de bezwarencommissie, rechtbank en afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Realisatie = 93%

Provincie Grijs

TD: De realisatie is hoger uitgekomen doordat begin het jaar het bevoegd gezag bij 3 tankcleaners en een afvalverwerkingsbedrijf in onze regio is verschoven van B&W naar GS.

NA: De naleving van de gecontroleerde bedrijven is lager dan de norm. Het resultaat komt overeen met het regionale beeld. Het gaat met name om het tijdig uitvoeren van terugkomende verplichtingen zoals keuringen van installaties.

Provincie Groen

TD: De toezichtdichtheid is conform de norm. Er zijn wel verschillen in de afzonderlijk onderdelen. In 2024 zijn er, als gevolg van de uitbreiding van uren voor zowel soortenbescherming en ook Natura 2000 meer controles uitgevoerd en dat zie je ook terug in het aantal tekortkoming.

Provincie Bouw en sloop

NA-initieel: De naleving bij de bouw- en sloopwerkzaamheden bij de bedrijven die onder de provincie vallen in onze regio is goed. Het percentage is al meerdere jaren stabiel. Het gaat echter wel om een beperkt aantal controles die uitgevoerd zijn, waardoor het resultaat vertekend.

Gemeenten RUN milieu periodiek toezicht

TD: De uitvoering van dit toezicht vraagt om meer inzet. De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft een aanzienlijke impact. Zowel bij de gecontroleerde bedrijven als bij OZHZ ontbreekt ervaring en efficiëntie als het gaat om de nieuwe algemene regels voor milieu. Zoals eerder gemeld stond de volledige uitvoering van het

controleprogramma onder druk. In de uitvoering is rekening gehouden met de nieuwe prioritering die onder de nota VTH per 2025 van kracht zal worden en zijn bijvoorbeeld een aantal zwembaden niet gecontroleerd. Deze locaties zullen in 2025 vanuit het Programma Toezicht Midden alsnog projectmatig worden bezocht.

NA-initieel: De naleving van de gecontroleerde bedrijven en instellingen ligt lager dan de norm. Dit beeld is onveranderd ten opzichte van voorgaande jaren. Het gaat met name om het tijdig uitvoeren van terugkomende verplichtingen zoals keuringen van installaties. De huidige arbeidsmarkt zorgt ervoor dat bijtijds opdracht moet worden gegeven aan bijvoorbeeld installatiebedrijven om verplichtingen tijdig en op een juiste wijze te laten plaatsvinden. Om dit voor elkaar te krijgen is een vanuit eigenaarschap een veel actievere houding nodig dan vaak nu het geval is. In de nieuwe nota VTH die in 2025 operationeel zal zijn wordt het verbeteren van de naleving rondom (terugkerende) verplichtingen één van de speerpunten.

Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht (Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden)

TD: De uitvoering van dit toezicht vraagt om meer inzet. De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft een aanzienlijke impact. Zowel bij de gecontroleerde bedrijven en instellingen als bij OZHZ ontbreekt ervaring en efficiëntie als het gaat om de nieuwe algemene regels voor milieu, bestaande bouw en brandveilig gebruik. De norm van 100% is in 2024 niet gehaald. Vanuit gemeente Dordrecht is het verzoek gekomen om het controleprogramma in Dordrecht te versoberen. In BURAP 2 is gesteld dat door deze aanpassing de toezichtdichtheid rond de 90% zal uitkomen. Aan deze verwachting is voldaan.

NA-initieel: De naleving van de gecontroleerde bedrijven en instellingen ligt lager dan de norm. Dit beeld is onveranderd ten opzichte van voorgaande jaren. Het gaat met name om het tijdig uitvoeren van terugkomende verplichtingen zoals keuringen van veiligheidsinstallaties. De huidige arbeidsmarkt zorgt ervoor dat bijtijds opdracht moet worden gegeven aan bijvoorbeeld installatiebedrijven om verplichtingen tijdig en op een juiste wijze te laten plaatsvinden. Om dit voor elkaar te krijgen is vanuit eigenaarschap een veel actievere houding nodig dan vaak nu het geval is. In de nieuwe nota VTH die in 2025 operationeel zal zijn wordt het verbeteren van de naleving rondom (terugkerende) verplichtingen één van de speerpunten.

Gemeenten Bouw en Sloop (incl. asbest)

NA-initieel: De naleving van de regelgeving rondom met name het slopen en afvoeren van asbest is stabiel en komt overeen met eerdere resultaten. Deze goede naleving is mede het gevolg van actieve inzet op gedragsbeïnvloeding. Door de inspecteur wordt bij aanvang van de werkzaamheden contact opgenomen met de opdrachtgever om de verplichtingen die bij de werkzaamheden behoren door te nemen. Dit zorgt ervoor dat de uitvoerders bewuster de voorschriften naleven.

3.4 Beoordelingen en beschikkingen bodem

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2024
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.	100% (cumulatie kort- en langlopende procedures)
Risicobeheersing	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand na bezwaar, beroep of hoger beroep	Er is geen rechtsbescherming gezocht tegen bodembeschikkingen.

Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7	Over periode t/m december is geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd.
----------------	---	---

Tijdigheid

Voor de KPI 'Tijdigheid' ligt de realisatie met 100% ruim boven de minimale prestatie indicator.

Risicobeheersing

In deze verslagperiode is geen nieuw bezwaar gemaakt en is er geen nieuw beroep ingesteld.

Klanttevredenheid

OZHZ heeft geen klanttevredenheidsonderzoek kunnen uitvoeren omdat de betreffende applicatie niet meer werkt. Dit is al bij BURAP I van 2024 gemeld. Aan een oplossing wordt nog gewerkt.

4. Wat heeft het gekost?

Het overzicht van baten en lasten 2024 sluit met een positief resultaat van € 604.106. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage (€ 155.370) is er sprake van een voordeel van € 448.736.

Per saldo is sprake van € 796.000 aan lagere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024 in de tweede bestuursrapportage. De lagere lasten betreffen hoofdzakelijk de additionele productkosten (€ 176.000); de externe kosten die direct in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Hier staan direct gerelateerde lagere baten tegenover. Daarnaast is sprake van lager dan geraamde personeelskosten (€ 411.000). De kosten voor het vaste personeel waren € 185.000 lager, de inhuurkosten waren € 226.000 lager. De lagere personeelskosten hangen voor een deel samen met de iets lager dan geraamde omzet.

4.1 Overzicht van baten en lasten 2024

Het overzicht van baten en lasten 2024 sluit met een positief resultaat van € 604.106. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 155.370) is er sprake van een voordeel van € 448.736.

Overzicht van baten en lasten 2024

	Realisatie 2023	Begroting 2024 primair	Begroting 2024 3e wijziging	Realisatie 2024	Begroting 2024 verschil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.253	2.463	2.508	2.509	1
Wettelijke taken	25.609	25.481	29.614	29.033	581-
Offerte- en subsidietaken	2.684	2.444	2.588	2.757	168
Overige baten	263	21	206	272	66
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal baten	30.809	30.408	34.917	34.570	347-
Lasten					
Personeelskosten	26.995	24.763	29.422	29.011	411-
Kapitaallasten	429	539	453	444	9-
Ondersteuning SGD	1.749	1.862	1.896	1.828	68-
Huisvesting	706	690	620	610	10-
Overige bedrijfskosten	1.632	1.410	1.627	1.680	53
Additional productkosten	886	968	837	661	176-
Onvoorzien	73	176	177	2	175-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	32.470	30.408	35.032	34.236	796-
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	1.662-	0-	115-	333	449
Onttrekkingen aan reserves	1.150	-	271	271	0
Toevoegingen aan reserves	117	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	629-	0-	155	604	449
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	<i>2.253</i>	<i>2.463</i>	<i>2.508</i>	<i>2.509</i>	<i>1</i>
<i>Bedragen x € 1.000</i>					

4.2 Baten

De totale baten komen € 346.790 lager uit dan begroot.

Inwonerbijdrage (nihil)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage wordt een deel van de overhead gedekt en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs die ten goede komen aan alle deelnemers. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg, de voortgangsrapportages en de organisatie van de wachtdienst.

De realisatie van de inwonerbijdrage (€ 2.508.572) is conform de begroting.

Wettelijke taken milieu/bouw/gebruik (€ 581.358 lagere baten)

OZHZ maakt in de individuele jaarprogramma's per opdrachtgever afspraken over de uit te voeren activiteiten en budgetten. Verantwoording vindt plaats door middel van financiële maandrapportages en de bestuursrapportages. Na het vaststellen van de begroting (zomer 2023), worden de jaarprogramma's 2024 opgesteld. Diverse opdrachtgevers hebben in hun jaarprogramma's hogere budgetten verwerkt dan in de primaire begroting. Dat is vervolgens verwerkt in begrotingswijzigingen: de begroting is op het onderdeel jaarprogramma's (wettelijke taken) opgehoogd met € 4,133 mln, oftewel met 16%. Uiteindelijk is de werkelijke realisatie hier met € 0,6 mln op achtergebleven. Op een enkel onderdeel is de afgesproken output niet gehaald, als gevolg van de hoge instroom aan nieuwe medewerkers, waardoor de productiviteitsnorm op die onderdelen niet gehaald kon worden. Dat speelde onder meer bij toezicht.

In de verantwoordingen die OZHZ opstelt per deelnemer, wordt meer in detail ingegaan op de realisatiecijfers per taakveld per deelnemer.

Offerte- en subsidietaken (€ 168.051 hogere baten)

De offerte- en subsidietaken vallen € 168.051 hoger uit. Ten opzichte van de primaire begroting was de raming aan offertetaken fors naar beneden bijgesteld, namelijk met 20% oftewel ruim € 0,5 mln; die bijstelling is te hoog gebleken.

Overige baten (€ 65.875 hogere baten)

De overige baten hebben een incidenteel karakter. De hogere baten worden met name veroorzaakt door de ontvangen rentevergoeding bij de bank: deze is € 65.741 hoger dan geraamd.

4.3 Lasten

De totale lasten komen € 449.000 lager uit dan begroot.

Personeelskosten (€ 410.869 lagere lasten)

Onder personeelskosten vallen de kosten van eigen personeel en de kosten van inhuur. Voor het capaciteitsbeleid wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering (paragraaf 5.4).

Personele lasten	Begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil
Personeelskosten intern	22.422	22.238	-184
Flexibele capaciteit	6.999	6.774	-225
Personele lasten	29.421	29.012	-409
<i>Bedragen x € 1.000</i>			

De belangrijkste verschillen waren de volgende:

- de uren koop/verkoop leverde een baten op van € 135.394 hoger dan geraamd.
- de inhuurkosten waren € 226.126 lager dan geraamd. Dit had te maken met de lagere omzet waardoor iets minder inhuurcapaciteit noodzakelijk was.

Kapitaallasten (€ 8.659 lagere lasten)

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk specifieke investeringen in huisvesting en ICT. De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Voorbeelden zijn het huurcontract inzake Post 120 en leasecontracten voor het wagenpark. Voor de omvang en samenstelling van de kapitaalgoederen wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (hoofdstuk 5.2).

De raming van de kapitaallasten is tussentijds met € 86.225 naar boven bijgesteld. De realisatie is lager uitgevallen van de bijgestelde raming.

Ondersteuning Servicegemeente Dordrecht (SGD) (€ 68.188 lagere lasten)

De ondersteuning door de SGD heeft betrekking op de dienstverlening met betrekking tot ICT, personeelszaken, inkoop, verzekering en juridische diensten. Bij eerdere begrotingswijzigingen is de begroting opwaarts bijgesteld met € 34.046.

De realisatie 2024 bedraagt € 68.188 lager dan begroot. Dit is gelegen in aanvullende variabele kosten die door SGD in rekening zijn gebracht (bijvoorbeeld voor inkoop, en werving op vacatures).

De onderverdeling per onderdeel is als volgt:

Ondersteuning SGD	Begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil
ICT	1.506	1.456	-50
Personeel en organisatie	390	372	-18
Ondersteuning SGD	1.896	1.828	-68
<i>Bedragen x € 1.000</i>			

Huisvesting (€ 9.976 lagere lasten)

Huurkosten € 5.416 lager dan bijgestelde begroting. Minder onderhoudskosten huisvesting dan geraamd.

Overige bedrijfskosten (€ 53.037 hogere lasten)

De overige bedrijfskosten hebben onder meer betrekking op software licenties, externe advies- en accountantskosten, kantoorbenodigdheden, facilitaire kosten en verzekeringen.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen verhoogd met € 217.206. Belangrijkste reden was een verschuiving van kosten voor software en ophoging van de accountantskosten.

Additionele productiekosten (€ 175.843 lagere lasten).

De additionele productiekosten worden direct in rekening gebracht bij de opdrachtgevers. Het kan daarbij gaan om externe (juridische) expertise, uitgevoerde werkzaamheden door aannemers, etc. Aan het begin van het jaar is het doorgaans lastig te ramen welke kosten zullen ontstaan; immers, deze kosten hangen direct samen met de opdrachten van de deelnemers en deze verschillen van jaar tot jaar. Het effect op het financiële resultaat is nihil, omdat de lagere lasten leiden tot overeenkomstige lagere baten.

Onvoorzien (€ 175.027 lagere lasten)

Het verlofstuwmeer is afgenomen (-€ 19.936) doordat hier gedurende het boekjaar actief op is gestuurd.

Daarnaast is sprake van spaarverlof, sinds 2022 een onderdeel van de arbeidsvoorwaarden in de CAO SGO. Hierbij is het spaarverlof gebaseerd op de verlofuren die in 2024 daadwerkelijk zijn omgezet in spaarverlof (€ 44.162) en waarvoor conform het uitgangspunt van de commissie BBV een voorziening moet worden gevormd. Voor een nadere toelichting op het verlofstuwmeer wordt verwezen naar de jaarrekening (2.2 Overlopende passiva). Op grond van de risicoanalyse van doorlopende projecten is de voorziening vanwege oninbaarheid verlaagd met circa € 22.230. In gevallen van oninbaarheid is veelal sprake van uren die zijn gemaakt op nog niet formeel bevestigde projecten of meerwerk op deze projecten.

4.4 Reserves

Toevoegingen (conform begroting)

Toevoeging reserves	Begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil
Algemene reserve	-628.544	-628.544	-
Totaal	-628.544	-628.544	-
Bedragen x €			

Algemene reserve

Het negatieve resultaat 2023 ad € 628.544 is via besluitvorming in de 1e Bestuursrapportage onttrokken van de Algemene reserve. De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Onttrekking reserves	Begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil
Algemene reserve	-	-	-
Materieel budget PZH	-	-	-
Frictiekosten	270.669	270.669	-
Regieplan	-	-	-
Werkconcept	-	-	-
Totaal	270.669	270.669	-
Bedragen x €			

Bestemmingsreserve Frictievergoeding

Bestemmingsreserve frictiekosten (Onttrekking 2024: € 270.669)

De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Hiervoor is toegelicht dat de productiviteit achter blijft bij de norm vanwege een bovengemiddeld hoge instroom van nieuwe medewerkers, deels zij-instromers, die een intensief opleidingstraject volgen. Ook wordt meer ingehuurd en tegen hogere tarieven, dan waar in de

begroting rekening mee is gehouden. Om beide (financiële) effecten te dempen wordt de reserve frictiekosten ingezet. Bij de 2de bestuursrapportage heeft het AB ingestemd met een begrotingswijzigingen tot extra onttrekking.

5. Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording stelt de volgende paragrafen verplicht in de programmabegroting en de jaarstukken:

- Lokale heffingen.
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
- Onderhoud kapitaalgoederen.
- Financiering.
- Bedrijfsvoering.
- Verbonden partijen.
- Grondbeleid.

De paragrafen Lokale heffingen, Verbonden partijen en Grondbeleid zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven hoe kapitaalgoederen worden beheerd.

De financieringsparagraaf is een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering.

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ.

Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

Hieronder vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel.

De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

Risicoprofiel Omgevingsdienst

Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel risico	Benodigde weerstand- capaciteit
1 Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Flexibele schil Tarifiering	377	189
2 Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil	849	637
3 Ziekteverzuim	Hoger dan norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Laag	Verzuimbefleid	548	137
4 SGD samenwerking	Hogere kosten	Exploitatieverlies	Laag	Medium	Bestuurlijk overleg	140	70
5 Omgevingswet	Omzetdaling	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling Separaat wetgevingstraject	pm	pm
Totaal benodigd weerstandsvermogen						1.914	1.033

Bedragen x € 1.000,-

Waarschijnlijkheid

<i>Zeer hoog</i>	<i>Kans > 75%</i>
<i>Hoog</i>	<i>Kans > 50% en < 75%</i>
<i>Medium</i>	<i>Kans > 25% en < 50%</i>
<i>Laag</i>	<i>Kans < 25%</i>

Impact

<i>Groot</i>	<i>financieel risico > € 400.000</i>
<i>Medium</i>	<i>financieel risico > € 150.000 en < € 400.000</i>
<i>Klein</i>	<i>financieel risico < € 150.000</i>

Algemeen

Het AB heeft in 2023 besloten om in vier jaar het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau te brengen, door in elk geval de (eventuele) positieve rekeningresultaten uit die jaren, toe te voegen aan de algemene reserve (en dus niet terug te geven aan de deelnemers). Met het positieve resultaat over het boekjaar 2024 ad € 604.000 is het weerstandsvermogen toegenomen tot een bedrag ad € 939.000. De verwachting is dus dat in het jaar 2025 het weerstandsvermogen weer terug is op het gewenste niveau.

1. Bezuiniging wettelijke taken

Met de uitvoering van wettelijke taken is een budget van circa € 31,4 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 377.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- De gemeenten hebben een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten. Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 189.000.

2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa € 2,8 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar en met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 849.000).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 637.000.

3. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een laag risico is reëel gezien de ervaringscijfers over 2024 (uitkomst ziekteverzuim over 2024 is 4,8%); de financiële impact met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is groot (€ 548.000), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op laag (25%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 137.000.

4. SGD samenwerking

Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw dienstverlenings- en financieringsmodel van de Servicegemeente Dordrecht. De financiële effecten van dit model zijn op dit moment nog niet te overzien. Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid accepteert een risico tot een bandbreedte van 7,5% van het offertebedrag voor de jaren 2026 en 2027. Het offertebedrag bedraagt € 1.862.000. De kans wordt ingeschat op medium (50%).

Beheersmaatregelen:

- Actief overleg met de deelnemers.
- Marktverkenning.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 70.000.

5. Herziening omgevingsrecht

De Omgevingswet heeft betrekking op bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, natuur, infrastructuur en ontgrondingen en raakt daarmee rechtstreeks het werkdomein van OZHZ. Thans lopende separate wetstrajecten als de eerdergenoemde Wkb en de VTH-kwaliteitseisen zullen op termijn (deels of geheel) onderdeel worden van de Omgevingswet. Gekozen is voor een Omgevingswet als raamwerk, waarbij uitwerking van diverse

vraagstukken en onderwerpen die voor de uitvoeringspraktijk cruciaal zijn, in onderliggende regelgeving plaatsvindt. Op dit moment is er nog veel onzekerheid over de impact voor OZHZ en zijn opdrachtgevers.

Beheersmaatregelen

Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.

Benodigde weerstandscapaciteit

Gegeven de onzekerheden kan de financiële impact nog niet worden bepaald.

Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2024 bedraagt € 939.000 (na toevoeging van het positieve exploitatieresultaat 2024 aan de algemene reserve). Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 1.033.000 benodigd. Het effect van de Omgevingswet is opgenomen als p.m. Bovenstaande bedragen resulteren in een weerstandsratio van 0,9. De normering voor omgevingsdiensten om te voldoen aan de robuustheidscriteria qua weerstandsratio bedraagt 0,8.

Bovenstaande is op basis van de stand van zaken per 31 december 2024. Naar verwachting zal het weerstandsvermogen ultimo 2025 weer terug zijn op het gewenste niveau.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120;
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij het SGD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware);
- Leasecontracten voor het wagenpark.

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de sfeer van huisvesting: OZHZ heeft in 2021 en 2022 fors geïnvesteerd om het kantoor geschikt te maken voor het hybride werken. Daarbij hoorden niet alleen de investeringen in het gebouw, maar ook de aanschaf van laptops voor alle medewerkers, docking stations voor alle werkplekken op kantoor, verbeterde audiovisuele apparatuur in de vergader- en projectruimtes, etc.

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur "om niet" overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen.

Bij de start van OZHZ is met de provincie overeengekomen dat de provincie de eerstkomende vervanging van het vaartuig De Pandion voor zijn rekening neemt. De Pandion is in 2024 in gebruik genomen.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

Omschrijving	Boekwaarde 2023	Boekwaarde 2024
a Huisvesting	756.442	600.478
b ICT en audiovisuele investeringen	221.690	181.009
c Meubilair	202.836	165.059
d Software	13.554	50.705
e Bedrijfsmiddelen	5.759	13.456
f Vaartuigen	1.482.602	2.626.535
	2.682.883	3.637.242

Bedragen x €

5.3 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 20 maart 2025) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasury functie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;

- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

Voor 2024 bedraagt deze limiet 8,5% van € 35,03 mln. (omvang bijgestelde begroting) = € 2,98 mln. De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden; deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De totale netto vlottende schuld bedraagt -/- € 1,92 mln. en blijft daarmee ruim binnen de toegestane kasgeldlimiet. De ruimte bedraagt € 4,90 mln.

Kasgeldlimiet	31-12-2024	31-12-2023
Omvang begroting	35.032	32.878
1 Toegestane kasgeldlimiet		
Percentage	8,5%	8,5%
Bedrag	2.978	2.795
2 Vlottende schuld		
opgenomen gelden < 1 jaar	0	0
schuld in rekening courant	0	0
door derden gestorte gelden 1 < jaar	0	0
overige schulden	1.555	1.669
Totaal	1.555	1.669
3 Vlottende middelen		
contante gelden in kas	1	0
tegoeden in rekening courant	3.472	2.775
overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
Totaal	3.473	2.776
4 Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto vlottende schuld (2 -/- 3)	-1.918	-1.107
Toegestane kasgeldlimiet	2.978	2.795
Ruimte	4.896	3.901

Bedragen x € 1.000

Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Doordat OZHZ per 31 december 2024 geen leningen heeft uitstaan is het renterisico nihil. Ook zijn er in 2024 geen kortlopende leningen aangegaan.

Renterisiconorm	31-12-2024	31-12-2023
Berekening renterisico		
1 Renteherzieningen	0	0
2 Aflossingen	0	0
3 Renterisico	0	0
Berekening rente risiconorm		
4 Begrotingstotaal	35.032	32.878
5 Percentage conform regeling	20,0%	20,0%
6 Renterisico norm	7.006	6.576
Toetsing renterisico aan norm		
3 Renterisico	0	0
6 Renterisico norm	7.006	6.576
Ruimte	7.006	6.576

Bedragen x € 1.000

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten. In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

Leningenportefeuille

OZHZ heeft in 2024 geen leningen afgesloten. De stand van langlopende leningen is zowel per 1 januari 2024 als per 31 december 2024 nihil.

Overige kentallen

Ook op grond van de netto schuldquote, solvabiliteit en structurele exploitatieruimte kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Netto schuldquote	18,2%	6,0%	33,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	18,2%	6,0%	33,8%
Solvabiliteitsratio	7,7%	28,8%	6,9%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,2%	0,6%	0,0%

Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln. aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afoming en overboeking aangescherpt. BNG roomt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 200.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.

In 2024 is OZHZ ruimschoots onder het drempelbedrag gebleven. Onderstaand is de berekening van het drempelbedrag nader toegelicht en is de realisatie weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	151	133	97	121
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	849	867	903	879
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	34.917			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	34.917			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Verslagjaar			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.727	12.138	8.852	11.130
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	151	133	97	121

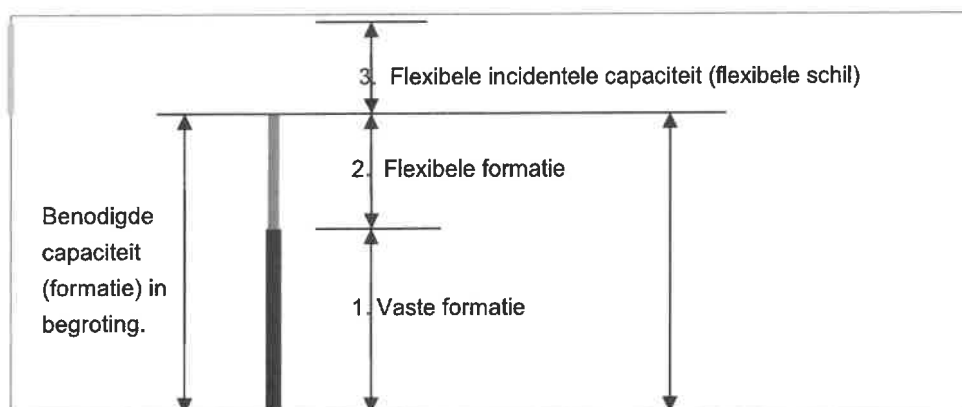
5.4 Bedrijfsvoering

Organisatie en personeel

Formatie en capaciteitsbeleid

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten en provincie om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Ook subsidieontvangsten hebben een variabel karakter.

Tegen deze achtergrond streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de eigen interne capaciteit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden; onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Onderstaande figuur geeft het capaciteitsbeleid samengevat weer:

Doelstelling is een totale flexibele capaciteit (flexibele formatie en flexibele incidentele capaciteit) van gemiddeld 10%.

De inhuur van extern personeel vindt plaats volgens het principe van een Dynamisch Aankoop Systeem. Op deze manier voldoen we aan de aanbestedingsregels die gelden voor het inhuren van personeel. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk samen te werken met andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en afspraken te maken om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd.

In het Sociaal Jaarverslag 2024 wordt een verdere toelichting gegeven over ontwikkelingen op het gebied van de omvang van de organisatie en het verloop van het ziekteverzuim. Ook worden hierin de verdere resultaten, uitdagingen en ontwikkelingen op het gebied van personeel toegelicht.

HR-agenda

In 2024 bleef de focus van OZHZ onverminderd liggen op het invullen van vacatures. Elders in deze jaarstukken is hier al een toelichting op gegeven. Op het gebied van de arbeidsmarkt wordt er ook samengewerkt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland onder de naam "De Betere Wereldbaan". Op dit moment zijn de

belangrijkste successen een gezamenlijke website waar alle vacatures op staan, gezamenlijk bezoek van beurzen en stagemarkten en het traineeship. Op dit moment wordt verder onderzocht op welke punten verdere samenwerking mogelijk is.

Daarnaast is het vasthouden van personeel een belangrijk aandachtspunt geweest. Zo zijn er regelingen opgesteld of verduidelijkt die het voor personeel aantrekkelijk(er) maken om bij OZHZ te blijven werken. Een belangrijk speerpunt daarbij is het vasthouden van de jongeren, mede omdat zij op de arbeidsmarkt een mobiele groep zijn. Ook dit jaar kregen de nieuwe medewerkers onder de 30 jaar een opleidingsprogramma. Uit de evaluatie is gebleken dat zij hier veel baat bij hebben en dus zal dit de komende jaren worden gecontinueerd. Ook is voor de jongeren een aparte sessie georganiseerd over hoe je zelf aan het roer komt te staan voor je eigen ontwikkeling en hoe je dat toepast binnen OZHZ.

Uiteraard is er ook aandacht geweest voor medewerkers met meer ervaring. Er is beleid gemaakt op het gebied van workation, het tijdelijk verhogen van de arbeidsduur en is er een verduidelijking aangebracht van de doorgroeimogelijkheden. Daarnaast blijkt uit de gesprekken met deze groep medewerkers dat hun behoefte ten eerste best uiteenlopend zijn en dat daarnaast uitgesproken waardering voor hen van belang is. Voor beide zaken geldt dat voldoende tijd en aandacht van het management hiervoor essentieel is. Het belang hiervan is in verschillende sessies met het management besproken.

De komende periode zal de focus erop liggen om alle acties, beleidslijnen en mogelijkheden die de afgelopen jaren zijn gecreëerd en die ook nog verbeterd moeten worden te verankeren in overkoepelende instrumenten als een functiehuis en een nieuwe Strategische Personeelsplanning (SPP).

Data en informatie

Maatschappelijke ontwikkelingen en wetgeving zoals de Wet open overheid (WOO) vragen om steeds meer publieke informatie en inzicht in de besluitvorming van de overheid. Ook de Omgevingswet vereist dat applicaties, processen en documenten duurzaam toegankelijk zijn. Door de overgang naar ons nieuwe DMS/Zaaksysteem Djuma hebben we de kans om grote stappen te maken met het op orde brengen van onze archieven en het verbeteren van de datakwaliteit. Een strategie hiervoor is uitgewerkt en hier zal in 2025 inhoudelijk verder opvolging aan gegeven worden. Naast dat deze stap belangrijk is om voor onze medewerkers betere toegankelijkheid tot het archief te waarborgen, is dit ook een noodzakelijk stap om datatoegankelijkheid en -kwaliteit te optimaliseren, zoals vereist door de landelijke robuustheidscriteria (business intelligence).

In 2024 is binnen de unit Data en ICT (DIT) de strategische en tactische sturing op data en ICT verankerd en kan data concreet waarde toe gaan voegen aan de producten van OZHZ. Uitgangspunten van de werkwijze zijn: risicogericht, datagestuurd en een ketenaanpak. In het afgelopen jaar heeft de focus gelegen op:

- Duidelijkheid creëren waar data het verschil moeten maken voor OZHZ. Er zijn grote stappen gezet in het ontwikkelen van een proces om nieuwe aanvragen naar resultaat te brengen. Daarnaast is er veel vooruitgang geboekt in de samenwerking met andere onderdelen van de organisatie.
- Er is gestart met de implementatie van Djuma, het nieuwe DMS en MyForms, een applicatie voor de monitoring van de VTH-kwaliteitscriteria is in gebruik genomen.
- Samen met Key Users worden continue verbeteringen doorgevoerd in de inrichting van onder andere onze VTH-applicatie OpenWave. Een van de belangrijkste sporen is de herinrichting en doorontwikkeling

van het omgevingsdossier. Dit is een belangrijke drijver voor het verbeteren van de datakwaliteit in OpenWave.

- Een andere belangrijke drijver voor het verbeteren van de datakwaliteit, zijn de informatieproducten (dashboards, gegevensverzamelingen etc.) die ontwikkeld worden. Continue monitoring van de (verbeterde) datakwaliteit die de basis vormt voor deze producten, wordt samen met de data-eigenaren ingericht.
- Heldere en stevige regie op data en ICT (beheer en verandering). Bijvoorbeeld door het definiëren van duidelijke datastromen en een transparante ICT-architectuur met bijbehorende kwaliteitscriteria. Daarnaast worden nieuwe werkwijzen geïmplementeerd, met helder omschreven rollen en verantwoordelijkheden, waarbij gebruik wordt gemaakt van agile-werkmethoden. Het data- en ICT-landschap dat OZHZ beheert is tevens opgedeeld in overzichtelijke domeinen, waaraan specifieke verantwoordelijkheden en functies en rollen zijn gekoppeld op verschillende organisatieniveaus.
- De afronding van de opbouw van de DIT-unit is gerealiseerd door het invullen en aanpassen van de formatie, en het afstemmen van het formatieplan op de werkprocessen.

Privacy en informatiebeveiliging

Over privacy en informatiebeveiliging valt het volgende te melden:

- Het Register van verwerkingen is geactualiseerd vanwege o.a. inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het register volgt daarbij de geactualiseerde mandaten van de gemeenten en provincie, waarmee meteen ook duidelijk voor welke verwerkingen van persoonsgegevens OZHZ als 'verwerker' kwalificeert in de zin van de AVG. Het register is in te zien via de website van OZHZ.
- Alle gemeenten en de provincie Zuid-Holland hebben inmiddels de verwerkersovereenkomst met OZHZ getekend.
- In 2025 wordt een geactualiseerd privacybeleid voorgelegd aan het DB. Dit is voorbereid met partijen in de Drechtsteden. Samen met partijen in de Drechtsteden is ook het strategisch informatiebeveiligingsbeleid geactualiseerd. Dit wordt in Q1 van 2025 ter vaststelling aan het DB voorgelegd.
- Het proces om in voorkomende gevallen verwerkersovereenkomsten te sluiten in aanvulling op een hoofdovereenkomst is begin 2024 aangescherpt. OZHZ maakt hierbij gebruik van de modeldocumenten van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de VNG. OZHZ houdt een apart register van verwerkersovereenkomsten bij.
- OZHZ is sinds juli 2024 aangesloten bij het landelijke algoritme-register. Zie: <https://algoritmes.overheid.nl/nl/algoritme/octobox-anonimiseren-omgevingsdienst-zuidholland-zuid/55725558#algemeneInformatie>. Vooral nog betreft dit alleen het gebruik van de applicatie Octobox Anonimiseren voor het herkennen en anonimiseren van privacygevoelige informatie in documenten.
- In 2024 was sprake van 8 datalekken. Deze hadden te maken met het toe- of doorsturen van persoonsgegevens naar een verkeerde ontvanger (5x), inloggen na contractdatum (2x) en de algehele ICT-verstoring in juni 2024 (1x). In geen van deze gevallen zijn bijzondere persoonsgegevens gelekt. In één geval is contact opgenomen met een betrokkene wiens gegevens waren gelekt. In geen enkel geval behoefde een melding te worden gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens.
- Er waren in 2024 geen verzoeken van betrokkenen (inzage enz.) of klachten in het kader van de AVG of Wpg.
- Training van medewerkers om het bewustzijn te verhogen over het omgaan met persoonsgegevens en informatiebeveiliging geschiedt met de e-learning van de applicatie 'Sir Askalot'. En daarnaast met

regelmatige berichtgeving op intranet (SID) aan de hand van de actualiteit, zoals een Drechtstedenbrede phishing-actie en algemene nieuwsberichten over bijvoorbeeld datalekken en gehackte organisaties.

- De Functionaris Gegevensbescherming heeft over 2024 nog geen jaarverslag uitgebracht. Ook over 2023 is geen verslag uitgebracht. Een en ander volgt naar verwachting, wellicht gecombineerd, in Q1 van 2025.
- Er zijn eind 2024 afspraken gemaakt tussen de 5 omgevingsdiensten in Zuid-Holland om intensiever te gaan samenwerken bij vraagstukken over informatiebeveiliging en privacy. De DCMR Milieudienst Rijnmond krijgt hierin een centrale rol. Voorafgaand hieraan voerde een extern bureau een onderzoek uit bij de omgevingsdiensten.

Omdat OZHZ ook boa's in dienst heeft moet ook worden voldaan aan de Wpg. De FG Wpg heeft een jaarverslag 2024 opgesteld dat in Q1 van 2025 aan het DB wordt voorgelegd. Kortheidshalve wordt hiernaar verwezen. OZHZ heeft afspraken gemaakt met een extern bureau over de verplichte Wpg-audit in 2025.

Rechtmatigheid

In 2024 is er sprake van onrechtmatigheden onder de verantwoordingsgrens. Dit betreft de leverancier van het oude DMS systeem. In het verleden is deze leverancier als onzeker beoordeeld omdat de wijze van aanbesteden in het verleden onbekend was. Met de nieuwe wetgeving rondom de rechtmatigheid zijn de uitgaven over 2024 ad € 36.000 onrechtmatig. Met de ingang van het nieuwe DM systeem wordt dit contract beëindigd. De overige bedrijfskosten hebben een overschrijding van € 53.037. De overschrijding van de overige bedrijfskosten wordt aangemerkt als onrechtmatigheid.

M&O beleid

OZHZ heeft geen specifiek M&O-beleid; gelet op de aard van de primaire taken die OZHZ uitvoert en de financiële processen die daaraan ten grondslag liggen, achten wij een M&O-beleid niet relevant. Immers, OZHZ verstrekt geen subsidies, uitkeringen of andere voorzieningen of emolumenten waar misbruik of oneigenlijk gebruik van kan worden gemaakt. Een collegiale afstemming met andere omgevingsdiensten, die dezelfde producten leveren en processen hebben ingericht, leert dat ook de andere omgevingsdiensten geen aanleiding zien om M&O-beleid te ontwikkelen. Waar het het risico op fraude betreft, kunnen wij vermelden dat wij eind 2024 een uitgebreide frauderisico analyse hebben uitgevoerd die in 2025 zal worden vastgesteld.

Fraudepreventiebeleid

Het afgelopen jaar heeft OZHZ veel aandacht besteed aan fraudepreventie. We hebben een nieuwe frauderisicoanalyse uitgevoerd en het staat frequent op de agenda van DB en directie/management. Daarnaast maakt OZHZ ook gebruik van de regionale regelingen zoals beschreven in de richtlijn voor onderzoek naar melding vermoeden misstand Drechtsteden / Zuid-Holland Zuid. Daarnaast is er een centraal regionaal meldpunt integriteit in ontwikkeling om te voldoen aan de nieuwe wet Wet Bescherming klokkenluiders, de Arbowet en vanuit goed werkgeverschap (BW).

5.5 Openbaarheidsparagraaf

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering

van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. De openbaardheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt sinds de jaarstukken 2022.

OZHZ handelt de meeste ingekomen verzoeken op basis van de Woo af op basis van het verleende mandaat van de gemeenten en provincie Zuid-Holland. Een overzicht daarvan is hieronder opgenomen. Daarnaast kan op basis van de Woo een verzoek worden ingediend bij de bestuursorganen van de gemeenschappelijke regeling. Dat is in 2024 niet voorgekomen.

De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden. Het doel van de wet is overheden transparanter te maken. De Woo-contactpersoon is een nieuwe rol per 1 mei 2022. De Woo-contactpersoon beantwoordt op laagdrempelige wijze vragen over de bij de gemeente beschikbare informatie. Bij OZHZ is de manager van de unit Bedrijfsondersteuning aangewezen als Woo-contactpersoon. Medewerkers van OZHZ zijn getraind in de toepassing van de Woo en hebben de werkprocessen en -instructies al in 2022 aangepast. Er is ook een speciale intranet (SID-) pagina beschikbaar over de Woo en een praktische handreiking om Woo-verzoeken te behandelen.

Veel meer dan de Wob legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. De Woo stelt de verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën openbaar te maken. Deze verplichting gaat echter niet voor alle categorieën op hetzelfde moment gelden. Het wordt gefaseerd ingevoerd. De eerste fase liep af op 1 november 2024. OZHZ voldoet hieraan, wat ook te lezen is in het Woo-register:

https://organisaties.overheid.nl/woo/28093502/Omgevingsdienst_Zuid-Holland_Zuid.

In het wijzigingsvoorstel van de gemeenschappelijke regeling (AB 30 november 2023) zijn, naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen, de openbaarmakingsbepalingen aangevuld voor wat betreft de actieve openbaarmaking van stukken van het DB en AB. De wijziging van de gemeenschappelijke regeling treedt begin 2025 in werking. In de context waarin OZHZ werkt is het overigens veelal aan de gemeenten en provincie om aan te geven hoe zij willen omgaan met de actieve openbaarmaking van verzoeken en openbaargemaakte informatie. Met Dordrecht zijn daarover bijvoorbeeld afspraken gemaakt over de publicatie op hun website. Met andere gemeenten moeten die afspraken nog worden gemaakt. Dat wordt in 2025 verder opgepakt. Daarnaast vindt actieve openbaarmaking van onder andere sanctiebesluiten al enkele jaren plaats op basis van een door alle colleges vastgesteld openbaarmakingsbeleid. In het kader van het landelijke traject IBP Versterking VTH-stelsel is in 2024 de actieve openbaarmaking van sanctiebesluiten inmiddels verder ontwikkeld.

Afgehandelde Woo-verzoeken in 2024:

Bevoegd gezag:	Aantal:
Alblasserdam	2
Dordrecht	22
Gorinchem	0
Hoeksche Waard	1
Hardinxveld-Giessendam	0
Hendrik-Ido-Ambacht	0
Molenlanden	5
Papendrecht	3
Sliedrecht	1
Zwijndrecht	1
Provincie Zuid-Holland	3
OZHZ	0
Totaal	38

Deel II: Jaarrekening 2024

De jaarrekening bestaat uit de balans en overzicht van baten en lasten en met toelichting.

Via de balans en het overzicht van baten en lasten wordt financiële verantwoording afgelegd over het in 2024 gevoerde beleid.

1. Balans per 31 december 2024

Balans per 31 december 2024			
(bedragen in €)			
ACTIVA		2024	2023
VASTE ACTIVA			
<i>Immateriële vaste activa</i>			
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	-
		3.637.242	2.682.883
<i>Materiële vaste activa</i>			
Investeringen:			
met een economisch nut	3.637.242		2.682.883
met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-	-	-
in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	-	-	-
In erfpacht gegeven gronden	-	-	-
<i>Financiële vaste activa</i>			
Kapitaalverstrekking aan:			
deelnemingen	-	-	-
gemeenschappelijke regelingen	-	-	-
overige verbonden partijen	-	-	-
Leningen aan:			
woningbouwcorporaties	-	-	-
deelnemingen	-	-	-
overige verbonden partijen	-	-	-
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	-	-
overige langlopende leningen	-	-	-
Uitzettingen:			
in 's Rijks schatkist met een looptijd van één jaar of langer	-	-	-
in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd van één jaar of langer	-	-	-
overige met een looptijd van één jaar of langer	-	-	-
TOTAAL VASTE ACTIVA		3.637.242	2.682.883
VLOTTENDE ACTIVA			
<i>Voorraden</i>			
Grond- en hulpstoffen	-	-	-
Onderhanden werk, inclusief bouwgronden in exploitatie	-	-	-
Gereed product en handelsgoederen	-	-	-
Vooruitbetalingen	-	-	-
		9.706.128	3.607.996
<i>Uitzettingen</i>			
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Vorderingen op openbare lichamen	6.242.021		1.031.640
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	-	-
Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-	-
Rekening courant verhouding met het Rijk	3.464.107		2.576.356
Rekening courant verhouding met overige niet-financiële instellingen	-	-	-
Overige vorderingen	-	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één 1 jaar	-	-	-
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd korter dan één 1 jaar	-	-	-
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één 1 jaar	-	-	-
		8.822	199.463
<i>Liquide middelen</i>			
Kas	508		397
Bank, inclusief kruisposten	8.314		199.066
		876.359	2.060.675
<i>Overlopende activa</i>			
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:			
Europese overheidslichamen	-	-	-
het Rijk	-	-	-
overige Nederlandse overheidslichamen	742.020		1.670.592
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	134.339		390.083
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		10.591.309	5.868.134
TOTAAL ACTIVA		14.228.551	8.551.017

Balans per 31 december 2024
(bedragen in €)

PASSIVA	2024	2023
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>	988.399	654.962
Algemene reserve	169.201	797.744
Bestemmingsreserves	215.092	485.762
Saldo van de rekening	604.106	-628.544
Voorzieningen	675.713	31.500
Voorzieningen	675.713	31.500
Vaste schulden	-	-
Deze hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Obligatieleningen	-	-
Onderhandse leningen van:		
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	-	-
binnenlandse banken en	-	-
overige financiële instellingen	-	-
binnenlandse bedrijven	-	-
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	-
overige binnenlandse sectoren	-	-
buitenlandse instellingen	-	-
Door derden belegde gelden	-	-
Waarborgsommen	-	-
Overige leningen en vooruitontvangen bedragen	-	-
TOTAAL VASTE PASSIVA	1.664.112	686.462
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Vlottende schulden</i>	1.555.138	1.669.190
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen aangegaan bij:		
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	-
overige partijen	-	-
Banksaldi	-	-
Overig	1.555.138	1.669.190
Overlopende passiva	11.009.301	6.195.365
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.578.755	3.037.319
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:		
Europese overheidslichamen	-	-
het Rijk	-	-
overige Nederlandse overheidslichamen	8.232.973	2.800.610
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	197.573	357.436
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	12.564.439	7.864.555
TOTAAL PASSIVA	14.228.551	8.551.017

1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, tenzij anders vermeld. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij anders vermeld. De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 28 november 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium heeft het dagelijks bestuur en algemeen bestuur in de financiële verordening afspraken gemaakt over wanneer overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) in een begrotingswijziging aan het algemeen bestuur voorgelegd moeten worden. Afgesproken is dat deze tijdig gemeld zijn indien deze in de jaarrekening toegelicht worden.
 - Ten aanzien van het M&O criterium heeft Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid geen vastgesteld M&O beleid en heeft dit toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 1.027.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 100.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 8, tweede lid, van de Financiële en controleverordening:

- a. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.
- b. Technische installaties in bedrijfsgebouwen in 15 jaar.

- c. Automatiseringsapparatuur in 3 jaar.
- d. Kantoormeubilair in 10 jaar.
- e. Motorvoertuigen via de componentenbenadering met de volgende onderdelen:
 - e1 casco 40 jaar.
 - e2 technische installaties 20 jaar.
 - e3 accu's 15 jaar.
 - e4 bijboot 10 jaar.
- f. Aanhangwagens, personenauto's, lichte motorvoertuigen en fietsen in 5 jaar.

OZHZ beschikt niet over gronden en terreinen

In overeenstemming met artikel 8 "Waardering en afschrijving van vaste activa" van de Financiële en controleverordening worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 450 niet geactiveerd.

Vorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Uitzettingen korter dan één jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte kansen op inning.

Overlopende activa en liquide middelen

De overlopende activa en de liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het algemeen bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor bestemming en de effecten van de besluiten van het algemeen bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en overige bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn door het algemeen bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Vaste schulden

De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Flottende passiva

De posten opgenomen onder de vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover OZHZ borg- en garantstellingen is aangegaan, worden deze buiten de telling van de balans opgenomen. In de toelichting op de balans is dan nadere informatie opgenomen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

De financiële verordening OZHZ bepaalt dat de tussenrapportages aan het bestuur afwijkingen behandelen, groter dan 10%, of groter dan € 50.000, ten opzichte van de begroting.¹

¹ Financiële verordening OZHZ, 30 november 2024

1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2024

ACTIVA

1. Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

OZHZ bezit geen immateriële vaste activa.

1.2.1 Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Paragraaf 5.2 'Onderhoud kapitaalgoederen' beschrijft de beleidsuitgangspunten en de systematiek van het onderhoud van deze kapitaalgoederen. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2023	Afschrijvingen t/m 2023	Aanschafwaarde 31-12-2024	Afschrijvingen 2024
a Huisvesting	1.556.406	799.964	1.556.406	155.964
b ICT en audiovisuele investeringen	1.078.189	856.500	1.192.605	155.096
c Meubilair	578.916	376.080	598.504	57.365
d Software	188.845	175.291	244.157	18.162
e Bedrijfsmiddelen	44.320	38.562	56.433	4.416
f Vaartuigen	1.496.811	14.208	2.693.671	52.928
	4.943.487	2.260.605	6.341.777	443.930

Bedragen x €

De afschrijvingen zijn gerealiseerd conform de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2023	Afschrijvingen t/m 2023	Boekwaarde 2023	Investeringen 2024	Desinvesteringen 2024	Aanschafwaarde 31-12-2024	Afschrijving desinvesteringen	Afschrijvingen 2024	Boekwaarde 2024
a Huisvesting	1.556.406	799.964	756.442	-	-	1.556.406	-	155.964	600.478
b ICT en audiovisuele investeringen	1.078.189	856.500	221.690	114.416	-	1.192.605	-	155.096	181.009
c Meubilair	578.916	376.080	202.836	19.588	-	598.504	-	57.365	165.059
d Software	188.845	175.291	13.554	55.313	-	244.157	-	18.162	50.705
e Bedrijfsmiddelen	44.320	38.562	5.759	12.113	-	56.433	-	4.416	13.456
f Vaartuigen	1.496.811	14.208	1.482.602	1.196.861	-	2.693.671	-	52.928	2.626.535
	4.943.487	2.260.605	2.882.883	1.398.290	-	6.341.777	-	443.930	3.637.242

a. Huisvesting

OZHZ heeft zich eind 2015 gehuisvest in het pand Post 120 in Dordrecht. Het investeringskrediet betreft de gebruikersinvesteringen in het pand, zoals de douche- en kleedfaciliteiten, de binnentrap, archiefruimte, dakterras, etc. Met ingang van 2021 is het nieuwe werkconcept van kracht. Hierbij vormt hybride werken de basis: deels op kantoor en deels op afstand. De (om)bouw van het kantoor heeft grotendeels in 2022 plaatsgevonden. In 2024 hebben geen investeringen plaatsgevonden.

b. ICT en audiovisuele investeringen Post 120

Op deze post zijn met name investeringen verantwoord die de afgelopen jaren zijn gedaan omtrent de huisvesting zoals bekabeling en audiovisuele middelen. De vergaderfaciliteiten in het pand zijn geüpgraded zodat deze beter het hybride werken ondersteunen. Daarnaast wordt een constante stroom aan nieuwe laptops en mobiele telefoons aangeschaft voor de instromende nieuwe medewerkers.

c. Meubilair

Omdat de ruimtes in het pand gedeeltelijk een andere functie hebben gekregen is geïnvesteerd in bijpassend meubilair wat die functie ondersteunt. Zo zijn de grote vergaderkamers uitgerust van flexibel meubilair en is de ontmoetingsruimte omgebouwd tot werkcafé. Ook is geïnvesteerd in extra meubilair om thuis arbo-verantwoord te kunnen werken, zijn aanlandplekken ingericht en is geïnvesteerd in de groenvoorziening op kantoor.

d. Software

Gecombineerd met ICT, speelt software een belangrijke rol in en rondom de organisatie. Omdat OZHZ steeds meer gebruik maakt van SAAS-applicaties zien we een verschuiving van de kosten van aanschaf van applicaties (kapitaalgoederen) naar licentiekosten (exploitatie). In 2024 hebben investeringen plaatsgevonden in rapportage en dashboarding.

e. Bedrijfsmiddelen

Bedrijfsmiddelen zijn activa welke aangeschaft worden ter vervanging van de, om-niet verkregen, kapitaalgoederen die bij de start van OZHZ van de Provincie Zuid-Holland zijn verkregen. Financiële dekking vindt plaats binnen de exploitatie of vanuit projecten waarvoor de middelen wordt ingezet. In 2024 hebben investeringen plaatsgevonden in meetmiddelen.

f. Vaartuigen

Voor de taakuitvoering beschikt OZHZ over enkele vaartuigen. Medio 2024 is het nieuwe patrouilleschip Pandion (aanschafwaarde € 2,4 mln) in gebruik genomen. De RHIB (rigid hull inflatable boat) is sinds 2022 in gebruik. Dekking van de gebruiks- en afschrijvingslasten van de vaartuigen vindt plaats vanuit het materieel budget PZH.

1.3 Financiële vaste activa

OZHZ beschikt niet over financiële vaste activa.

2. Vlottende activa

2.1 Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden is uitgesplitst naar de volgende categorie:

Vorraden	31-12-2024	31-12-2023
Onderhanden werk	€ -	€ -
Totaal	€ -	€ -

Bedragen x €

Het onderhanden werk betreft projecten/opdrachten ten behoeve van gemeenten en provincie op het gebied van milieuonderzoek, adviezen en briks-taken. De voorraad bestaat uit nog te factureren uitgevoerde werkzaamheden tegenover ontvangen bijdragen waarvoor nog activiteiten moeten worden verricht. In de waardering van het onderhanden werk is rekening gehouden met een verliesvoorziening van € 109.228. Gezien het negatieve saldo van het onderhanden werk per balansdatum, vindt presentatie plaats onder de overlopende passiva.

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen rente typische looptijd korter dan een jaar	31-12-2024	31-12-2023
A Vorderingen op openbare lichamen	€ 6.242.021	€ 1.031.640
B Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	€ -	€ -
C Overige verstrekte kasleningen	€ -	€ -
D Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	€ -	€ -
E Rekening-courantverhoudingen met overige financiële instellingen	€ 3.464.107	€ 2.576.356
F Overige vorderingen	€ -	€ -
G Uitzettingen in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jaar	€ -	€ -
H Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier	€ -	€ -
I Overige uitzettingen	€ -	€ -
Totaal	€ 9.706.128	€ 3.607.996

Bedragen x €

De vordering op openbare lichamen betreft voornamelijk de voorschotfacturen aan gemeenten en provincie inzake uitvoering van de wettelijke taken en programma's en de inwonerbijdrage.

2.3 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
Kas	€ 508	€ 397
Bank inclusief kruisposten	€ 8.314	€ 199.066
Totaal	€ 8.822	€ 199.463

Bedragen x €

Vanwege het schatkistbankieren kan sprake zijn van uitzettingen in de Rijksschatkist. Per 31 december 2023 en per 31 december 2024 is er geen sprake van uitzettingen in de Rijksschatkist. Daardoor is het saldo liquide

middelen begrensd op € 200.000. In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 5, paragraaf 3) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2.4 Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

Overlopende Activa	31-12-2024	31-12-2023
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:		
Europese overheidslichamen	€ -	€ -
Het Rijk	€ -	€ -
Overige Nederlandse overheidslichamen	€ 742.020	€ 1.670.592
Vooruitbetaalde kosten	€ 133.815	€ 389.707
Nog te ontvangen bedragen	€ 524	€ 376
Totaal	€ 876.359	€ 2.060.675

Bedragen x €

Vooruitbetaalde kosten

Dit zijn kosten die voor 31 december 2024 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het dienstjaar 2025. Veelal gaat het om verzekeringspremies, huur kantoorpand, licenties en contributies.

Nog te ontvangen bedragen

Dit zijn bedragen die ten gunste van het boekjaar 2024 komen, maar waarvan de bedragen in de loop van 2025 worden ontvangen.

De nog te ontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit vorderingen op overheidslichamen. Deze worden gefactureerd naar aanleiding van de eindafrekening 2024. De onderbouwing is als volgt:

Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:	Begin saldo 2024	Toevoegingen	Ontvangsten	Eind saldo 2024
Gemeente Dordrecht	€ 1.067.340	€ 326.896	€ -1.067.340	€ 326.896
Provincie Zuid-Holland	€ 145.004	€ 146.847	€ -99.195	€ 192.656
Gemeente Gorinchem	€ -	€ 99.378	€ -	€ 99.378
Gemeente Sliedrecht	€ -	€ 77.341	€ -	€ 77.341
Gemeente Molenlanden	€ 175.469	€ -	€ -129.721	€ 45.748
DCMR Milieudienst Rijnmond	€ 151.185	€ -	€ -151.185	€ -
Gemeente Papendrecht	€ 125.944	€ -	€ -125.944	€ -
Gemeente Zwijndrecht	€ 5.650	€ -	€ -5.650	€ -
Totaal	€ 1.670.592	€ 650.463	€ -1.579.035	€ 742.020

Bedragen x €

PASSIVA

1. Vaste financieringsmiddelen

1.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening. Conform artikel 54, tweede lid, van het BBV is per reserve het verloop gedurende het boekjaar weergegeven. Er is geen sprake van specifieke bestemmingsreserves die zijn gevormd voor de afschrijving op activa.

Eigen vermogen	31-12-2024	31-12-2023
Algemene reserve	169.201	797.744
Bestemmingsreserves	215.092	485.762
Onverdeeld resultaat	604.106	-628.544
Totaal	988.399	654.962

Bedragen x €

In het onderstaand overzicht is het verloop van de reserves in 2024 weergegeven.

Omschrijving	Saldo 1-1-2024	Bestemming resultaat 2023	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31-12-2024
Algemene reserve	797.744	-628.544	-	-	169.201
Materieel budget PZH	155.320	-	-	-	155.320
Frictiekosten	270.669	-	-	270.669	-
Ontwikkelaanpak	25.866	-	-	-	25.866
Werkconcept	33.906	-	-	-	33.906
Totaal	1.283.506	-628.544	-	270.669	384.293

Bedragen x €

Algemene reserve (onttrekking, per saldo, 2024: € 628.544)

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. De onttrekking in 2024 betreft het resultaat 2023 (€ 628.544).

Bestemmingsreserve Materieel budget PZH (geen mutatie in 2024)

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH.

Bestemmingsreserve frictiekosten (Onttrekking 2024: € 270.669)

De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Hiervoor is toegelicht dat de productiviteit achter blijft bij de norm vanwege een bovengemiddeld hoge instroom van nieuwe medewerkers, deels zij-instromers, die een intensief opleidingstraject volgen. Ook wordt meer ingehuurd en tegen hogere tarieven, dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Om beide (financiële) effecten te dempen wordt de reserve frictiekosten ingezet.

Bestemmingsreserve Ontwikkelaanpak (geen mutatie in 2024)

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De ontwikkelaanpak (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. De reserve is bedoeld voor dekking van kosten voor innovatieve projecten die niet uit het reguliere (uren)budget voor ontwikkelaanpak betaald kunnen worden.

Bestemmingsreserve werkconcept (geen mutatie in 2024)

De reserve wordt ingezet voor de transitie naar het nieuwe werk concept.

Onverdeeld resultaat (Onttrekking 2024: € 628.544)

Het financieel resultaat 2023 bedroeg nadelig € 628.544. Dit bedrag wordt onttrokken aan de algemene reserve en komt dus ten laste van het weerstandsvermogen.

1.2 Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor op balansdatum bestaande risico's voor verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en niet vrij aanwendbaar door het bestuur.

Voorzieningen	31-12-2024	31-12-2023
Voorzieningen	€ 675.713	€ 31.500
Totaal	€ 675.713	€ 31.500

Bedragen x €

In het onderstaand overzicht is het verloop van de voorzieningen in 2024 weergegeven.

Omschrijving	Saldo 1-1-2024	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31-12-2024
Verlofverplichting	-	644.213	-	644.213
Personele voorziening	31.500	-	-	31.500
Totaal	31.500	644.213	-	675.713

Bedragen x €

Verlofverplichting

De verlofverplichting is gewaardeerd op de individuele loonkosten per medewerker, inclusief sociale lasten en pensioenpremies. In 2025 worden op individueel niveau afspraken gemaakt over het terugdringen van het verlofstuwmeer. De verlofverplichting werd tot en met boekjaar 2023 gepresenteerd onder de overlopende passiva.

Personele voorziening

In 2023 is een personele voorziening getroffen van € 31.500 in verband met een afgesloten VSO.

1.3 Langlopende schulden

OZHZ heeft net als in eerdere jaren geen vaste schulden. Er zijn ook geen tussentijdse ontwikkelingen geweest.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 5, paragraaf 3) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende schulden	31-12-2024	31-12-2023
Schulden korter dan één jaar	€ 1.555.138	€ 1.669.190
Totaal	€ 1.555.138	€ 1.669.190

Bedragen x €

2.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vlottende schulden	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	€ 629.418	€ 1.670.270
Overige vlottende schulden	€ 925.720	€ -1.080
Totaal	€ 1.555.138	€ 1.669.190

Bedragen x €

De overige vlottende schulden bestaat met name uit de balanspositie BTW. Afwikkeling van de openstaande schulden vindt plaats in het eerste kwartaal van 2025.

2.2 Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	31-12-2024	31-12-2023
Reservering accountantskosten	€ 32.840	€ 34.650
Verlofverplichting	€ -	€ 619.986
Vooruit ontvangen inkomsten	€ 8.232.973	€ 2.800.610
Onderhanden werk	€ 197.573	€ 357.436
Overige nog te betalen	€ 2.545.915	€ 2.382.683
Totaal	€ 11.009.301	€ 6.195.365

Bedragen x €

De verlofverplichting wordt met ingang van boekjaar 2024 gepresenteerd onder de voorzieningen.

De vooruit ontvangen bedragen van Nederlandse overheidslichamen betreffen voornamelijk de periodieke voorschotten van de opdrachtgevers. De onderbouwing is als volgt:

Vooruit ontvangen bijdragen Nederlandse overheidslichamen	Beginsaldo 01-01-2024	Ontvangen	Vrijgevallen	Eindsaldo 31-12-2024
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Dordrecht	€ -	€ 2.625.000	€ -	€ 2.625.000
Uitvoering milieutaken gemeente Hoeksche Waard	€ 547.999	€ 725.200	€ -547.999	€ 725.200
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Alblasterdam	€ 41.259	€ 721.472	€ -41.259	€ 721.472
Uitvoering milieutaken en bouwtaken provincie Zuid-Holland	€ 415.527	€ 693.107	€ -416.073	€ 692.561
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Molenlanden	€ 529.642	€ 573.148	€ -529.642	€ 573.148
Inwonerbijdrage	€ -	€ 467.300	€ -	€ 467.300
Uitvoering milieutaken gemeente Hardinxveld-Giessendam	€ 48.932	€ 371.085	€ -48.932	€ 371.085
Vooruit ontvangen subsidiebedragen	€ 395.680	€ 369.562	€ -443.087	€ 322.155
Vooruitontvangen bedragen RVMK	€ 183.301	€ 313.810	€ -183.301	€ 313.810
Uitvoering milieutaken gemeente Zwijndrecht	€ 365.764	€ 260.000	€ -365.764	€ 260.000
Uitvoering milieutaken gemeente Sliedrecht	€ 72.936	€ 190.000	€ -27.417	€ 235.520
Uitvoering milieutaken gemeente Gorinchem	€ 20.463	€ 230.000	€ -20.463	€ 230.000
Uitvoering bouwtaken DCMR	€ -	€ 214.199	€ -	€ 214.199
Uitvoering milieutaken gemeente Papendrecht	€ -	€ 191.164	€ -	€ 191.164
Uitvoering milieutaken gemeente Hendrik Ido Ambacht	€ 25.861	€ 160.000	€ -25.861	€ 160.000
Vooruitontvangen bedragen Geluidbelastingskaarten	€ 117.573	€ 130.322	€ -117.573	€ 130.322
Vooruitgefactureerde projectinvesteringen	€ 35.674	€ -	€ -35.636	€ 38
Totaal	€ 2.800.610	€ 8.235.369	€ -2.803.006	€ 8.232.973

Bedragen x €

1.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit balans blijvende verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten waaruit een of meerdere verplichtingen voortvloeien. Hiertoe worden ook de verplichtingen gerekend die slechts voor één jaar of korter zijn aangegaan en verplichtingen die in de loop van het jaar zijn ontstaan en per ultimo van dat betreffende jaar nog voortduren. In de jaarstukken worden de verplichtingen opgenomen met een jaarlijkse omvang groter dan € 25.000.

1. Huur- en gebouw gebonden dienstverlening

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie Post 120 in Dordrecht. Het contract is in eerste aanleg aangegaan voor 10 jaar. Eind 2021 heeft tussentijdse verlenging plaatsgevonden van het contract tot en met 2030. De jaarlijkse huurlast bedraagt circa € 708.000 en wordt jaarlijks geïndexeerd.

De schoonmaak wordt tot 1 april 2025 uitgevoerd door de huidige leverancier. In 2024 heeft er een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden en per 1 april 2025 zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd door een nieuwe leverancier. Het contract met deze nieuwe leverancier heeft een looptijd van twee jaar, met 2x een optie tot verlengen van één jaar tegen gelijkblijvende voorwaarden. De jaarlijkse lasten bedragen circa € 81.000.

Het contract voor de levering van koffie is in 2021 opnieuw aanbesteed. Een andere contractpartij is geselecteerd. Het contract loopt tot oktober 2026. De financiële omvang van het contract is circa € 20.000 per jaar.

2. Software

De voormalige milieudienst had een overeenkomst gesloten inzake het gebruiksrecht en onderhoud van het systeem Squit XO als basisprocessen systeem voor het verlenen van vergunningen en diensten op het gebied van milieu. Dit contract is inmiddels beëindigd, met uitzondering van het onderdeel IBIS: dat is overgegaan in Nazcaa (inmiddels van Roxit) en aangezien Nazcaa de enige applicatie is om bodembeheerinformatie in vast te leggen, zijn alle omgevingsdiensten genooddacht om te werken met deze applicatie. Het contract met Nazcaa betreft een jaarbedrag van circa € 28.000.

Per 1/1/2022 is een contract afgesloten met REM Automatisering inzake het VTH-systeem Open Wave. Implementatie heeft plaatsgevonden in november 2022. Het contract had een looptijd tot 1 januari 2025 en is inmiddels verlengd tot en met 31 december 2026. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 87.000.

Per 1 december 2015 heeft OZHZ een contract gesloten met een leverancier voor een zaakstelsel – document managementsysteem (DMS). Met het stelsel, genaamd JOIN, heeft OZHZ een compleet stelsel dat is voorbereid op digitaal werken in Post 120. Het contract loopt tot 31-12-2024 en betreft een jaarbedrag van circa € 50.000. In 2023 is een aanbesteding gestart om per 1-1-2025 tot een nieuw DMS te komen. Omdat dit nieuwe DMS start op 1 juli 2025 is het contract voor JOIN verlengd tot 1 juli 2025.

De aanbesteding van dit nieuwe DMS stelsel is inmiddels afgerond en op 1 juli 2025 zullen wij starten met het pakket genaamd DJUMA. Het contract is getekend op 21 mei 2024 en heeft een looptijd van vier jaar met de mogelijkheid tot verlenging van twee keer drie jaar. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 44.000. Na een aanbesteding is AFAS gekozen voor een geïntegreerd stelsel voor het tijdschrijven en de financiële en projectadministratie. De jaarlijkse licentiekosten bedragen circa € 70.000. Het huidige contract liep af per

31/12/2023. Voor 2024-2026 is een nieuw contract afgesloten met AFAS; in die periode zal ook een nieuwe aanbesteding in gang worden gezet.

3. Personeel

Schadeverzekering

OZHZ heeft vanaf 2011 een aansprakelijkheidsverzekering die jaarlijks automatisch wordt verlengd. Voor 2024 betreft dit een verplichting van circa € 55.000. Hiervoor is OZHZ verzekerd voor personen en zaakschade, omzetschade en vermogensschade.

Flexibel personeel

Sinds enige jaren vindt de inhuur van extern personeel plaats volgens het principe van een marktplaats. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd. Financiële dekking vindt plaats uit de omzet die wordt gegenereerd van de opdrachtgevers. Vanwege aangegane doorlopende contracten in 2024 met diverse bureaus zijn er contractuele verplichtingen tot een bedrag van circa € 4,5 miljoen. De contracten hebben een opzegtermijn van 1 maand.

4. Servicegemeente Dordrecht (SGD)

OZHZ ging per 1 april 2022 op basis van een verleend alleenrecht een dienstverleningsovereenkomst (DVO) aan met de rechtsopvolger van het Servicecentrum Drechtsteden, de SGD. De DVO heeft een looptijd van 1 april 2022 tot 1 januari 2026. De jaarlijkse bijdrage van de DVO ICT bedraagt circa € 1,46 miljoen en wordt jaarlijks geïndexeerd. De overige dienstverlening heeft betrekking op personeel, organisatie, inkoop, verzekering en juridische dienstverlening. De print- en frankeerkosten worden doorbelast naar rato van verbruik. Het contract is onderdeel van de DVO en heeft een waarde van circa € 347.000 per jaar.

5. Leaseverplichtingen voertuigen

De leaseverplichtingen voor auto's betreffen een bedrag van circa € 101.000 per jaar. Financiële dekking vindt plaats uit de reguliere begroting. Voor de leasekosten is op 8 juli 2024 een raamovereenkomst afgesloten voor twee jaar (ingaaande per 1 augustus 2024) die verlengbaar is met nog eens tweemaal één jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 101.000.

6. Overige dienstverlening

Huur e-noses en windvanen

In 2019 heeft OZHZ een contract afgesloten voor de huur van 40 e-noses en 3 windvanen in het OZHZ-gebied. Dit contract wordt jaarlijks verlengd op grond van een positief inkoopadvies. E-noses zijn elektronische neuzen die veranderingen in de luchtsamenstelling waarnemen. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 80.000.

DCMR

OZHZ heeft een overeenkomst met DCMR inzake de meldkamer voor de afhandeling van milieuklachten. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 59.000. Twee derde van de kosten komt ten laste van het provinciale jaarprogramma.

Accountant

Het contract met de accountant is in 2022 verlengd tot en met 31 december 2026. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 74.340.

2. Overzicht van baten en lasten 2024

Het overzicht van baten en lasten 2024 sluit met een positief saldo van € 604.106. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 155.370) is er sprake van een voordeel van € 448.736.

Het cijfermatige beeld is hieronder weergegeven. Voor de analyse wordt verwezen naar deel I; Jaarverslag, hoofdstuk 1; Programmaverantwoording, paragraaf 1.5: "Wat heeft het gekost?". De analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarstukken.

Overzicht van baten en lasten 2024

	Realisatie 2023	Begroting 2024 primair	Begroting 2024 3e wijziging	Realisatie 2024	Begroting 2024 verschil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.253	2.463	2.508	2.509	1
Wettelijke taken	25.609	25.481	29.614	29.033	581-
Offerte- en subsidietaken	2.684	2.444	2.588	2.757	168
Overige baten	263	21	206	272	66
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal baten	30.809	30.408	34.917	34.570	347-
Lasten					
Personeelskosten	26.995	24.763	29.422	29.011	411-
Kapitaallasten	429	539	453	444	9-
Ondersteuning SGD	1.749	1.862	1.896	1.828	68-
Huisvesting	706	690	620	610	10-
Overige bedrijfskosten	1.632	1.410	1.627	1.680	53
Additionele productkosten	886	968	837	661	176-
Onvoorziën	73	176	177	2	175-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	32.470	30.408	35.032	34.236	796-
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	1.662-	0-	115-	333	449
Onttrekkingen aan reserves	1.150	-	271	271	0
Toevoegingen aan reserves	117	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	629-	0-	155	604	449
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	<i>2.253</i>	<i>2.463</i>	<i>2.508</i>	<i>2.509</i>	<i>1</i>
<i>Bedragen x € 1.000</i>					

Incidentele baten en lasten

De baten en lasten zijn afhankelijk van de vraag en hebben doorgaans een structureel karakter, al kan de omvang variëren.

Lagere baten vanwege een lagere productiviteit op de uitvoering van wettelijke taken (- € 581.358). Het achterblijven van de productiviteit wordt veroorzaakt vanwege een bovengemiddeld hoge instroom van nieuwe medewerkers, deels zij-instromers, die een intensief opleidingstraject volgen.

Algemene dekkingsmiddelen

De inwonerbijdrage (€ 2,51 mln.) is een lumpsum budget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel.

Onvoorzien

De aanwending van de post onvoorzien is als volgt:

Onvoorzien	Begroting 2024	Realisatie 2024	Vershil
Dotatie verlofstuwmeer	-	-19.936	
Dotatie verlofsparen	-	44.163	
Dotatie verliesvoorziening (OHW)	-	-22.230	
Totaal	177.024	1.997	175.027

Aangezien de individuele posten niet zijn begroot is de begroting alleen op totaalniveau weergegeven.

Het verlofstuwmeer is afgenomen (€ -19.936) doordat hier gedurende het boekjaar actief op is gestuurd.

Daarnaast is sprake van spaarverlof, sinds 2022 een onderdeel van de arbeidsvoorwaarden in de CAO SGO. Hierbij is het spaarverlof gebaseerd op de verlofuren die in 2024 daadwerkelijk zijn omgezet in spaarverlof (€ 44.162) en waarvoor conform het uitgangspunt van de commissie BBV een voorziening moet worden gevormd. Voor een nadere toelichting op het verlofstuwmeer wordt verwezen naar de jaarrekening (2.2 Overlopende passiva).

Op grond van de risicoanalyse van doorlopende projecten is de voorziening vanwege oninbaarheid verlaagd met circa € 22.230. In gevallen van oninbaarheid is veelal sprake van uren die zijn gemaakt op nog niet formeel bevestigde projecten of meerwerk op deze projecten.

3. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door algemeen bestuur op 28 november 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.027.091. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 89.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.027.091. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 53.000 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4. Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op OZHZ. Het voor OZHZ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2024	
bedragen x C 1	R. Visser
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	183.616
Beloningen betaalbaar op termijn	23.549
<i>Subtotaal</i>	<i>207.165</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	
Bezoldiging	207.165
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.
Gegevens 2023	
bedragen x C 1	R. Visser
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	171.420
Beloningen betaalbaar op termijn	20.718
<i>Subtotaal</i>	<i>192.138</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
Bezoldiging	192.138

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

De leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur ontvangen geen bezoldiging.

Organisatie	AB	DB	Periode
Alblasserdam	De heer F.C. de Gier		1/1/2024 – 31/12/2024
Alblasserdam	De heer M. Japenga		De heer M. Japenga heeft de heer De Gier heeft vervangen in de vergadering van het algemeen bestuur van 28 maart 2024.
Dordrecht	Mw. T.F. de Jonge	x	1/1/2024 – 31/12/2024
	De heer M.P.P.M. Merx		1/1/2024 – 31/12/2024
Gorinchem	De heer M. de Boer		1/1/2024 – 31/12/2024
Hardinxveld-Giessendam	De heer J. Nederveen	x	1/1/2024 – 31/12/2024
Hendrik-Ido-Ambacht	De heer R.J. Lafleur		1/1/2024 – 31/12/2024
Hoeksche Waard	De heer A. van der Wulp	x	1/1/2024 – 31/12/2024
Molenlanden	De heer J. Lock	x	1/1/2024 – 31/12/2024
Papendrecht	De heer A.J. Kosten		1/1/2024 – 31/12/2024
Sliedrecht	De heer R. Bijderwieden		1/1/2024 – 31/12/2024
Zwijndrecht	Mw. J.E.T.M. van Dongen		1/1/2024 – 31/12/2024
Provincie Zuid-Holland	De heer M. Stolk	x	1/1/2024 – 31/12/2024
	Mw. M. van Leeuwen		1/1/2024 – 31/12/2024

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

5. Begrotingsrechtmatigheid

Het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2024 geeft het afwegingskader voor het algemeen bestuur met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid.

Exploitatie

Het overzicht van baten en lasten 2024 sluit met een positief saldo van € 604.106. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage (€ 155.370) is er sprake van een voordeel van € 448.736. Per saldo is sprake van € 795.526 aan lagere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024 in de tweede bestuursrapportage. De lagere lasten betreffen hoofdzakelijk de additionele productkosten (€ 175.843); de externe kosten die direct in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Hier staan direct gerelateerde lagere baten tegenover. Daarnaast is sprake van lager dan geraamde personeelskosten (€ 410.869). De kosten voor het vaste personeel waren € 184.743 lager, de inhuurkosten waren € 226.126 lager. De lagere personeelskosten hangen voor een deel samen met de iets lager dan geraamde omzet.

Het overzicht van baten en lasten 2024 sluit met een positief resultaat van € 604.106. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage € 155.370 is er een positief verschil van € 448.736. Dit resultaat is te danken aan een lagere lasten van € 795.526 ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024 in de tweede bestuursrapportage. De lagere lasten zijn voornamelijk te wijten aan lagere additionele productkosten € 175.843, welke direct doorbelast worden aan de opdrachtgevers. Dit wordt gecompenseerd door lagere opbrengsten. Daarnaast zijn de personeelskosten € 410.869 lager dan begroot. De kosten voor vast personeel waren € 184.743 lager, terwijl de inhuurkosten € 226.126 lager uitvielen. De lagere personeelskosten kunnen deels worden toegeschreven aan een lager dan geraamde omzet. Tevens valt de post onvoorzien € 175.027 lager uit dan begroot.

De overige bedrijfskosten hebben een overschrijding van € 53.037.

Conclusie: De overschrijdingen van de overige bedrijfskosten worden aangemerkt als onrechtmatigheden, maar zijn acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken. De onderschrijdingen veroorzaken geen begrotingsonrechtmatigheid zoals die opgenomen is in de financiële verordening artikel 20 lid 5.

Reserves

De onttrekkingen aan de reserves zijn binnen het afgesproken kader gebleven van de primaire begroting 2024, de eerste, tweede en derde Begrotingswijziging 2024. In 2024 is in totaal een bedrag van € 270.669 aan de bestemmingsreserves onttrokken en een negatieve toevoeging van het resultaat 2023, wat resulteert in een onttrekking aan de algemene reserve. In de primaire begroting was er geen onttrekkingen aan een bestemmingsreserve geraamd. Bij Burap 2 heeft het AB ingestemd met een begrotingswijzigingen tot extra onttrekking. De extra onttrekking uit de reserves is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. Hiervoor is toegelicht dat de productiviteit achter blijft bij de norm vanwege een bovengemiddeld hoge instroom van nieuwe medewerkers, deels zij-instromers, die een intensief opleidingstraject volgen. Ook wordt meer ingehuurd en tegen hogere tarieven, dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Om beide (financiële) effecten te dempen wordt de reserve frictiekosten ingezet.

Investeringsuitgaven:

De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

Omschrijving	Beginstand krediet 2024	Krediet toevoegingen*	Investerings- 2024	Eindstand krediet 2024
a Huisvesting	14.318	1.000	-	15.318
b ICT en audiovisuele investeringen	40.715	145.000	114.416	71.299
c Meubilair	8.823	24.000	19.588	13.235
d Software	12.135	96.000	55.313	52.823
e Bedrijfsmiddelen	15.635	15.000	12.113	18.522
f Vaartuigen	1.253.239	-	1.196.861	56.379
TOTAAL	1.344.865	281.000	1.398.290	227.576

Bedragen x €

**krediettoevoegingen conform vastgestelde BURAP I en BURAP II 2024*

De totale realisatie op de investeringskredieten (€ 1.398.290) blijft binnen het totaal door het AB vastgestelde investeringskrediet, bestaande uit het krediet bij aanvang van het boekjaar 2024 en de doteringen in 2024 (€ 281.000). Derhalve is er in 2024 geen sprake van een onrechtmatigheden met betrekking tot de investeringskredieten.

Bijlage 1: Verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht.																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de bestuursorganen van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht en andere opgedragen taken.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2024;	De omzet betreft de realisatie 2024. <table> <tr> <td>Alblasserdam</td><td>€ 1.825.579,12</td></tr> <tr> <td>Dordrecht</td><td>€ 11.502.313,33</td></tr> <tr> <td>Gorinchem</td><td>€ 1.034.085,96</td></tr> <tr> <td>Hardinxveld-Giessendam</td><td>€ 688.594,33</td></tr> <tr> <td>Hendrik-Ido-Ambacht</td><td>€ 716.469,17</td></tr> <tr> <td>Hoeksche Waard</td><td>€ 2.309.271,90</td></tr> <tr> <td>Molenlanden</td><td>€ 2.254.071,16</td></tr> <tr> <td>Papendrecht</td><td>€ 970.204,75</td></tr> <tr> <td>Sliedrecht</td><td>€ 903.487,19</td></tr> <tr> <td>Zwijndrecht</td><td>€ 1.287.581,60</td></tr> <tr> <td>Provincie</td><td>€ 9.774.760,09</td></tr> <tr> <td>TOTAAL</td><td>€ 33.266.418,60</td></tr> </table>	Alblasserdam	€ 1.825.579,12	Dordrecht	€ 11.502.313,33	Gorinchem	€ 1.034.085,96	Hardinxveld-Giessendam	€ 688.594,33	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 716.469,17	Hoeksche Waard	€ 2.309.271,90	Molenlanden	€ 2.254.071,16	Papendrecht	€ 970.204,75	Sliedrecht	€ 903.487,19	Zwijndrecht	€ 1.287.581,60	Provincie	€ 9.774.760,09	TOTAAL	€ 33.266.418,60
Alblasserdam	€ 1.825.579,12																								
Dordrecht	€ 11.502.313,33																								
Gorinchem	€ 1.034.085,96																								
Hardinxveld-Giessendam	€ 688.594,33																								
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 716.469,17																								
Hoeksche Waard	€ 2.309.271,90																								
Molenlanden	€ 2.254.071,16																								
Papendrecht	€ 970.204,75																								
Sliedrecht	€ 903.487,19																								
Zwijndrecht	€ 1.287.581,60																								
Provincie	€ 9.774.760,09																								
TOTAAL	€ 33.266.418,60																								
d) de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: <table> <tr> <td>31-12-2023</td><td>€ 654.962</td></tr> <tr> <td>31-12-2024</td><td>€ 988.399</td></tr> </table> <i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: <table> <tr> <td>31/12/2023</td><td>€ 7.896.055</td></tr> <tr> <td>31/12/2024</td><td>€ 13.240.152</td></tr> </table>	31-12-2023	€ 654.962	31-12-2024	€ 988.399	31/12/2023	€ 7.896.055	31/12/2024	€ 13.240.152																
31-12-2023	€ 654.962																								
31-12-2024	€ 988.399																								
31/12/2023	€ 7.896.055																								
31/12/2024	€ 13.240.152																								
e) de omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2024 bedraagt € 604.106.																								

Bijlage 2: Overzicht van taakvelden

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning												
0.4	Overhead	1.447	8.788	-7.341	1.579	10.132	-8.553	1.618	9.951	-8.333	39	-181	220
0.5	Treasury	21	0	21	200	0	200	266	0	266	66	0	66
0.8	Overige baten en lasten	0	176	-176	6	177	-171	6	2	4	0	-175	175
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	271	0	271	271	0	271	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	155	-155	0	604	-604	0	449	-449
1.	Veiligheid												
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.335	905	430	1.529	1.044	485	1.508	1.025	483	-21	-19	-2
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat												
3.	Economie												
4.	Onderwijs												
5.	Sport, cultuur en recreatie												
6.	Sociaal domein												
7.	Volksgezondheid en milieu												
7.4	Milieubeheer	20.971	16.042	4.929	24.007	18.495	5.512	23.680	18.166	5.514	-327	-329	2
8.	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing												
8.3	Wonen en bouwen	6.634	4.497	2.137	7.595	5.184	2.411	7.491	5.092	2.399	-104	-92	-12
Totaal taakvelden		30.408	30.408	0	35.187	35.187	0	34.840	34.840	0	-347	-347	0

Samenvattend

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	1.447	8.788	-7.341	1.579	10.132	-8.553	1.618	9.951	-8.333	39	-181	220
0.5	Treasury	21	0	21	200	0	200	266	0	266	66	0	66
0.8	Overige baten en lasten	0	176	-176	6	177	-171	6	2	4	0	-175	175
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	271	0	271	271	0	271	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	155	-155	0	604	-604	0	449	-449
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.335	905	430	1.529	1.044	485	1.508	1.025	483	-21	-19	-2
7.4	Milieubeheer	20.971	16.042	4.929	24.007	18.495	5.512	23.680	18.166	5.514	-327	-329	2
8.3	Wonen en bouwen	6.634	4.497	2.137	7.595	5.184	2.411	7.491	5.092	2.399	-104	-92	-12
Totaal taakvelden		30.408	30.408	0	35.187	35.187	0	34.840	34.840	0	-347	-347	0

Bedragen x €1.000

Bijlage 3: Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

Bijlage 3: verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking 2004 - d.d. 7-01-2025							
Verstrekkende	Uitkeringcode	Specifieke uitkering	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IndiW	E83B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		SisSa tussen medeoverheden	Hiervoor per regel één provincie(code) of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen er naast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/01	Projectnaam / nummer Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/02	Besteding (jaar T) per project Aard controle R Indicator: E83B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/04	Project afgerond (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/05
			1 030006 Provincie Zuid-Holland Gesfabriek 's Gravendeel (Binnenmaas) € 0		€ 23.637		Nee
			2 030006 Provincie Zuid-Holland Kade 22 Pierstijl € 0		€ 26.276		Nee
			3 030006 Provincie Zuid-Holland Van der Seldt Strijm € 0		€ 30.781		Nee
			4 030006 Provincie Zuid-Holland Margrietweg Nieuwpoort € 0		€ 6.742		Ja
			5 030006 Provincie Zuid-Holland Wetland a/d Langeweg Nieuw-Bellerland € 0		€ 2.850		Ja
			6 030006 Provincie Zuid-Holland Graafland 63 Groot-Ammers € 0		€ 9.295		Ja
			7 030006 Provincie Zuid-Holland Veendam Papendrecht € 0		€ 11.065		Nee
			8 030006 Provincie Zuid-Holland Vml. Gasfabriek Siedrecht € 0		€ 13.852		Nee
			9 030006 Provincie Zuid-Holland Uitvoer bodemsaneringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid. Betreft hier de aanpak speelplaatsen in kader van diffuus lood én de afronding pilot Kinderdijk. € 0		€ 138.608		Nee
			10 030006 Provincie Zuid-Holland Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond € 0		€ 2.854		Nee
			11 030006 Provincie Zuid-Holland PFAS bronnenonderzoek € 0		€ 4.252		Nee
			Kopie projectnaam / nummer Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/06	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 08 de reden aan Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/07	Optionele toelichting. Verplicht als bij 08 nee is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/08		
			1 Gesfabriek 's Gravendeel (Binnenmaas) Ja				
			2 Kade 22 Pierstijl Ja				
			3 Van der Seldt Strijm Ja				
			4 Margrietweg Nieuwpoort Ja				
			5 Wetland a/d Langeweg Nieuw-Bellerland Ja				
			6 Graafland 63 Groot-Ammers Ja				
			7 Veendam Papendrecht Ja				
			8 Vml. Gasfabriek Siedrecht Ja				
			9 Uitvoer bodemsaneringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid. Betreft hier de aanpak speelplaatsen in kader van diffuus lood én de afronding pilot Kinderdijk. Ja				
			10 Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond Ja				
			11 PFAS bronnenonderzoek Ja				
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/09				
			Nee				

lenW	ES3	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (3m jaar T)	Eindeverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E93/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03		
			€ 142.329	€ 599.710	Ja		
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (3m jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06		
			1 Subsidieaanvragen	€ 0	€ 951		
			2 Aanleveren van data voor het IBP op verzoek van OONL	€ 6.958	€ 35.178		
			3 Activiteiten gericht op de implementatie van de Landelijke Handhavingstrategie Omgevingswet	€ 0	€ 306		
			4 Activiteiten in afstemming met OONL die verband houden met de door OONL op te zetten en uit te voeren landelijke arbeidsmarktcampagne	€ 37.889	€ 92.465		
			5 Deelname aan werk- en projectgroepen van het IBP	€ 83.610	€ 256.197		
			6 Opstellen en uitvoeren van implementatieprogramma voor het werkketnet van de omgevingsdienst van de risicoanalyse en het uitvoerings- en handhavingsopties	€ 13.672	€ 145.905		
			7 Participeren in het onderzoek onder het IBP gericht op het ontwikkelen van één risicoanalyse en uitvoerings- en handhavingsopties per omgevingsdienst	€ 0	€ 8.706		
			8 Scholing en opleiding voor verbetering van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken	€ 0	€ 43.757		
			9 Voorbereiden en uitvoeren van de (pilots van de) visitaties bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots	€ 0	€ 16.545		
lenW	E97B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023	Harde per regel één provincie (code) en/of gemeente (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor de provincie of gemeente invullen	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve besteding (3m jaar T) per project	Project afgerond (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/02	Aard controle R Indicator: E97B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/05
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	Gesfabriek 's Gravendeel (Binnenmaas)	€ 0	€ 31.727	Ja
			2 030008 Provincie Zuid-Holland	Kade 22 Piershil	€ 0	€ 48.943	Ja
			3 030008 Provincie Zuid-Holland	Van der Seide Strien	€ 0	€ 105.321	Nee
			4 030008 Provincie Zuid-Holland	Vierdam Papendrecht	€ 0	€ 29.475	Ja
			5 030008 Provincie Zuid-Holland	Vml. Gesfabriek Sliedrecht	€ 0	€ 61.127	Ja
			6 030008 Provincie Zuid-Holland	Uitvoer bodemaaneringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid	€ 0	€ 172.071	Ja
			7 030008 Provincie Zuid-Holland	Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in bodem- en ondergrond	€ 0	€ 22.606	Ja
			Kopie projectnaam / nummer	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 06 de reden aan	Optionele toelichting. Verplicht als bij 07 nee is ingevuld		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/08		
			1 Gesfabriek 's Gravendeel (Binnenmaas)	Ja			
			2 Kade 22 Piershil	Ja			
			3 Van der Seide Strien	Ja			
			4 Vierdam Papendrecht	Ja			
			5 Vml. Gesfabriek Sliedrecht	Ja			
			6 Uitvoer bodemaaneringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid	Ja			
			7 Onderzoeksvoorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in bodem- en ondergrond	Ja			
			Eindeverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/09				
			Nee				

ItemW	E113B	Tijdelijke regeling uitkering bodemopgaven 2024-2030	Hiervoor per regio één provincie(code) of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de komende maanden de verantwoordingsinformatie voor de provincie of gemeente invullen	Besteding (jaar T) binnen werkvoorraad	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) binnen werkvoorraad	Eindeverantwoording (Ja/Nei)	
		Si/Sa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: E113B/01	Aard controle R Indicator: E113B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E113B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E113B/04	
			1 030006 Provincie Zuid-Holland	€ 125.580	€ 125.580		
			2				
			3				
			4				
			5				
KGS	K21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toelicht op de handhaving van de energietoelatingplicht	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: K21/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: K21/02	Wijst uitdrukken aan het begrotingsjaar in artikel 5, tweede lid van de Regeling (ja/nee) Aard controle R Indicator: K21/03	Wijst uitdrukken aan het begrotingsjaar in artikel 5, tweede lid van de Regeling (ja/nee) Aard controle D2 Indicator: K21/04	Eindeverantwoording (Ja/Nei) Aard controle R Indicator: K21/05
			€ 100.737	€ 648.577	Ja	Ja	Nei

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

RA4069

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te Dordrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2024;
- ▶ de balans per 31 december 2024;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
- ▶ de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 28 november 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 342.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 17.100 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- ▶ Het voorwoord;
- ▶ De inhoudsopgave;
- ▶ De inleiding;
- ▶ Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- ▶ Bijlage 1: Verbonden partijen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader d.d. 28 november 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 28 november 2024, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie.

Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;

- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 17 april 2025

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

F.P. (Arne) Koole MSc RA